

ROMA 2019

Capitolo Generale

Costruendo il **futuro** dell'Ospitalità
Shaping the **future** of Hospitality
Construyendo el **futuro** de la Hospitalidad
Die **Zukunft** der Hospitalität gestalten
Construire le **futur** de l'Hospitalité
Kształtując **przyszłość** Szpitalnictwa

ROMA 2019

Capitolo Generale

Costruendo il **futuro** dell'Ospitalità
Shaping the **future** of Hospitality
Construyendo el **futuro** de la Hospitalidad
Die **Zukunft** der Hospitalität gestalten
Construire le **futur** de l'Hospitalité
Kształtując **przyszłość** Szpitalnictwa

DOKUMENTY
LXIX KAPITUŁY GENERALNEJ

Spis treści

1. Prezentacja	4
2. Uczestnicy	6
3. Przemówienie otwierające	12
4. Powitanie współpracowników	23
5. Relacja Przełożonego Generalnego z sześćciolecia.....	28
6. Przesłanie współpracowników	47
7. Przemówienie Przełożonego Generalnego do Ojca Świętego.....	48
8. Przemówienie Papieża na audiencji dla uczestników Kapituły	50
9. Przemówienie zamykające	53
10. Prezentacja programu sześćciolecia	65
11. Kierunki działania na sześćciolecie	72
12. Aktualizacja Statutów Generalnych	84
13. Program sześćciolecia 2019-2025.....	88
14. Nowy zarząd generalny Zakonu	94

1. Prezentacja

W dniach od 14 stycznia do 5 lutego 2019 r., odbyła się w Rzymie LXIX Kapituła Generalna Zakonu Szpitalnego św. Jana Bożego, której hasło przewodnie brzmiało: **„Kształtując przyszłość szpitalnictwa”**. Uczestniczyło w niej 78 braci kapitulnych i 23 współpracowników z różnych prowincji i dzieł Zakonu, a także kilku braci, którzy brali w niej udział jako goście. Była obecna także mała grupa współpracowników, którzy czuwali nad dobrym i sprawnym przebiegiem kapituły, zajmując się sekretariatem, serwisami informacyjnymi i wieloma innymi ważnymi aspektami logistycznymi.

Kapituła była pięknym doświadczeniem braterstwa, uniwersalności i szpitalnictwa, przeżywanego przez ponad trzy tygodnie, które odzwierciedlało różnorodną i wielokulturową rzeczywistość naszego Zakonu. Był to czas duchowego rozeznania, wspólnego poszukiwania odpowiedzi na nowe wyzwania, przed którymi stoi dziś nasz Zakon, aby kontynuować kształtowanie przyszłości szpitalnictwa. Naszą misją jest budowanie. Mamy dobry fundament w charyzmie otrzymanym od św. Jana Bożego. Należy go nieustannie ożywiać, dziękując każdego dnia Bogu za ten cenny dar szpitalnictwa, odczytując go nieustannie w wierności Duchowi św. i naszemu Założycielowi. Fascynacja miłością Chrystusa i współczucie dla cierpiących i potrzebujących, są kluczami do tego, by nowe wino szpitalnictwa znalazło nowe bukłaki, potrzebne do tego, by je tam wlać.

Bardzo ważnym momentem Kapituły była prywatna audjencja, którą Papież Franciszek udzielił naszemu Zakonowi w dniu 1 lutego. Wzięli w niej udział wszyscy bracia kapitulni, a także inni bracia ze wspólnot rzymskich oraz współpracownicy Kurii Generalnej, jak również kilka innych towarzyszących nam osób. Papież przyjął nas serdecznie w swoim domu, przywitał każdego osobiście, wysłuchał, porozmawiał i zrobił zdjęcia ze wszystkimi obecnymi. Podarowaliśmy mu małe drzewko granatu symbolizujące nasz Zakon i poprosiliśmy o zasadzenie go w ogrodach Watykanu, aby nie zabrakło w nim drzewa szpitalnictwa.

Podczas spotkania, papież Franciszek przekazał nam bardzo głębokie i szpitalnicze przesłanie. Zachęcam wszystkich do jego uważnego przeczytania, rozważenia i podzielenia się nim z braćmi i współpracownikami, aby w pełni zrozumieć jego słowa. Przesłanie to porusza trzy główne zagadnienia: rozeznanie, bliskość - szpitalnictwo oraz współdzielenie misji.

Deklaracje, które otrzymujecie, są zbiorem najważniejszych dokumentów i podsumowaniem wydarzeń, jakie miały miejsce na Kapitulce Generalnej.

Zawierają także dokumenty dotyczące planu działań Zarządu Generalnego w nowym sześcioleciu. Są to:

- Przemówienie otwierające Przełożonego Generalnego do braci i współpracowników
- Relacja Przełożonego Generalnego dotycząca zeszłego sześciolecia
- Deklaracje współpracowników uczestniczących w Kapitułe Generalnej
- Przemówienie Przełożonego Generalnego podczas audiencji z Papieżem
- Przesłanie Papieża Franciszka wygłoszone podczas audiencji dla Kapituły Generalnej
- Przemówienie zamykające Przełożonego Generalnego
- Kierunki działań na nowe sześciolecie 2019-2025
- Zmiany Statutów Generalnych zatwierdzone przez Kapitułę
- Program sześciolecia 2019-2025

Wszystkie te dokumenty i deklaracje zostały sporządzone na podstawie wyników obrad Kapituły Generalnej na różnych etapach: przygotowania, przebiegu jak i późniejszego opracowania planów na przyszłość. Zachęcam wszystkie prowincje, wszystkich braci i współpracowników, całą Rodzinę św. Jana Bożego, do szczegółowego zapoznania się z tymi dokumentami. Zostały w nich przedstawione wytyczne i kierunki dalszej działalności naszego Instytutu. Powinny one również służyć, jako punkt odniesienia, dla życia całego Zakonu, przy przygotowywaniu, przeprowadzaniu i realizacji przyszłych kapituł prowincjalnych oraz podczas całego nadchodzącego sześciolecia.

Dzięki tym wszystkim dokumentom, możemy wytyczyć kierunki działań i główne kryteria pracy oraz animacji w nadchodzących latach w odniesieniu do życia duchowego i braterskiego braci, a także formacji początkowej i permanentnej, której powinniśmy poświęcić więcej uwagi. Niezwykle ważny jest także styl przywództwa we wszystkich dziedzinach życia Zakonu; w prowincjach i wspólnotach, w dziełach apostolskich i w formacji. Musimy pamiętać o wzmacnianiu i trosce o Rodzinę Szpitalną w szerokim zakresie, musimy poszukiwać odpowiedniej przestrzeni dla każdego i otwierać się na nowe formy w dziedzinie zarządzania i odpowiedzialności Zakonu na wszystkich jego poziomach. Analiza i rozeznanie odnośnie struktur to kolejny zasadniczy element, który będzie coraz intensywniej analizowany w nadchodzących latach, w celu znalezienia najodpowiedniejszych struktur dla czasów, w których żyjemy, zawsze w zgodzie z tożsamością i własnym stylem naszego Instytutu. Chcemy, aby animacja tych wszystkich obszarów, stawała się coraz bardziej intensywna na poziomie regionalnym, poprzez Komisje

Regionalne, aby realizować ją z bliższej odległości, mając szczególnie na uwadze kulturową i społeczną rzeczywistość każdego regionu i kraju, w którym Zakon jest obecny.

Rozpoczynamy nowe sześćdziesiąte, które zakończy się w roku 2025. Jest to czas, który musimy wykorzystać i przeżyć jako okazję do udzielenia odpowiedzi na nieustanne wezwanie Pana, aby w naszych czasach, realizować nowe, realne szpitalnictwo, z wiernością, ufnością i nadzieją w Panu. Wszyscy, bracia i współpracownicy, jesteśmy wezwani do przeżywania tego nowego sześćdziesiącia, które właśnie się zaczyna, wychodząc poza nasze ograniczenia i trudności, jak to podkreśla Papież Franciszek w swoim przesłaniu do Kapituły Generalnej, aby kontynuować niesienie i okazywanie miłosiernej i troskliwej miłości Boga do chorych, ubogich i potrzebujących, na wzór naszego Założyciela, św. Jana Bożego.

Br. Jesús Etayo
Przełożony Generalny

2. Uczestnicy

KURIA GENERALNA	
1	Br. Jesús ETAYO, sac.
2	Br. Rudolf KNOPP
3	Br. Giampietro LUZZATO
4	Br. Benigno RAMOS, sac.
5	Br. Pascal AHODEGNON
PROWINCJA RZYMSKA	
6	Br. Gerardo D'AURIA
7	Br. Pietro CICINELLI
8	Br. Roque JUSAY
PPROWINCJA LOMBARDZKO - WENECKA	
9	Br. Massimo VILLA, sac.
10	Br. Marco FABELLO

11	Br. Dario VERMI, sac.
PROWINCJA FRANCUSKA	
12	Br. Paul-Marie TAUFANA
13	Br. Alain Samuel JEANCLER
14	Br. Mathieu SISAHAYE
PROWINCJA AUSTRIACKA	
15	Br. Saji MULLANKUZHAY
16	Br. Martin MACEK
17	br. Paulus KOHLER
PROWINCJA BAWARSKA	
18	Br. Benedikt HAU
19	Br. Seraphim SCHORER
20	Br. Thomas VÄTH, sac.
PROWINCJA ANDALUZYJSKA	
21	Br. José Antonio SORIA CRAUS
22	Br. Ángel LÓPEZ MARTÍN
23	Br. Julián SANCHEZ BRAVO
PROWINCJA POLSKA	
24	Br. Lukas DMOWSKY
25	Br. Eligiusz MUCHA
26	Br. Hubert MATUSIEWICZ, sac.
27	Br. Franciszek Salezy CHMIEL
PROWINCJA PORTUGALSKA	
28	Br. Vítor LAMEIRAS MONTEIRO
29	Br. Alberto Paulo MADUREIRA MENDES, sac.
30	Br. José Augusto GASPARD LOURO

PROWINCJA ARAGOŃSKA	
31	Br. José Luis FONSECA BRAVO
32	Br. Joaquim ERRA i MAS
33	Br. Miguel MARTÍN RODRIGO, sac.
34	Br. Eduardo RIBES ARGENTE
PROWINCJA KASTYLIJSKA	
35	Br. Amador FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, sac.
36	Br. José María BERMEJO DE FRUTOS, sac.
37	Br. José María CHÁVARRI IMAÑA
38	Br. Miguel Ángel VARONA ALONSO
PROWINCJA KOLUMBIJSKA	
39	Br. Daniel Alberto MARQUEZ BOCANEGRA
40	Br. Angelo RIVEROS PICO
41	Br. Juan Carlos TOVAR HUERTAS
PROWINCJA OCEANII	
42	Br. Timothy GRAHAM
43	Br. Joseph SMITH
44	Br. Brian O'DONNELL
PROWINCJA STANÓW ZJEDNOCZONYCH	
45	Br. Stephen DE LA ROSA
46	Br. Edward Francis MCENROE
47	Br. Pablo Eduardo LOPEZ ESTRELLA
PROWINCJA WIETNAMSKA	
48	Br. Joseph VUONG HOAI DUC
49	Br. Peter PHAM VAN PHU
50	Br. Antony NGUYEN CHAN HONG

51	Br. Mathew TRAN DOAN PHI
PROWINCJA PŁN. AMERYKI POŁUDNIOWEJ	
52	Br. William PINTADO SAAVEDRA
53	Br. César ARROYO GUTIERREZ, sac.
54	Br. Isidro VASQUEZ ZAMORA
DELEGATURA GENERALNA MEKSYKU	
55	Br. José Merced ULLOA GUTIÉRREZ
56	Br. Gudiel SANCHEZ CHACON
PROWINCJA PŁD. AMERYKI PŁD.	
57	Br. Erik CASTILLO CARREÑO
58	Br. Hermit AGUAYO GARCES
59	Br. Luis SANCHEZ MIRANDA
PROWINCJA INDYJSKA	
60	Br. Yanka SHARMA
61	Br. Savio PADINJAREKOOT
62	Br. George KIZHAKKEKARA, sac.
PROWINCJA KOREAŃSKA	
63	Br. Ricardo Pampuri KO
64	Br. John JUNG, sac.
65	Br. John CONWAY
PROWINCJA AFRYKAŃSKA ŚW. AUGUSTYNA	
66	Br. Bartholomew KAMARA
67	Br. André SENE, sac.
68	Br. Michael KOROMA
69	Br. Linus TANGU
PROWINCJA ZACHODNIA EUROPY	
70	Br. Donatus FORKAN

71	Br. Robert MOORE
72	Br. Ronan LENNON
PROWINCJA AFRYKAŃSKA ŚW. RYSZARDA PAMPURI	
73	Br. Virgile Rodrigue DJITRINOU
74	Br. Boniface SAMBIENI
75	Br. Parfait TCHAOU
PROWINCJA DOBREGO PASTERZA W AMERY.PŁN.	
76	Br. Justin HOWSON
77	Br. David LYNCH
78	Br. Tom OSORIO

WSPÓŁPRACOWNICY

1	Pan Pietro Cacciarelli	Kuria Generalna
2	Pan Xavier POMES	Kuria Generalna
3	Pan Antonio BARNABA	Prowincja Rzymska
4	Pan Giovanni Maria SORO	Prowincja Lombardzko-Wenecka
5	Pan Philippe GIRARD	Prowincja Francuska
6	Pan Andreas HEINMÜLLER	Prowincja Austriacka
7	Pan Hans EMMERT	Prowincja Bawarska
8	Pan Miguel SÁNCHEZ-DALP JIMENÉZ	Prowincja Andaluzyska
9	Pan Tomasz PÓŁCHŁOPEK	Prowincja Polska
10	Pan Eduardo LEMOS	Prowincja Portugalska
11	Pani Inmaculada ROIG COSCULLUELA	Prowincja Aragońska
12	Pani Maria Paz APARICIO GARRIDO	Prowincja Kastylijska

13	Pan Norman DOLLAR	Prowincja Stanów Zjednoczonych
14	Pani Carmen Flores HUAPAYA	Prowincja Płd. Ameryki Płd.
15	Pan Jonathan HERNANDEZ COSIO	Del. Gen. Meksyku i Amer. Centr.
16	Pani Silvia Noemi OGER	Prowincja Płd. Ameryki Płd.
17	Pan Shirish DINGRE	Prowincja Indyjska
18	Pani Lydia KIM	Prowincja Koreańska
19	Pan Valentine BRUKU	Prow. Afrykańska św. Augustyna
20	Pan Conor McCARTHY	Prowincja Zachodnia Europy
21	Pan Baudoin MEDENOU	Prowincja Afrykańska św. Ryszarda
22	Pani Lenis Alexandra VELDERRAMA SANCHEZ	Prowincja Kolumbijska
23	Pani Judy BRINKMANN	Prow. Dobrego Pasterza Amer. Płn.

MODERATOR		
1	P. David GLENDAY, MCCJ	
SEKRETARIAT		
2	Br. Gian Carlo LAPIĆ, sac	Sekretarz Kapituły
3	Pani Silvia FARINA	Kuria Generalna
4	Pan Klaus MUTSCHLECHNER	Kuria Generalna
LOGISTYKA I STRONA INTERNETOWA		
5	Pan Augusto FABBRONI	Kuria Generalna
6	Pan Antoine Soubrier Francja	
ZAPROSZENI WSPÓŁBRACIA		
7	Br. Jairo Enrique URUETA BLANCO	Delegat z Ameryki Łacińskiej
8	Br. Elia TRIPALDI, sac.	Postulator Generalny
9	Br. Moises MARTIN BOSCA	Dyrektor Biura Misji i Współpr. Między.
FAZA ROZEZNANIA		
10	O. Juan Carlos MARTOS, cmf	

3. Przemówienie otwierające

Br. Jesús Etayo
Przełożony Generalny
Rzym, 15 stycznia 2019

1. Wprowadzenie

Drodzy Bracia, witam Was wszystkich serdecznie na LXIX Kapitule Generalnej naszego Zakonu, którą rozpoczynamy w Domu Ojców Sercanów w Rzymie, gdzie pozostając przez kolejne trzy tygodnie będziemy rozeznawać,

współdzielić się i podejmować najodpowiedniejsze na następne lata decyzje, dla dobra naszego umiłowanego Zakonu.

Życzę wszystkim, miłego pobytu zarówno w Wiecznym Mieście jak i w tym domu. Staraliśmy się przygotować w taki sposób, abyśmy mogli mieć w tych dniach wszystko to, co konieczne i potrzebne do pracy nad ukierunkowaniem i rozwijaniem naszej misji w możliwie najlepszych warunkach. Już teraz prosimy Was o wyrozumiałość i przepraszamy za ewentualne niedociągnięcia, w miarę możliwości postaramy się to poprawić, aby wszystko było jak najlepiej i abyśmy czuli się tu dobrze.

Pisałem w liście zwołującym Kapitułę i powtórzę raz jeszcze, że:

“Jest to wydarzenie duchowe o największym znaczeniu dla naszego Zakonu, podczas którego, w duchu odpowiedzialności, poprzez komunię i kolegalność, jesteśmy wezwani do oceny rzeczywistości naszego Instytutu oraz planowania przyszłości charyzmatu i misji, w wierności temu, o co Duch Pana prosi nas w chwili obecnej i w perspektywie przyszłości”¹.

Jest to z pewnością wydarzenie duchowe, obszar działania Ducha Świętego, którego musimy słuchać, aby rozeznać drogę, którą Zakon winien podążać w przyszłości. Niejednokrotnie, w tych dniach, będę to powtarzać. Jesteśmy powołani do przeżycia tego duchowego wydarzenia w *komunii i braterstwie*, ponieważ to spotkanie jest najlepszym przykładem komunii Zakonu; w *kolegalności*, ponieważ wszyscy jesteśmy wezwani do uczestniczenia i dania z siebie wszystkiego, co najlepsze; w *odpowiedzialności*, ponieważ to Pan o to prosi i dlatego, podczas tej Kapituły, muszą być opracowane kierunki i podjęte decyzje, które naznaczą życie Zakonu w nadchodzących latach.

Temat przewodni wybrany przez Zarząd Generalny brzmi następująco: “*Kształtując przyszłość szpitalnictwa*”. Będziemy z pewnością dużo mówić o przyszłości, postrzegając ją, jako powiązaną z teraźniejszością i oczywiście zakorzenioną w przeszłości, ale byłoby dobrze, abyśmy dokonali *skoku jakościowego*, aby nie była to, jak już wielokrotnie mówiłem, tylko *kolejna Kapituła*. Wiecie, że znając rzeczywistość w jakiej żyjemy, rzeczywistość świata, Kościoła i naszego Zakonu oraz wyzwania, przed którymi stoimy temat ten traktowaliśmy jako priorytet w sześcioleciu, które właśnie się kończy. Ta Kapituła Generalna odbywa się w ważnym momencie w życiu naszego Instytutu i mam nadzieję, że Duch Pana pomoże nam, abyśmy mogli wiernie odpowiedzieć na to, o co nas prosi.

¹ Br. Jesús Etayo. *List zwołujący LXIX Kapitułę Generalną*. Rzym, 2018

Kończąc to sześćdziesiąte pragnę podziękować Panu za Jego nieustanną bliskość, szczególnie w momentach największych trudności. Starłem się wypełniać swoją misję z możliwie największą odpowiedzialnością w ciągu tych lat. Pragnę podziękować Matce Bożej, naszej Patronce, św. Janowi Bożemu oraz wszystkim naszym świętym i błogostawionym za ich orędownictwo, dziękuję także wszystkim braciom i współpracownikom, którzy towarzyszyli mi i pomagali w wypełnianiu tej misji. Bez nich nic nie byłoby możliwe.

2. Przemierzać drogę nadziei i pokory

Ostatnie sześć lat było dla mnie łaską Bożą i prawdziwym darem, dlatego też, jak już wspominałem, głównym uczuciem jest wdzięczność. Służenie Kościołowi i Zakonowi jest zadaniem nas wszystkich, gdziekolwiek będziemy potrzebni. Zgodnie z zapowiedzią z początku sześćdziesiątego, tak to traktowałem i przeżywałem: jako dar, jako służbę oraz, oczywiście, jako wielką odpowiedzialność – chcę to podkreślić ponad wszystko. Naturalnie, jak można się było spodziewać, nie zabrakło również delikatnych chwil i poważnych trudności, ponieważ są one częścią życia i wcale to nie przeczy moim wcześniejszym słowom.

Na zakończenie tego okresu, w duchu prostoty i braterstwa, chciałbym podzielić się z Wami kilkoma osobistymi refleksjami odnośnie życia Zakonu.

Przede wszystkim chcę podkreślić ogrom pozytywnych rzeczy, które mogłem zobaczyć i przeżyć w wielu miejscach, w których obecny jest Zakon. Widziałem wiele różnego rodzaju nowych projektów, zainicjowanych we wszystkich prowincjach, inicjatyw w zakresie opieki zdrowotnej, społeczno-zdrowotnej i socjalnej; widziałem zaangażowanie i rozwój współpracy na poziomie regionalnym i międzyprowincjonalnym; różne synergie pojawiające się dzięki dzieleniu się wielkim potencjałem, jaki posiada Zakon w braciach i współpracownikach; nadanie większej wagi formacji braci i współpracowników (Szkoła Szpitalnictwa), badaniom, duszpasterstwu służby zdrowia, bioetyce, wolontariatowi i współpracy międzynarodowej; znaczące postępy w zarządzaniu w duchu charyzmatu; świadectwo zaangażowania, nawet w obliczu śmierci, braci i współpracowników podczas epidemii wirusa Ebola w Afryce; świadectwo Rodziny Szpitalnej św. Jana Bożego i jej oddanie osobom ubogim i wykluczonym w najróżniejszych sytuacjach oraz tyle innych pozytywnych rzeczy, które sprawiły, że odczuwałem pokorną dumę z tego, jak nasz Instytut odpowiada na potrzeby Kościoła i świata, dumę podsycaną

licznymi wyrazami uznania ze strony społeczeństwa i Kościoła, jakie w tym czasie otrzymaliśmy. Uważam, że pod tym względem wszyscy powinniśmy być pokornie dumni z tego, kim jesteśmy i co robimy, i że powinno to skłaniać nas do większej miłości do naszego Zakonu i większego oddania mu, tak aby mógł w dalszym ciągu przynosić dobre owoce szpitalnictwa.

Realia życia konsekrowanego, a konkretnie naszego Zakonu, są obecnie bardzo zróżnicowane w zależności od sytuacji i miejsca, co sprawia, że konieczne jest zajęcie się każdą z tych rzeczywistości lokalnych i regionalnych w sposób pełen uwagi, ale jednocześnie trzeba też umacniać poczucie jedności i uniwersalności, byśmy nie zagubili samych siebie, nie rozdrobnili się. Ta wielotorowość nie zawsze jest łatwa i stanowi dla nas nie lada wyzwanie.

Mamy misję i charyzmat – szpitalnictwo, co jest prawdziwym skarbem. Jeszcze do tego później wrócę. Jednak nosimy ten skarb w *glinianych naczyniach*² i musimy być ostrożni. Po wielu latach, w czasie których wiadomo było, że ten okres się zbliża, nastął moment, w którym spadek liczby braci jest oczywisty, szczególnie w Europie z jej wysoką średnią wieku. Podobna sytuacja jest także w Ameryce. W Afryce powołania są na poziomie wystarczającym, w Azji-Pacyfiku również, choć w tym ostatnim regionie nie we wszystkich prowincjach w równym stopniu, ponieważ niektóre z nich rozwijają się bardzo powoli lub wręcz słabną. Są to dane, które poznacie z najbliższych sprawozdań i które, w większości, już znacie. Dane statystyczne nie są najważniejsze, ale nie możemy o nich zupełnie zapomnieć. Z drugiej strony w ciągu ostatnich lat, choć utraciliśmy wiele dzieł, rozpoczęliśmy też wiele nowych i jest czymś bardzo widocznym, że działalność apostołska Zakonu jest obecnie bardziej rozległa niż kiedykolwiek przedtem, co jest możliwe dzięki zaangażowaniu wielu tysięcy współpracowników i wolontariuszy. Ogólnie rzecz biorąc, nasza Rodzina Szpitalna św. Jana Bożego realizuje bardzo ważną misję i czyni wiele dobra.

Jednakże, jak powiedziałem, nosimy ten skarb w *glinianych naczyniach*. Istnieją pewne ograniczenia, które powinniśmy mieć na uwadze i które stanowią najważniejsze wyzwanie, z jakim musimy się zmierzyć: powinniśmy nauczyć się bardziej przeżywać nasze powołanie na poziomie braterskim; generalnie uważam, że niezbędne jest ponowne przemyślenie naszego życia wspólnotowego; w dalszym ciągu formacja braci ma wiele słabych punktów; część braci, szczególnie w niektórych prowincjach, nie do końca akceptuje właściwą im rolę i próbuje podejmować się zadań, do których nie jest

² Por. 2 Kor 4, 7

przygotowana, co pociąga za sobą różne konsekwencje; brakuje nam bardziej przejrzystych kryteriów i wytycznych w misji naszych dzieł apostolskich, również – i to pod każdym względem – odnośnie ich przyszłości; duża część dzieł wykazuje znaczące problemy organizacyjne i ekonomiczne; nie udało nam się doprowadzić do większego rozwoju oraz lepszej organizacji i efektywności naszej Rodziny Szpitalnej.

Niewątpliwie jedna z najbardziej pilnych odpowiedzi, jakich musimy udzielić, dotyczy życia braci. Zawsze powtarzam, że to klucz do przyszłości naszego Instytutu. Dzięki Bogu wielu jest braci, którzy dają prawdziwe świadectwo szpitalnictwa i przeżywają swoją konsekrację zakonną z wielkim zaangażowaniem, stanowiąc dla wszystkich przykład do naśladowania. Jest jednak również faktem, że spotykamy często braci bez motywacji, zmęczonych, dezorientowanych, którzy w głębi siebie utracili żywotność swojego powołania. Jest czymś przykrym usłyszeć, jakimi kryteriami i wartościami kierują się i żyją niektórzy bracia, oddalając się od życia konsekrowanego. Zdarzają się przypadki braci z problemami, prowadzącymi niewłaściwe życie. Formacja permanentna jest nadal bardzo słaba, podobnie rzecz ma się z życiem wspólnotowym i braterskim. Postać przełożonych również wymaga umocnienia, a życie wspólnotowe często jest czysto formalne czy czasem wręcz nieistniejące, między innymi ze względu na niską liczbę współbraci. Niektórzy bracia żyją zanurzeni w pracy i misji, zaniedbując życie duchowe i braterskie. Nieustannie zwiększa się liczba starszych i chorych współbraci, którymi powinniśmy się zajmować z całym oddaniem, na jakie zasługują.

Martwi mnie fakt, że niektóre prowincje mają bardzo rozwiniętą misję i liczne dzieła, lecz bardzo małą liczbę braci, którzy mogliby podjąć się koniecznych zadań. W niektórych z nich, i to już niedługo, o ile nie zmieni się rzeczywistość – rzecz mało prawdopodobna – pojawi się problem odnośnie tego, kto będzie w stanie wziąć na siebie odpowiedzialność za nie? Czy ktokolwiek się nad tym zastanawia? Z drugiej strony, biorąc pod uwagę złożoną rzeczywistość dzieł, bracia żyją coraz bardziej przytłoczeni odpowiedzialnością za te struktury, pomimo wielkiego wsparcia ze strony współpracowników, bez których niemożliwe byłoby dalsze działanie. Ale nawet z ich pomocą, stoimy, drodzy bracia, przed wielkim wyzwaniem, wymagającym natychmiastowej odpowiedzi. Istnieją nawet prowincje, w których nie tylko jest niewielu braci, lecz w dodatku nie mają oni odpowiedniego przygotowania do zarządzania dziełami ani nawet stałej grupy współpracowników. Prowincje te wymagają niezwłocznej zmiany organizacji, w przeciwnym razie zagrożone będzie ich dalsze istnienie. Ogólnie rzecz biorąc mamy, jako Zakon, wiele prowincji,

generalnie bardzo małych, jeśli chodzi o liczbę braci, i to zmusza Zakon do ponownego przemyślenia swojej struktury kanonicznej. To prawda, że prowincje zawsze miały w naszym Zakonie dużą autonomię i wiąże się z tym dużo pozytywów. Wszystko ma jednak swoje granice i tu również wymagana jest głębsza refleksja i podjęcie decyzji, jeśli Zakon nie chce mieć za kilka lat poważnych trudności.

To tylko kilka przykładów ukazujących nasze ograniczenia i wyzwania, z którymi musimy się zmierzyć. Mówię o tym nie po to, by się nadmiernie skupiać na trudnościach, ale by je sobie uświadomić i dostrzec rzeczywistą sytuację Zakonu, i przede wszystkim, byśmy umieli przeżywać ten moment historii z pokorą. Powinna nas charakteryzować właśnie taka postawa duchowa, przynajmniej takie jest moje odczucie. Powinniśmy być pokorni; posiadamy wielki charyzmat i wielki dar, *żyjemy jednak w czasie oczekiwania na coś lepszego, coś nowego*, i powinniśmy przeżywać to z *nadzieją i ewangeliczną śmiałością*³, lecz także z postawą osób ubogich w duchu z kazania na górze⁴, z postawą *anawim*⁵, osób w Biblii wzgardzonych, poniżonych, ubogich, a także z postawą Maryi w Magnificat⁶, gdyż dla wszystkich tych osób całe ich bogactwo i nadzieja pokładane są w Bogu. Bracia, bądźmy pokorni, uznajmy nasze słabości i ograniczenia we wszystkich obszarach, przestańmy myśleć o Zakonie jako o silnej, osadzonej na skale instytucji, ponieważ nie odzwierciedla to rzeczywistości. Tylko ze zdrową pokorą lub, jeśli wolicie, z pokorną dumą i pełni nadziei, będziemy mogli znaleźć rozwiązania, jakich się od nas oczekuje w kwestii znaczących wyzwań, które przed chwilą wymieniłem, oraz wielu innych, jakie możemy napotkać.

3. Dar szpitalnictwa na nowe czasy

Ponad napotykanymi trudnościami i wyzwaniami jest nasz drogocenny dar szpitalnictwa⁷ otrzymany od naszego Pana w duchu i stylu św. Jana Bożego, naszego Założyciela. Charyzmat, który Bóg nam ofiarowuje ciągle na nowo, wraz z misją, na którą nas wciąż posyła – misją szpitalnictwa. To jest podstawa naszej nadziei i fundament naszego projektu i jego przyszłości.

Św. Jan Boży zapoczątkował swoją misję w bardzo konkretnym i specyficznym kontekście. Utożsamiał się z Chrystusem miłosiernym i oddawał się cierpiącym

³ Papież Franciszek, *Encyklika Gaudete et Exsultate*, Watykan, 2018, pkt. 129.

⁴ Por. Mt 5, 1-12; Łk 6,20-23.

⁵ Por. Psalm 9,35; 22,27; Iz 61,1; Jer 20,13; So 2,3.

⁶ Por. Łk 1,46-55.

⁷ Por. *Konstytucje Zakonu św. Jana Bożego*, art. 2.

do tego stopnia, że robiło to ogromne wrażenie na wszystkich. Wiele osób zaraziło się tym podejściem i go naśladowało. Z niczego, dzięki Bożej miłości, otworzyła się droga do nadziei i życia dla chorych, ubogich i potrzebujących, początkowo w Grenadzie, a następnie na całym świecie.

Z naturalnymi w historii wzlotami i upadkami, ów ruch szpitalnictwa był na przestrzeni historii ciągle odnawiany, dzięki sile i zaangażowaniu braci i współpracowników, którzy reagowali na potrzeby chorych i potrzebujących w każdym miejscu, czasie i okolicznościach, odnawiając w ten sposób marzenie św. Jana Bożego, by *opiekować się ubogimi i chorymi tak, jak on tego pragnął*⁸.

Charyzmat szpitalnictwa jest tym, co nas czyni silnymi. To źródło, z którego musimy czerpać, aby podtrzymywać nasze życie, nasz Zakon i naszą Rodzinę. To promyk samego Boga, który sprawia, że odczuwamy i przeżywamy Jego pełną miłosierdzia miłość do każdego z nas. Posyła On nas, byśmy dawali o tym świadectwo i ukazywali to innym, szczególnie chorym i najbardziej potrzebującym. Dokument „*Droga szpitalnictwa w stylu św. Jana Bożego*”⁹ – jak wiele innych – w szczególnie piękny sposób ukazuje początki, znaczenie i aktualną sytuację naszego dziedzictwa charyzmatycznego, jakim jest szpitalnictwo.

Szpitalnictwo jest naszym skarbem, naszym przestaniem. Skarbem żywym i bardzo aktualnym w dzisiejszym świecie i Kościele. Potwierdza to w obecnych czasach wielu teologów, filozofów, etyków i badaczy zajmujących się naukami społecznymi¹⁰. W naszym świecie, bez względu na miejsce, kulturę lub kontekst społeczny, polityczny, gospodarczy i religijny, szpitalnictwo staje się kategorią ogólnoludzką, etyczną, społeczną, religijną i oczywiście w pierwszym rzędzie ewangeliczną, staje się alternatywą dla nierówności, odrzucenia osób wykluczonych, emigrantów i uchodźców, alternatywą dla

⁸ Por. Castro, s. 52.

⁹ Kuria Generalna Zakonu Szpitalnego św. Jana Bożego, *Droga szpitalnictwa w stylu św. Jana Bożego, Duchowość Zakonu*, Rzym 2003.

¹⁰ Por. Torralba, F. *Sobre la hospitalidad. Extraños y vulnerables como tú* [O szpitalnictwie. Obcy i bezbronni jak Ty], Madrid, 2003, s.22-23.

Por. Lévinas, E. *Totalidad e infinito* [Całkowitość i nieskończoność], Salamanka, 1977; *Ética e infinito* [Etyka i nieskończoność], Madryt, 1991.

Por. Bauman, Z, *Extraños llamando a la puerta* [Obcy pukają do drzwi], Barcelona, 2016, s. 68-69

Por. Cortina, A, *Aporofobia, el rechazo al pobre. Un desafío para la democracia* [Aporofobia, odrzucenie ubogich. Wyzwanie dla demokracji], Barcelona, 2017, s. 166-168.

Por. Duch, Ll. *El exilio de Dios* [Wygnanie Boga], Barcelona, 2017, s. 86-87 i 90.

Caputo, J.D., *Después de la muerte de Dios. Conversaciones sobre religión, política y cultura*, [Po śmierci Boga. Rozmowy o religii, polityce i kulturze] Barcelona/Buenos Aires/Meksyk, 2010, s. 123.

tych, którzy są marginalizowani, ponieważ nie mogą dotrzymać innym kroku pod względem konkurencyjności, dla tych, którzy są zostawiani samym sobie z powodu braku środków, ze względu na rasę, kolor skóry lub wiarę, dla tych, którzy cierpią z powodu chorób, szczególnie takich, które są stygmatyzowane społecznie oraz z powodu innych rzeczy, które moglibyśmy tu długo wymieniać. Przede wszystkim jednak szpitalnictwo jawi się jako wezwanie do przyjmowania wszystkich, w tym tych w najtrudniejszej sytuacji, do szanowania ich i godnego traktowania jako naszych braci, jako dzieci Bożych. Naśladujemy św. Jana Bożego i robimy to z powołania, zostawiając w tym celu wszystko, poświęcając się całkowicie tej misji, ponieważ czujemy, że Bóg robi dla nas to samo. Mamy wiele pięknych postaci i przykładów – w naszym Założycielu i w tylu innych braciach – na przestrzeni historii naszego Zakonu, a także w czasach współczesnych. Szpitalnictwo w dzisiejszych czasach jest tak samo potrzebne, jak kiedyś.

Na fundamencie tego skarbu, tego przestania, mamy budować Zakon teraźniejszości i przyszłości. Chodzi o uczynienie go żywym, o głoszenie tego przestania zgodnie z rzeczywistością, w jakiej przyszło nam żyć, i o dalsze dawanie tego skarbu naszemu światu poprzez oferowanie alternatywy, jaką jest szpitalnictwo, wraz z nowoczesnymi udogodnieniami, lecz z zachowaniem tego samego ducha, który towarzyszył św. Janowi Bożemu.

Kapituła Generalna jest najważniejszym miejscem, dzięki któremu Zakon może w dalszym ciągu opowiadać i przeżywać tę opowieść szpitalnictwa wszędzie tam, gdzie jest obecny w świecie, w sposób wierny duchowi charyzmatu i misji. Na tym fundamencie, z nadzieją, odwagą i pokorą, wbrew wszelkim trudnościom i ograniczeniom, będziemy mogli dalej budować życie naszego Zakonu i naszej Rodziny. Na obecnej Kapitułce Generalnej powinny zostać ustalone kryteria i najważniejsze kierunki działania, tak aby otrzymany od Ducha Świętego skarb szpitalnictwa pozostał żywy, a przestanie szpitalnictwa w stylu św. Jana Bożego było przekazywane wiernie i zarażało nowe pokolenia naszej Rodziny, oddziaływując zarówno w Kościele jak i społeczeństwie.

4. Kształtując przyszłość szpitalnictwa: doświadczenie rozeznania duchowego

Zgodnie z tym, co wcześniej powiedziałem, uważam, że właśnie tak powinna przebiegać nasza Kapituła Generalna. Jak już podkreślałem, jest to wydarzenie duchowe i dlatego musimy przeżywać je, jako doświadczenie rozeznawania, słuchania tego, co mówi nam i o co prosi nas Duch Święty w

stosunku do przyszłości naszego Zakonu i naszej Rodziny. Rozeznanie zakłada również podejmowanie decyzji spójnych z tym, o co Bóg nas prosi.

Konieczne jest, aby owo rozeznanie towarzyszyło nam na wszystkich etapach naszej Kapituły, jako przekrojowa podstawa metodologiczna. Dlatego właśnie, poprosiliśmy o. Johna Dardisa i o. Davida Glendaya, aby pomogli nam w tym procesie, abyśmy nie utracili horyzontu, którego szukamy podczas tej Kapituły, gdyż:

“Poprzez to kościelne rozeznanie, osoby konsekrowane są wezwane do tego, aby wkraczać na nowe drogi, aby ideały i doktryna były wcielane w ich życiu jako systemy, diakonie, style, relacje i języki”¹¹.

Papież Franciszek również mocno podkreśla potrzebę umacniania „*habitus*” [sprawności] rozeznawania.

“Jak rozpoznać, czy coś pochodzi od Ducha Świętego, a nie z ducha tego świata lub z ducha diabła? Jedynym sposobem jest rozeznanie, które wymaga nie tylko dobrej zdolności rozumowania lub zdrowego rozsądku, ale jest także darem, o który należy prosić. Jeśli z ufnością prosimy o niego Ducha Świętego, a jednocześnie staramy się pielęgnować go poprzez modlitwę, refleksję, czytanie i dobrą radę, z pewnością możemy wzrastać w tej zdolności duchowej”¹². “Rozeznanie jest łaską.... Nie wymaga specjalnych zdolności, ani nie jest zastrzeżone dla najbardziej inteligentnych i wykształconych, a Ojciec objawia się z radością pokornym (por. Mt 11, 25)”¹³.

Naszym podstawowym zadaniem podczas tych dni winno być *stuchanie Ducha*. Przytoczę ponownie dwa cytaty z tekstów Papieża Franciszka, o których już wspominałem podczas ostatnich Kapituł Prowincjalnych na których byłem obecny:

“Jest to czas wsłuchiwanie się w głos Pana, który mówi poprzez znaki czasów. Jest to czas wzajemnego słuchania, a zatem otwartości na wszystko, co Pan przekazuje nam poprzez braci. Jest to także czas spokojnej i obiektywnej konfrontacji między własnymi pomysłami i projektami, a opiniami innych. To wszystko wymaga otwarcia umysłu i serca. W tym sensie kapituła jest dogodnym czasem, aby praktykować ducha *exodusu i szpitalnictwa*: wyjść poza siebie samych, by z radością przyjąć tę część prawdy, którą druga osoba mi przekazuje i wspólnie podążać ku pełnej prawdzie, jedynej, która wyzwala (por. J 8,32)... (Kapituła jest czasem by) ...słuchać braci i dzielić się z

¹¹ CIVCSVA. *Młode wino, nowe bukłaki*. Watykan, 2017. Wprowadzenie.

¹² Papież Franciszek. *Exhortación Apostólica Gaudete et Exsultate*. Watykan, 2018. Nr 166

¹³ Tamże, nr 170.

nimi... Nie ustawajcie w ciągłym praktykowaniu apostołatu słuchania i współdzielenia"¹⁴. Używam tutaj słowa "bracia" w sensie ogólnym, który obejmuje również współpracowników.

Aby to osiągnąć, konieczne jest stworzenie i wejście w prawdziwy klimat rozeznawania – zgodnie ze słowami papieża Franciszka - aby słuchać i podążać za tym, o co prosi nas Duch Pana w tym historycznym momencie życia naszego Zakonu:

“Potrzebny jest klimat rozeznania, który pozwoli zobaczyć, co pochodzi od Ducha, a co jest Jemu przeciwne. Przed nami otwiera się ogrom możliwości. Kultura, w której jesteśmy zanurzeni, przedstawia nas wszystkich jako ważnych i dobrych, ale jeśli nie chcemy paść ofiarą kultury „zappingu”, a czasami, kultury śmierci, musimy umacniać „habitus” [sprawność] rozeznawania, formować się i formować innych w zakresie rozeznawania. Zarówno na poziomie osobistym jak i wspólnotowym ciągle musimy zadawać to samo pytanie: Panie, co mam robić? Co chcesz, abyśmy zrobili?”¹⁵.

Rozeznawać z ewangeliczną odwagą, która jest śmiała i rozważna zarazem, która nas nie paraliżuje w obliczu trudności, lecz która jest w stanie góry przenosić, chodzić po wodzie, przyjmować krzyż, a nawet ponieść śmierć przez wzgląd na Jezusa, dla Jego królestwa.

Wszystkich zachęcam, abyśmy w tych dniach zanurzyli się w prawdziwe doświadczenie duchowego rozeznawania, abyśmy słuchając Ducha Pana, mogli stawić czoła naszym licznym wyzwaniom, zakotwiczeni w sile naszego charyzmatu, z gotowością i pokorą koniecznymi, aby zmienić to, co już nie ukazuje jasno prawdziwego oblicza szpitalnictwa, ale przede wszystkim z gotowością do nawrócenia i odnowienia naszego życia konsekrowanego, niewątpliwie osłabionego z wielu przyczyn, w tym także z powodu naszych własnych ograniczeń.

W tym kontekście pragnę przypomnieć moje słowa zawarte w liście zwołującym mówiąc o tej Kapitułe Generalnej:

“Musi pomóc całemu Zakonowi i całej Rodzinie Szpitalnej św. Jana Bożego podjąć, z większą odwagą i determinacją, drogę w kierunku przyszłości, udzielając odpowiedzi, o które prosi nas Pan, Kościół i społeczeństwo. Na Kapitułe zostaną podjęte ważne decyzje i określone wytyczne, według których prowadzony będzie Zakon w nadchodzących latach, wypracowana nowa wizja, która w wierności szpitalnictwu św. Jana Bożego, odpowie na

¹⁴ Por. Papież Franciszek do Kapituły Generalnej Uczennic Boskiego Mistrza. 22 maja 2017.

¹⁵ Tamże

wiele wyzwań, jakie stawia przed nami obecna chwila. Przede wszystkim, konieczne będzie określenie kryteriów i zaleceń, które będą kierować życiem naszego Instytutu i które posłużą nowemu Zarządowi Generalnemu, jako podstawa i fundament w realizacji postanowień Kapituły"¹⁶.

Mam nadzieję i bardzo chciałbym żeby tak było. Ufam, że przygotowany dokument roboczy, jak również metodologia i ogólnie wszystkie inne elementy, pomogą nam przeżyć prawdziwe doświadczenie duchowego rozeznawania, które pozwoli Zakonowi stawić czoła i budować przyszłość w wierności Duchowi Pana, naszemu Założycielowi i naszej historia szpitalnictwa.

5. Zakończenie

Nie chcę za bardzo przedłużać. W najbliższych dniach będzie miało miejsce wiele wystąpień, przedstawię też moją relację z mijającego sześćdziesięciolecia. Z góry zatem przepraszam, jeśli powtórzę się przy jakiegokolwiek okazji.

Zakończyliśmy sześćdziesięciolecie. Był to bardzo intensywny okres, który oceniam pozytywnie. W jego trakcie starałem się oddawać wszystko na służbę Zakonu z największą odpowiedzialnością. Osobiście pozwoliło mi to szerzej poznać Zakon i sprawiło, że dojrzałem jako osoba i jako brat św. Jana Bożego. Było wiele innych dobrych i pozytywnych chwil, ale nie ukrywam, że były też trudniejsze i bardziej skomplikowane momenty, którym tylko dzięki pomocy Pana i braci mogłem stawić czoła. Minęło sześć lat, które naprawdę upłynęły bardzo szybko, ale były pełne życia, doświadczeń, spotkań, problemów, przede wszystkim było to czas rozwoju szpitalnictwa. W ciągu tych sześciu lat wiele rzeczy zmieniło się na świecie, w Kościele i w samym Zakonie.

Jak powiedziałem na początku mojego przemówienia, pragnę podziękować Panu, Najświętszej Maryi Pannie, Patronce naszego Zakonu, św. Janowi Bożemu i naszym świętym i błogostawionym, za nieustanną pomoc i wsparcie, jakiego doświadczałem pełniąc moją posługę i obowiązki Przełożonego Generalnego.

Chciałbym także podziękować za udzielone wsparcie i dobrą współpracę Radnym Generalnym: są to bracia Rudolf Knopp, Giampietro Luzzato, Benigno Ramos i Pascal Ahodegnon, z którymi współdzieliłem odpowiedzialność i którzy bardzo mi pomogli w tych latach. Dziękuję Wam za Waszą bliskość i wyrozumiałość, dziękuję Wam za wspieranie i dobrą służbę, jaką pełniliście dla Zakonu.

Pragnę także podziękować br. André Sène, Sekretarzowi i Prokuratorowi Generalnemu, za dobrze sprawowaną posługę, co jest bardzo ważne dla

¹⁶ Br. Jesús Etayo. List zwołujący LXIX Kapitułę Generalną. Rzym, 2018

właściwego funkcjonowania Kurii i Zakonu. Podziękowania należą się także bratu Elia Tripaldi, Postulatorowi Generalnemu, bratu Moisés'owi Martína, Dyrektorowi Biura Misji i Współpracy Międzynarodowej, bratu Innocenzo Fornaciari, Przełożonemu wspólnoty Kurii Generalnej, oraz wszystkim braciom, którzy byli częścią tej wspólnoty oraz całemu personelowi Kurii Generalnej. Wszyscy razem staraliśmy się uosabiać ducha Rodziny Szpitalnej św. Jana Bożego i naprawdę, dla mnie, wszyscy oni byli darem i wielkim wsparciem w pełnieniu mojej misji animacji i zarządzania Zakonem.

Oczywiście jest wiele innych osób, którym muszę podziękować za wsparcie, pracę i służbę Zakonowi. Aby nie powtarzać się, zrobię to w moim raporcie z sześćciolecia.

Wszystkim jestem bardzo wdzięczny. Wszystkich z całego serca przepraszam, ponieważ poprzez moje ograniczenia wiele razy popełniałem błędy. Przepraszam także cały Zakon za to, co nie było dobre i za to, co zrobiłem źle, szczególnie wobec konkretnych osób i całej naszej Rodziny. Mogę tylko powiedzieć, że we wszystkim co robiłem, zawsze starałem się wybierać to, co najlepsze dla Zakonu i wszystkich jego członków i w każdym przypadku, popełnione błędy były wynikiem moich ograniczeń.

Drodzy Bracia, rozpoczynamy Kapitułę Generalną, niezwykle ważny moment dla Zakonu, sposobność, którą Pan nam daje, aby odnowić i ożywić nasz Instytut, szczególnie szpitalnictwo. Jestem pewien, że wszyscy dołożymy starań i damy z siebie maksimum, aby podczas tej Kapituły umocniły się fundamenty Zakonu odnowionego i wiernego duchowi i stylowi św. Jana Bożego.

Życzę Wam owocnej Kapituły Generalnej. Niech Pan i św. Jan Boży pomogą nam dołożyć wszelkich starań i zrobić wszystko, co w naszej mocy, dla dobra Zakonu i naszej Rodziny Szpitalnej.

4. Powitanie współpracowników

Br. Jesús Etayo
Rzym, 21 stycznia 2019

1. Drodzy Współpracownicy

W imieniu własnym i wszystkich braci kapitulnych, witamy was w Rzymie. Od dnia dzisiejszego, aż do piątku, 25 stycznia, będziecie uczestniczyć w obradach Kapituły Generalnej. Dziękujemy wam za przyjęcie zaproszenia, które otrzymaliście na wniosek waszych przełożonych prowincjalnych i ich rad

oraz delegatur generalnych Zakonu. Dla wielu z was była to długa podróż, a dla wszystkich jest to poświęcenie. Przez ten czas, aby być z nami tutaj, będziecie daleko od waszych rodzin. Dlatego chcę, żeby to było miłe doświadczenie i mam nadzieję, że będziecie czuć się dobrze, goszcząc na Kapitule.

2. Jak pisałem w moim liście zwołującym Kapitułę Generalną "jest to wydarzenie duchowe o największym znaczeniu dla naszego Zakonu, podczas którego, w duchu odpowiedzialności, poprzez komunie i kolegialność, jesteśmy wezwani do oceny rzeczywistości naszego Instytutu oraz planowania przyszłości charyzmatu i misji, w wierności temu, o co Duch Pana prosi nas w chwili obecnej i w perspektywie przyszłości"¹⁷.

Pragniemy, aby było to doświadczenie *rozeznawania*, które pozwoli nam wsłuchać się w głos Ducha Świętego w taki sposób, abyśmy mogli wytyczyć drogę, którą Zakon i cała Rodzina św. Jana Bożego winna podążać w przyszłości, odpowiadając na wyzwania, przed którymi stoimy dzisiaj. Dlatego temat Kapituły brzmi: "*Kształtując przyszłość Szpitalnictwa*".

Naszym podstawowym zadaniem podczas tych dni winno być *słuchanie Ducha*. Przytoczę ponownie cytaty z tekstu Papieża Franciszka, o którym już wspominałem kilka dni temu w moim przemówieniu otwierającym tę Kapitułę:

„Jest to czas wsłuchiwania się w głos Pana, który mówi poprzez znaki czasów. Jest to czas wzajemnego słuchania, a zatem otwartości na wszystko, co Pan przekazuje nam poprzez braci. Jest to także czas spokojnej i obiektywnej konfrontacji między własnymi pomysłami i projektami, a opiniami innych. To wszystko wymaga otwarcia umysłu i serca. W tym sensie kapituła jest dogodnym czasem, aby praktykować ducha *exodusu i szpitalnictwa*: wyjść poza siebie samych, by z radością przyjąć tę część prawdy, którą druga osoba mi przekazuje i wspólnie podążać ku pełnej prawdzie, jedynej, która wyzwala (por. J 8,32)... (Kapituła jest czasem by) ...słuchać braci i dzielić się z nimi... Nie ustawajcie w ciągłym praktykowaniu apostołatu słuchania i współdzielenia"¹⁸.

Używam tutaj słowa "bracia" w sensie ogólnym, który obejmuje również współpracowników.

¹⁷ Br. Jesús Etayo. *List zwołujący LXIX Kapitułę Generalną*. Rzym, 2018

¹⁸ Por. *Papież Franciszek do Kapituły Generalnej Uczennic Boskiego Mistrza*. 22 maja 2017.

3. Oczekiwane od nas rozeznawanie jest zadaniem, które wymaga uwzględnienia otaczającej nas rzeczywistości, naszych silnych i słabych stron oraz pojawiających się przed nami wyzwań. Nie jest zwykłym ćwiczeniem intelektualnym lub duchowym. Wymaga refleksji i *pogodnej, pozbawionej uprzedzeń konfrontacji*, szczodrego wystuchiwania innych i nieupierania się tylko przy własnych ideach. Wymaga także modlitwy w świetle Słowa Bożego i naszych charyzmatycznych źródeł w celu odkrycia kryteriów ewangelicznych oraz dróg wyznaczonych przez Ducha Świętego. Wymaga wreszcie podejmowania decyzji stosownych do danej chwili i zgodnych z tym wszystkim, o czym właśnie wspominałem. Jest to niełatwe zadanie, dlatego należy stworzyć sprzyjającą atmosferę. Tego rodzaju rozeznawanie to w istocie dar, o który w tych dniach szczególnie powinniśmy prosić Pana.

Zachęcam wszystkich, podobnie jak prosiłem o to braci, abyśmy w tych dniach zanurzyli się w prawdziwe doświadczenie duchowego rozeznawania: abyśmy rozeznawali z ewangeliczną odwagą, która jest śmiała i rozważna zarazem, która nas nie paraliżuje w obliczu trudności, lecz która jest w stanie góry przenosić, chodzić po wodzie, przyjmować krzyż, a nawet ponieść śmierć przez wzgląd na Jezusa, dla Jego królestwa.

4. W poprzednich dniach Kapituła dokonała przede wszystkim oceny minionego sześćdziesięciu lat oraz przestudiowała *Instrumentum laboris* w części dotyczącej życia braci. W ciągu najbliższych dni, w których będziecie uczestniczyć w Kapitulce, będziemy pracować nad kwestią misji Zakonu i jej różnych aspektów w oparciu o ten sam dokument, dobrze już znany wam wszystkim.

Definiujemy naszą misję w perspektywie szpitalnictwa – dziedzictwa otrzymanego od naszego Założyciela św. Jana Bożego. W trakcie swojego prawie pięćsetletniego istnienia, działalność apostołska Zakonu obecnie osiągnęła największe rozmiary. Chciałbym tu przypomnieć niektóre dane: prowadzimy ponad 400 dzieł służby zdrowia, opiekuńczych i społecznych, obejmujących swoją opieką szeroką i zróżnicowaną grupę osób potrzebujących, ze wszystkich środowisk, w 53 krajach, na pięciu kontynentach. Rodzinę Szpitalną św. Jana Bożego współtworzy obecnie ponad tysiąc braci, 62.000 współpracowników, 25.000 wolontariuszy i kilka tysięcy darczyńców i przyjaciół wspierających naszą misję w różny sposób. Posiadamy czterdzieści tysięcy łóżek szpitalnych, które pozwalają hospitalizować blisko milion osób rocznie, wykonujemy około dwudziestu dwóch milionów wizyt domowych i ambulatoryjnych.

Jednak, abstrahując od liczb, to co nas czyni silnymi, to charyzmat szpitalnictwa, z którego rodzi się nasza misja apostolska. To źródło, z którego powinniśmy czerpać, by podtrzymywać nasze życie, nasz Zakon i naszą Rodzinę. Wyływa ono z Boga i sprawia, że czujemy i przeżywamy Jego pełną miłosierdzia miłość do każdego z nas. Posyła On nas, by ją realizować i świadczyć o niej innym, w szczególności chorym i potrzebującym. To doświadczenie, które było udziałem naszego Założyciela św. Jana Bożego i wszyscy przyjmujący charyzmat szpitalnictwa są powołani, aby nim żyć i przekazywać go innym.

Szpitalnictwo to nasz skarb, nasze przesłanie. Skarb wciąż żywy i całkowicie aktualny w dzisiejszym świecie i Kościele. To opowieść, którą mamy nieustannie snuć poprzez świadectwo naszego życia i naszych czynów. Na fundamencie tego skarbu, tej opowieści, mamy budować Zakon przyszłości. Chodzi o to, by uczynić ją żywą, by ją opowiadać w zgodzie z rzeczywistością, w jakiej przyszło nam żyć, by w dalszym ciągu oferować ten skarb i proponować naszemu światu alternatywę, jaką jest szpitalnictwo, korzystając z nowoczesnych środków, lecz z zachowaniem stylu zapoczątkowanego przez św. Jana Bożego.

5. To prawda, mamy misję i charyzmat – szpitalnictwo, co jest prawdziwym skarbem. Jednak nosimy ten skarb w *glinianych naczyniach*¹⁹, i musimy być bardzo świadomi naszych ograniczeń i wyzwań. Z jednej strony liczba braci wciąż się zmniejsza, podobnie jak i powołania do życia konsekrowanego, co rodzi paradoks bycia coraz to mniejszą grupą braci, z coraz to większą ilością dzieł (niektóre z nich są bardzo istotne ze względu na ich złożoność). Skutkuje to tym, że struktury Zakonu, z punktu widzenia braci, stają się słabsze (wystarczy wziąć pod uwagę prowincje mające mniej niż piętnastu - dwudziestu braci) i z coraz to mniejszymi możliwościami przejęcia obowiązków kanonicznych i cywilnych, które z tego wyływają. Trzeba pilnie zareagować na tę dysproporcję, szukając nowych struktur i form prawnych.

Innymi wyzwaniami dla naszej misji, to zrównoważony rozwój i samowystarczalność ekonomiczna naszych dzieł – oczywiście w niektórych miejscach w większym stopniu, niż w innych – oraz konieczność rozwijania najwyższej jakości zarządzania w duchu charyzmatu zgodnie z naszymi zasadami i wartościami, realizowanego w sposób przejrzysty i profesjonalny. Oczywiście, biorąc pod uwagę aktualną sytuację w jakiej się znajdujemy, podstawowym wyzwaniem jest to, co nazywamy trwałością charyzmatu, tj.

¹⁹ Por. 2 Kor 4, 7

zachowanie czystości naszej tożsamości. W tym samym duchu Stolica Apostolska poprzez różne dokumenty coraz bardziej zachęca nas do dbania właśnie o to. Dbałość o duszpasterstwo służby zdrowia i opieki społecznej naszych dzieci, o bioetykę, wolontariat i formację instytucjonalną wszystkich członków naszej Rodziny to fundamentalne aspekty, które należy wspierać i rozwijać, ponieważ są wyrazem naszego stylu i naszej tożsamości. To tylko niektóre fakty i wyzwania naszej rzeczywistości, jakie powinniśmy mieć na uwadze. Jest ich niewątpliwie więcej, o czym się przekonamy w najbliższych dniach.

6. Ostatnia Kapituła Generalna podjęła temat Rodziny Szpitalnej św. Jana Bożego. Sądzę, że w ciągu ostatnich lat udawało nam się ją rozwijać. Jest czymś oczywistym, że cała realizowana przez nas działalność apostolska, nie byłaby możliwa bez pomocy i uczestnictwa wszystkich współtworzących tę Rodzinę osób. Niemniej faktem jest również, iż powinniśmy podjąć kolejne kroki, szczególnie w kwestii rozwoju charyzmatu Rodziny oraz jej lepszej organizacji. Nie jest to oczywiście łatwe, jednak Kościół wymaga od nas, byśmy szli w tym kierunku, co zresztą czynimy w Zakonie od dłuższego czasu. W tym celu ważne jest, byśmy byli twórczy i odważni oraz wspierali projekty z udziałem współpracowników, promując jednocześnie powołanie do szpitalnictwa wśród osób świeckich, stwarzając więcej okazji do wspólnego spędzania czasu, dzielenia się doświadczeniem i formacji w duchu charyzmatu, zachęcając współpracowników do zgłębiania duchowości i kultury Zakonu. Jest to wyzwanie, z którym musimy się zmierzyć, ponieważ szpitalnictwo św. Jana Bożego ewidentnie przyjmuje na świecie nowe oblicze i wymaga nowych rozwiązań.

7. Kapituła Generalna jest najważniejszym miejscem, dzięki któremu Zakon może w dalszym ciągu głosić to przesłanie szpitalnictwa wszędzie tam, gdzie jest obecny w świecie, w sposób wierny duchowi charyzmatu i misji. Na tym fundamencie, z nadzieją, odwagą i pokorą, wbrew wszelkim trudnościom i ograniczeniom, będziemy mogli dalej budować życie naszego Zakonu i naszej Rodziny. Na obecnej Kapitułe Generalnej powinny zostać ustalone kryteria i najważniejsze kierunki działania, tak aby otrzymany od Ducha Świętego skarb szpitalnictwa pozostał żywy, a przesłanie szpitalnictwa w stylu św. Jana Bożego było przekazywane wiernie i zarażało nowe pokolenia naszej Rodziny, oddziaływując zarówno w Kościele jak i w społeczeństwie.

8. Zakończyliśmy sześćciolecie. Był to bardzo intensywny okres, który oceniam pozytywnie. W jego trakcie starałem się oddawać wszystko na służbę Zakonu z największą odpowiedzialnością. Osobiście pozwoliło mi to szerzej poznać

Zakon i sprawiło, że dojrzałem jako osoba i jako brat św. Jana Bożego. Było wiele innych dobrych i pozytywnych chwil, ale nie ukrywam, że były też trudniejsze i bardziej skomplikowane momenty, którym tylko dzięki pomocy Pana i braci mogłem stawić czoła. Minęło sześć lat, które naprawdę upłynęły bardzo szybko, ale były pełne życia, doświadczeń, spotkań, problemów - przede wszystkim było to czas rozwoju szpitalnictwa. W ciągu tych sześciu lat wiele rzeczy zmieniło się na świecie, w Kościele i w samym Zakonie

9. Chciałbym zakończyć, dziękując w sposób szczególny wszystkim Współpracownikom, Wolontariuszom, Darczyńcom i przyjaciółom Zakonu, za ich codzienne zaangażowanie w to, że projekt szpitalnictwa Zakonu może być głoszony i realizowany. Dotyczy to zwłaszcza tych, którzy bezpośrednio współpracowali i uczestniczyli w trakcie tego sześćdziesięciu lat - które właśnie się kończy - w życiu prowincji oraz w różnych komisjach i grupach roboczych, które zostały powołane przez Kurię Generalną. Jeszcze raz dziękuję wszystkim, którzy są z nami w tych dniach. Chciałbym, aby było to wyjątkowe doświadczenie braterstwa i szpitalnictwa dla wszystkich, dla braci i współpracowników, i z góry dziękujemy wam za wasz wkład, który z pewnością będzie bardzo ważny dla przyszłości Zakonu i naszej Rodziny św. Jana Bożego.

10. Niech Duch Pana, Najświętsza Maryja Panna, Patronka naszego Zakonu, św. Jan Boży oraz nasi święci i błogostawieni towarzyszą nam podczas Kapituły, abyśmy mogli dołożyć wszelkich starań i zrobić wszystko, co w naszej mocy, aby wzmocnić i odnowić nasz Instytut dla dobra Kościoła, Zakonu oraz chorych, ubogich i potrzebujących.

Bardzo dziękuję.

5. Relacja Przełożonego Generalnego z sześćdziesięciu lat

Br. Jesús Etayo
Przełożony Generalny
Rzym, 15 stycznia 2019

I. WPROWADZENIE

Drodzy bracia, w niniejszej relacji pragnę przedstawić Wam podsumowanie i ogólną ocenę kończącego się sześćdziesięciu lat. Nie będzie to wyczerpujący obraz, poruszę tylko najważniejsze w moim odczuciu kwestie, z jakimi mieliśmy do czynienia w ciągu tych lat. Jestem otwarty na Wasze pytania i

spostreżenia odnośnie tej relacji, a także odnośnie jakiegokolwiek innego punktu, który nie zostanie tu poruszony, a który wyda się Wam wart tego, by się nim zająć.

Niniejsza relacja zostanie w logiczny sposób uzupełniona tymi, które w następnej kolejności przedstawią bracia radni generalni, sekretarz i prokurator generalny, delegaci regionalni oraz osoby odpowiedzialne za komisje generalne. Omówią oni w bardziej szczegółowy sposób każdy z obszarów ich działalności.

Za nami sześć bardzo intensywnych, obfitujących w liczne wydarzenia, lat. Wydaje mi się, że założenia zawarte w *Deklaracjach* z ostatniej Kapituły Generalnej zostały w dużej mierze zrealizowane, choć oczywiście niektóre zagadnienia należy rozpatrywać w dłuższej perspektywie, przez co nigdy nie zostają one całkowicie zrealizowane. Wolelibyśmy też, by pewne z nich zostały wykonane w sposób bardziej dogłębny, by udzielane odpowiedzi były szybsze, a znajduwane rozwiązania lepsze, szczególnie w obecnych czasach, w których życie konsekrowane i nasz własny Zakon muszą się mierzyć z bardzo ważnymi dla naszej przyszłości, wyzwaniem i przełomowymi momentami, zarówno w sferze życia braci, jaki i w kwestii naszej misji. Pod tym względem, Bracia, zostało jeszcze dużo do zrobienia i najbliższe lata będą niezwykle ważne dla przyszłości naszego Zakonu we wszystkich regionach, w jakich jest on obecny.

Jak już wspominałem w przemówieniu otwierającym, jestem bardzo wdzięczny Bogu za Jego nieustanną bliskość i wsparcie, szczególnie w chwilach wyjątkowych trudności. Dziękuję również Naszej Patronce, a także św. Janowi Bożemu i wszystkim naszym świętym i błogostawionym, którzy prowadzili mnie w tym okresie, dziękuję także wszystkim braciom i współpracownikom, którzy mi towarzyszyli i pomagali w tej misji. Bez nich nie byłbym w stanie nic osiągnąć.

II. DEKLARACJE LXVIII KAPITUŁY GENERALNEJ: OCENA OGÓLNA

Jest to obszerny dokument zawierający trzydzieści cztery propozycje oraz bardziej ogólne, dodatkowe wytyczne²⁰. W następnych relacjach bracia dokonają podsumowania podlegających im obszarów, ja tymczasem dokonam oceny najważniejszych zadań wyływających z *Deklaracji*.

²⁰ *Deklaracje LXVIII Kapituły Generalnej*, Fátima (Portugalia), listopad 2012 r.

a) Życie braci i wspólnot. Wiele razy wspomina się o konieczności pracy nad odnową życia zakonnego i duchowego braci i wspólnot. Jest to jeden z tych *długofalowych* tematów, o których mówiłem wcześniej. W ciągu ostatnich lat czyniliśmy wysiłki, by dążyć do tego w każdej chwili i w ramach wszelkich wydarzeń: kapituł prowincjalnych, wizyt kanonicznych, różnego rodzaju spotkań, listów okólnych i przy każdej innej sposobności. Moja ocena, czy też może raczej odczucie, jest takie, że nie dokonaliśmy znaczących postępów. *Mówiłem już wielokrotnie, iż jest to moim zdaniem podstawowy warunek jakiegokolwiek odnowy i perspektywy na przyszłość.* Być może niezbyt trafnie zajęliśmy się ożywianiem tej sfery; niemniej stanowi to priorytetowe wyzwanie we wszystkich regionach Zakonu. Oczywiście widziałem też piękne przykłady braci i wspólnot, jednak wiele innych sytuacji było bardzo trudnych do przyjęcia i zaakceptowania, nie tylko ze względu na widoczne słabości, ale również ze względu na brak zrozumienia, jak należy przeżywać życie konsekrowane i misję. Ogólnie rzecz biorąc, życie duchowe i formacja ciągła są tematami zawsze na czasie, o których nieustannie rozmawiamy, ale w rzeczywistości niewiele robimy, przez co ciężko jest faktycznie wzrastać i dokonywać prawdziwej odnowy.

b) Duszpasterstwo powołań i formacja początkowa. W tej materii poczynione zostały znaczące wysiłki i sądzę, że zarówno Komisja Generalna ds. Formacji, jak i jej komisje regionalne, dobrze się spisaly. Chciałbym tu wyróżnić rok 2015, poświęcony powołaniom do szpitalnictwa pod hasłem „Przyłącz się do Szpitalnictwa”, który zakończył się w Rzymie w styczniu 2016 r., spotkaniem z formatorami oraz osobami odpowiedzialnymi za duszpasterstwo powołań z całego Zakonu. Oczywiście działania te nie są wystarczające i brak powołań jest nadal istotną bolączką, szczególnie w niektórych regionach Zakonu. Nadal trzeba działać w tym obszarze i kluczowe jest tu zaangażowanie nas wszystkich, by w dalszym ciągu promować powołanie do szpitalnictwa zarówno braci, jak i współpracowników.

Prace nad formacją początkową postępowały dobrze. We wszystkich regionach promowano regionalne lub międzyprovincialne ośrodki formacyjne; w niektórych jednak trzeba dopiero zacząć, jeszcze w innych zaś umocnić te działania. Wydaje mi się w każdym razie, że to właściwa droga. Równoległą kwestią jest konieczność udoskonalenia procesu doboru formatorów i ich własnej formacji, tak aby mogli w odpowiedni sposób towarzyszyć kandydatom.

c) Misja Zakonu. Sądzę, że w ciągu ostatnich lat nasiliła się aktywność dzieł apostołskich, szczególnie tych o charakterze społecznym, co pozwoliło nam wyjść naprzeciw nowym potrzebom, jak również rozwijać działalność na polu badań naukowych i nauczania. Promowane były najważniejsze aspekty naszej tożsamości, takie jak duszpasterstwo służby zdrowia i opieki społecznej, bioetyka, szkoła szpitalnictwa, wolontariat oraz współpraca międzynarodowa. Z radością można dostrzec postępy, poświęcenie i dobro, jakie Zakon realizuje w świecie dzięki swoim dziełom, każdego dnia odnawiając w ten sposób charyzmat i misję szpitalnictwa na wzór św. Jana Bożego. *Jest to fundamentalny aspekt, o który powinniśmy zawsze dbać.*

Nie zabrakło również trudności, przez co utraciliśmy niektóre dzieła. W kilku przypadkach stało się to ze względu na problemy z utrzymaniem, w innych z powodu nieumiejętnego zarządzania. Ponadto w niektórych miejscach utrzymywanie dzieł jest coraz trudniejsze ze względu na ich złożoność, na trudności związane z administracją publiczną, z finansami czy też z naszymi własnymi niedociągnięciami w sferze zarządzania. Sądzę, że to kolejne wielkie wyzwanie na najbliższe lata, jakiemu Zakon będzie musiał stawić czoła, szczególnie w niektórych miejscach, by móc w dalszym ciągu realizować naszą misję, zachowując jednocześnie własną tożsamość, zgodnie z zasadami i kryteriami zarządzania w duchu charyzmatu.

Misja apostołska jest kluczowym elementem życia braci i wykracza poza konkretne czynności, jakie musimy w danym momencie wykonać; wykracza także poza wiek czy inne okoliczności. Jednakże rzeczywistość, w jakiej żyjemy, zmieniła się, i jako bracia nie zawsze odpowiednio odnajdujemy się w naszej misji. Nasza obecność jest niezbędna, ale nie może być taka sama, jak wiele lat temu. Nasza rola polega na *stawaniu się* *zaczynem*, *na byciu prorokami szpitalnictwa*, na dawaniu świadectwa odnośnie wartości ewangelicznych, krótko mówiąc, na zachowaniu naszej tożsamości szpitalniczej, w ramach której, w miarę możliwości, powinniśmy być bardziej obecni przy chorych i potrzebujących, dając przykład współpracownikom. Wydaje mi się, że nie zawsze tak jest; w wielu miejscach trzymamy się przestarzałych metod, w innych zaś nie do końca rozumiemy, do czego jesteśmy dziś potrzebni, przez co czasem pojawia się brak motywacji i zniechęcenie. Dalsza praca stanowi wyzwanie i wymaga miejsca na refleksję i formację, aby móc dalej wzrastać w tym aspekcie naszego życia zakonnego.

Jesteśmy świadomi tego, że współpracownicy i wolontariusze stanowią fundamentalną część naszego dzieła. Poczyniono istotne kroki w tej

kwestii, szczególnie w zakresie oddelegowania różnych funkcji i formacji w duchu filozofii Zakonu, w ramach tzw. „szkoły szpitalnictwa”, w której zostało wdrożonych kilka twórczych inicjatyw. Są to sprawy, nad którymi w dalszym ciągu musimy pracować, zwłaszcza w niektórych prowincjach, mających opóźnienia w zorganizowaniu tego rodzaju formacji i w powierzaniu innym pewnych funkcji. W niektórych miejscach nadal stosuje się zasadę, by przydzielać daną funkcję braciom, nawet jeżeli nie mają odpowiedniego przygotowania, co skutkuje problemami w zarządzaniu i w rezultacie ma negatywny wpływ na życie i powołanie wielu z nich. Zakon to Rodzina, w której wszyscy, bracia i współpracownicy, powinniśmy zająć odpowiednie miejsce zgodnie z tym, o co prosi nas Kościół i czego potrzebuje Zakon.

Propozycja nr 14 Deklaracji, wspomina o zbadaniu możliwości utworzenia międzynarodowego ośrodka formacji i duchowości dla braci i współpracowników, np. w Grenadzie. Definitorium Generalne przestudiowało tę propozycję i ostatecznie nie podjęło się tego przedsięwzięcia, ponieważ w Grenadzie nie było takiej możliwości, w każdym razie na początku tego sześćdziesiątego lat, oraz ze względu na trudności ze znalezieniem braci, którzy mogliby się całkowicie zająć tą kwestią.

Komisja finansowa Kurii Generalnej pracowała intensywnie nad utworzeniem narzędzia, które umożliwi zapoznanie się w rzetelny sposób z rzeczywistością każdego dzieła i z potencjalnym ryzykiem związanym z jego zarządzaniem. W ciągu najbliższych lat stanie się ono bardzo ważnym instrumentem, które należy udoskonalać, w związku z czym będą bardzo potrzebne kompletne, rzeczywiste dane ze wszystkich prowincji. Kongregacja Instytutów Życia Konsekrowanego i Stowarzyszeń Życia Apostolskiego oferuje w tej kwestii bardzo dokładne wytyczne, do których wszyscy musimy się stosować, równoległe ze stosowaniem odpowiedniego, profesjonalnego, przejrzystego i wydajnego zarządzania dziełami, takiego, które będzie przede wszystkim wierne charyzmatowi oraz misji Kościoła i Zakonu.

d) Rodzina Szpitalna św. Jana Bożego. Tak brzmiało hasło przewodnie ostatniej Kapituły Generalnej oraz tytuł jednego z rozdziałów jej *Deklaracji*. Przez całe sześćdziesiąte staraliśmy się je promować przy każdej możliwej okazji. Poświęciliśmy mu jedno ze spotkań wyższych przełożonych i mieliśmy przez ten czas wiele okazji, by stwierdzić, jak duże znaczenie temat Rodziny zyskał w życiu konsekrowanym. Mówi o tym Papież Franciszek, a Kongregacja Instytutów Życia Konsekrowanego i Stowarzyszeń Życia

Apostolskiego, także przypomina o tym wielokrotnie w swoim dokumencie „*Tożsamość i misja brata zakonnego w Kościele*”²¹. Sądzę, że nasza świadomość w tej kwestii stopniowo wzrasta i że nadal musimy nad tym pracować, wyjaśniać niektóre aspekty, a przede wszystkim podejmować zdecydowane kroki, by promować „*Rodzinę charyzmatyczną*” nie tylko w ramach misji i działalności apostolskiej, ale również w ramach charyzmatu i duchowości Zakonu.

e) Inne propozycje. Deklaracje ostatniej Kapituły zawierały fragment dotyczący Małych Braci Dobrego Pasterza, do którego odniosę się później, i kończyły się dwiema konkretnymi propozycjami. Jedna z nich, *Propozycja nr 33*, sugerowała, aby następna Kapituła Generalna została podzielona na dwie części, jedną dla współpracowników, poświęconą tematowi misji, oraz drugą, tylko dla braci, poświęconą tematyce życia zakonnego. Chciałbym nadmienić, iż mieliśmy to na uwadze i w ten właśnie sposób zorganizowaliśmy tę Kapitułę Generalną. *Propozycja nr 34*, tj. ostatnia ze wszystkich, odnosiła się do reorganizacji Kurii Generalnej. Mogę tu powiedzieć, że reorganizacja ta została przeprowadzona w sposób wewnętrzny. Przygotowany został dokument odnośnie różnych funkcji i dokonano wielu zmian w celu lepszej koordynacji działań i pracy. W rzeczywistości nie było tych zmian dużo, lecz były one wystarczające, choć oczywiście następny Zarząd Generalny może to ocenić na nowo, w oparciu o elementy jego misji, których jest coraz więcej ze względu na pełnione przez niego funkcje, na jego misję ożywiania charyzmatu oraz kwestie finansowe i majątkowe, jakimi musi się zająć i których kontrolowania wymaga Stolica Apostolska.

III. KAPITUŁY PROWINCJALNE

W ciągu minionego sześćdziesięciu lat kapituły prowincjalne odbywały się dwukrotnie, raz w 2014 r., pod hasłem „*Przeżywać szpitalnictwo z nadzieją i odwagą*”, i ponownie w 2018 r., pod hasłem „*Przyszłość Szpitalnictwa w Prowincji*”. Kapituła prowincjalna to najważniejszy moment komunii braci i całej Rodziny Szpitalnej Prowincji, jest to również najważniejsza przestrzeń, jaką dysponuje Zarząd Generalny, by animować życie Zakonu.

W obu przypadkach zachęcaliśmy prowincje do podjęcia refleksji i rozpoczęcia rozeznawania przyszłości Zakonu i jego obecności w każdej z nich zgodnie z ich konkretną rzeczywistością, ponieważ jest to temat, który

²¹ CIVCSVA, *Tożsamość i misja brata zakonnego w Kościele*. Watykan, 2015. Nr 38

jako Zarząd Generalny uważamy za najważniejszy, szczególnie w drugiej połowie sześćdziesiątych. Niektóre prowincje zareagowały pozytywnie i rozpoczęły proces rozeznawania pod kątem swojej przyszłości, inne dostrzegły taką potrzebę i powoli go inicjują, zaś jeszcze inne nie podjęły nawet tego kroku, który jednak, jak już mówiłem wielokrotnie, uważam za niezbędną.

Zachęcaliśmy na kapitułach do tego, by prowincje podjęły prace nad *Deklaracjami* z poprzedniej Kapituły Generalnej, szczególnie nad częścią dotyczącą Rodziny Szpitalnej św. Jana Bożego, misji apostołowskiej, życia duchowego i braterskiego oraz duszpasterstwa powołań oraz formacji początkowej i ciągłej braci. W 2018 r. zwróciliśmy szczególną uwagę na rozeznawanie, jako kwestię fundamentalną, do której wzywa nas Kościół, byśmy mogli rozpocząć procesy pozwalające zmierzyć się z wyzwaniami, z jakimi mamy dziś do czynienia w każdej z prowincji, tak abyśmy mogli, mając na uwadze naszą przyszłość, udzielić Duchowi Świętemu odpowiedzi, o jakie nas prosi.

W 2014 r. miałem okazję przewodniczyć wszystkim kapitułom, zaś w 2018 r. rozdzieliliśmy to zadanie między różnych członków Definitorium Generalnego. Jest to bardzo pozytywne doświadczenie, które pozwala nam bliżej poznać i uczestniczyć w konkretnej rzeczywistości każdej prowincji, podejmować wspólnie refleksję nad różnymi sprawami, oceniać i pomagać w ustalaniu planu działania, dostrzec ich silne strony, słabości i najważniejsze problemy. Na wszystkich kapitułach zachęcaliśmy do *życia z nadzieją i odwagą*, wbrew napotykanym trudnościom, podążając za słowami Papieża Franciszka *“Wyzwania są po to, aby im podołać. Bądźmy realistami, ale nie tracąc radości, odwagi i ofiarności pełnej nadziei! Nie dajmy się okraść z misyjnej siły!”*²².

IV. ANIMACJA I ZARZĄD ZAKONU

Animacja stanowi główną misję Przełożonego Generalnego, Rady Generalnej i całego zespołu Kurii Generalnej oraz podstawowy cel wszystkich naszych działań, zgodnie z *Deklaracjami* ostatniej Kapituły Generalnej oraz ze wszystkimi okolicznościami i wydarzeniami, jakie miały miejsce w ciągu ostatnich sześciu lat. Staraliśmy się działać w zgodzie z tym, co sugerują nam Kościół i Zakon, w duchu *służby, słuchania, dialogu, kolegalności i odpowiedzialności*, w sposób braterski i pełen bliskości, krótko mówiąc, w stylu

²² Papież Franciszek. *Adhortacja Apostolska Evangelii Gaudium*. Watykan, 2013. Nr 109

szpitalniczym na wzór naszego Założyciela św. Jana Bożego. Takie było nasze założenie, choć pewnie nie zawsze udało nam się je zrealizować, za co chciałbym przeprosić – za wszystkie te sytuacje, w których nam się to nie udało.

Podsumowując, wszystko było ukierunkowane na animację Zakonu oraz na zarządzanie nim, włączając kapituły prowincjalne, które chciałbym tu wymienić ze względu na ich szczególną wagę. Wymienię również kilka innych obszarów, które odegrały zasadniczą rolę w realizowaniu tej misji:

a) Definitorium Generalne. W jego skład wchodzi przełożony generalny i jego rada, oraz sekretarz generalny. Odbywaliśmy średnio około dziesięciu spotkań rocznie. Przystudiowaliśmy, rozważaliśmy i podjęliśmy decyzje odnośnie wszystkich tematów kanonicznych, z jakimi się zetknęliśmy. Zapoznaliśmy się również z innymi tematami i informacjami, co do których konieczne było zajęcie stanowiska lub udzielenie jakiejś odpowiedzi. Uważam, że Definitorium pracowało sprawnie także poza spotkaniami, wykazując się dobrą komunikacją i relacjami pomiędzy jego członkami.

b) Rozszerzone Definitorium Generalne. W jego skład wchodzi Definitorium Generalne, delegaci generalni Ameryki Południowej i Azji-Pacyfiku oraz osoby odpowiedzialne z regionów i komisji generalnych, które w niektórych przypadkach są także radnymi generalnymi. Razem około dziesięciu braci. Co roku odbywaliśmy dwa kilkudniowe spotkania. Były one okazją do wymiany informacji, refleksji, koordynacji i oceny programu animacji i zarządzania w świetle życia całego Zakonu. Spotkania te mają mniej formalny charakter. Oprócz wymiany informacji, mogliśmy dzielić się refleksjami i dyskutować na różne ważne dla Zakonu tematy i zagadnienia. Oceniam te spotkania bardzo pozytywnie. Co można by zmienić, to postarać się o obecność jakichś współpracowników, czy to podczas całego spotkania, czy tylko podczas rozmów na konkretne tematy odnośnie różnych aspektów życia Zakonu.

c) Spotkanie Wyższych Przełożonych. Od początku, mając na uwadze kryterium kolegialności, postanowiliśmy co roku organizować spotkanie wyższych przełożonych Zakonu w celu podjęcia wspólnej refleksji odnośnie rzeczywistości naszego Instytutu, szczególnie w zakresie tematów o dużej wadze dla Zakonu jako całości: Rodziny Szpitalnej św. Jana Bożego, przyszłości Zakonu czy też dokumentu Kongregacji Instytutów Życia Konsekwentnego i Stowarzyszeń Życia Apostolskiego pt. „Tożsamość i misja brata zakonnego w Kościele”. Tegoroczne spotkanie zostało poświęcone

zagadnieniu formacji wyższych przełożonych (zarządu generalnego, prowincjałów i delegata generalnego, zwłaszcza w przypadku nowo wybranych osób). Różni prelegenci spoza Zakonu pomagali nam w refleksji nad różnymi tematami. Na każdym spotkaniu poświęcaliśmy jeden dzień na pracę według podziału na regiony oraz kolejny jeden dzień na wymianę informacji z życia Zakonu. Sądzę, że jest to bardzo pozytywna i bardzo potrzebna inicjatywa, by móc współdzielić i ukierunkowywać życie naszego Instytutu wraz ze wszystkimi osobami za niego odpowiedzialnymi.

d) Generalne wizytacje kanoniczne. Stanowią okazję do dłuższego kontaktu z prowincjami, w czasie którego można dzielić się doświadczeniami i lepiej poznać rzeczywistość każdej z nich. W zasadzie wszystkie odbyły się zgodnie z ustalonym kalendarzem i zawsze był na nich obecny któryś z członków Definitorium Generalnego, a w przypadku Ameryki Południowej i Azji-Pacyfiku także delegaci odpowiedzialni za te regiony. Tam, gdzie nie mogłem osobiście odbyć wizytacji kanonicznej, byłem obecny podczas jej ostatniego tygodnia, by uczestniczyć w jej zamknięciu, co stanowiło dodatkową okazję do bycia obecnym we wszystkich prowincjach i lepszego poznania ich realiów.

Hasło przewodnie brzmiało „Przeżywać szpitalnictwo z nadzieją i odwagą” i staraliśmy się je promować także podczas większości wydarzeń, jakie miały miejsce w minionym sześcioleciu. Chcieliśmy z jego pomocą zachęcić prowincje do wzrastania i odnowy życia konsekrowanego braci oraz misji apostołskiej, mając na uwadze sytuację każdej prowincji stawiając czoła konkretnym wyzwaniom i problemom. Oczywiście czasami rodzą się wątpliwości, jak należy przeprowadzać takie wizytacje, ale z drugiej strony, gdy pytamy o to, nie dostajemy zbyt wielu alternatywnych propozycji. Mimo wszystko osobiście pozytywnie oceniam to doświadczenie i to, jak ja sam je przeżyłem, również dlatego, że mogłem zobaczyć, iż dla prowincji był to przeważnie moment oceny, planowania i animacji. Być może zabrakło z naszej strony dalszego śledzenia tego, jak realizowano nasze zalecenia, co pozwoliłoby lepiej wykorzystać tę bogatą formę bliższego towarzyszenia prowincjom, zwłaszcza niektórym z nich, w pewnych konkretnych sprawach.

e) Spotkania regionalne. Od wielu sześcioleci pracujemy z podziałem na regiony, w związku z czym Zarząd Generalny postanowił położyć szczególny nacisk na animację naszego Instytutu zachowując ten podział. Wydaje mi się to trafną decyzją, gdyż pozwala na lepszą animację

poszczególnych regionów, na traktowanie zagadnień zgodnie z rzeczywistością i kulturą każdego regionu. Stopniowo zostały ukształtowane struktury potrzebne do animacji regionalnej, choć w poszczególnych przypadkach muszą one jeszcze zostać wzmocnione. Ogólnie rzecz biorąc regiony pracowały dobrze, kładąc akcent na tematy stanowiące ich największą troskę, wśród których chciałbym wyszczególnić kwestię *formacji początkowej* oraz fakt, że w ciągu ostatnich lat otworzonych zostało wiele regionalnych ośrodków formacyjnych. Jest też wiele innych pozytywnych kwestii, o których opowiedzą później osoby odpowiedzialne z regionów. Sądzę, że należy zachować dotychczasowy kierunek działania, utrzymując zawsze odpowiednią koordynację z Zarządem Generalnym oraz zdrową i potrzebną równowagę między tym, co powszechne, a tym co odmiennie w kulturze i rzeczywistości Zakonu. W 2016 r. odbyły się zgodnie z planem spotkania regionalne, w których uczestniczyłem wraz z innymi braćmi z Rady. Były one okazją do rozwoju i umocnienia działalności w każdym regionie w ramach jego konkretnej sytuacji, lecz w duchu tego samego charyzmatu i tej samej misji szpitalnictwa. Podsumowując, spotkania te to właściwa droga, którą należy kontynuować, a także dobry sposób animacji i zarządzania Zakonem.

- f) Komisje generalne.** Istniały już wcześniej, jednak w ostatnim sześcioleciu dodaliśmy do tych już istniejących Komisję ds. Formacji Początkowej i Ciągłej. Uznaliśmy ponadto, że trzeba stworzyć ich odpowiedniki – szczególnie niektórych z nich – w każdym z regionów, tak aby w skład komisji generalnych wchodziły osoby zaangażowane w danym obszarze również na poziomie regionalnym. Sądzę, że ogólnie rzecz biorąc, zostało to zadanie wykonane dobrze, choć niewątpliwie można by dużo poprawić i osiągnąć lepszą koordynację z Kurią Generalną. Każda z osób odpowiedzialnych przedstawi szczegółowy raport swojej komisji. Chciałbym tylko nadmienić, że oceniam pozytywnie każdą z nich: Komisję ds. Formacji, Komisję ds. Duszpasterstwa Służby Zdrowia i Opieki Społecznej, Komisję ds. Bioetyki, Komisję Misji i Współpracy Międzynarodowej oraz Komisję Finansową. Zajmowały się one wieloma ważnymi kwestiami i wykonały dużo dobrej pracy. Nie mam pewności, czy zawsze spotkała się ona z odpowiednim przyjęciem, czy miała właściwy oddźwięk w prowincjach i wspólnotach, są to niemniej narzędzia, nad którym należy pracować dalej i włączać do tego działania w skoordynowany sposób Zakon, regiony, prowincje, wspólnoty i dzieła.

g) Listy Okólne. Był to kolejny sposób, którego używałem do animowania życia Zakonu. W ciągu roku pisałem zwykle pięć listów: z okazji Światowego Dnia Życia Konsekrowanego, święta św. Jana Bożego, Wielkanocy, święta NMP Patronki naszego Zakonu oraz z okazji Świąt Bożego Narodzenia. Pisałem ich więcej, jeśli miało miejsce w Zakonie jakieś szczególne wydarzenie: beatyfikacja 24 braci męczenników Szpitalnictwa z Hiszpanii w 2013 r., jubileusz setnej rocznicy śmierci św. Benedykta Menni; wraz z Przełożoną Generalną Sióstr Szpitalnych od Najświętszego Serca Pana Jezusa wystosowaliśmy cztery komunikaty związane z epidemią wirusa Ebola, która dotknęła nasze dzieła w Liberii i Sierra Leone w 2014 r.

Na początku sześćdziesiątych postanowiłem, że listy okólne muszą być krótkie, publikowane w odpowiednich momentach w ciągu roku, odnoszące się do konkretnych wydarzeń lub świąt naszego Zakonu oraz, że powinny zawierać krótką refleksję z jednym lub dwoma punktami dotyczącymi animacji życia naszej Rodziny. Myślę, że mamy już dużo różnych dokumentów napisanych w poprzednich latach, które nadal są aktualne i z tego powodu uważam, że nie ma sensu pisać dłuższych listów zawierających szerokie rozważania. Także Papież Franciszek oraz Kongregacja ds. Instytutów Życia Konsekrowanego i Stowarzyszeń Życia Apostolskiego wydali ważne dokumenty, aby ożywić nasze życie konsekrowane we wszystkich jego aspektach. Dzięki listom okólnym, napisanym zwięzłym językiem, udało mi się utrzymać bezpośredni kontakt z Zakonem i animować Braci oraz wszystkich tych, którzy chcieli je przeczytać, w zakresie ważnych tematów dla naszego życia.

V. MALI BARCIA DOBREGO PASTERZA

Była to jedna z propozycji zatwierdzonych na poprzedniej Kapitule Generalnej. Chodzi o proces, który rozpoczęliśmy wiele lat temu i który został zatwierdzony przez Stolicę Apostolską 1 listopada 2014 r. Ceremonia połączenia odbyła się 19 stycznia 2015 r. w Albuquerque (Stany Zjednoczone), w rocznicę śmierci brata Mathiasa Baretta, Założyciela Małych Braci Dobrego Pasterza. Na uroczystości, podczas której Mali Bracia złożyli ślub szpitalnictwa jako bracia św. Jana Bożego, była także obecna grupa braci z różnych prowincji naszego Zakonu. Definitorium Generalne zatwierdziło utworzenie nowej Prowincji Dobrego Pasterza Ameryki Południowej, złożonej ze wspólnot i dzieł wcześniej tworzących Zgromadzenie Małych Braci Dobrego Pasterza, a także ze wspólnot Zakonu z Kanady oraz New Jersey, należących poprzednio do Prowincji Europy Zachodniej.

Definitorium Generalne mianowało również przełożonego prowincji, radnych prowincjalnych, przełożonych miejscowych oraz osoby odpowiedzialne za formację, które pełniły te funkcje do kapituły prowincjalnej w 2018 r., podczas której można już było zauważyć tę samą dynamikę, co w pozostałych prowincjach. Podczas Kapituły Prowincjalnej w 2018 r. wspólnota z Wolverhampton stała się, zgodnie z założeniami, częścią Prowincji Europy Zachodniej.

Uważam, że proces ten został przeprowadzony prawidłowo. Poprzedzony był pracą obu zgromadzeń, które odpowiedziały z hojnością podążając za wezwaniem Ducha Świętego i Kościoła. Uważam, że sprawy mają się dobrze; od początku włączeni bracia współpracują z Prowincją Kalifornijską ze Stanów Zjednoczonych, utrzymując kontakt definitoriów prowincjalnych. Została nawet zorganizowana wspólna Kapituła Prowincjalna, na której część programu była wspólna, część zaś odrębna.

VI. NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA SZESĆCIOLECIA

Ostatnie sześćoście było bardzo intensywne, bogate w liczne wydarzenia i ważne momenty dla życia Zakonu i prowincji. W wielu z nich miałem okazję uczestniczyć, w innych nie, jednak wszystkie ukazują żywotność Zakonu i jego charyzmatu oraz misji. Chciałbym przedstawić kilka z nich i z góry przepraszam, jeśli pominię jakieś istotne wydarzenie:

a) Beatyfikacja 24 męczenników wiary i Szpitalnictwa. Odbędzie się 13 października 2013 r. w Tarragonie (Hiszpania). Były to bardzo poruszające uroczystości, najpierw w Tarragonie gdzie beatyfikowanych było także wielu innych męczenników hiszpańskiej wojny domowej (znanych w Hiszpanii, jako męczennicy XX wieku), a następnie w Sant Boi (Barcelona), gdzie mogliśmy świętować w szerszym gronie wraz z Rodziną Szpitalną. Obecni byli bracia i współpracownicy z całego Zakonu. W późniejszym czasie Kongregacja do Spraw Świętych zatwierdziła połączenie tej grupy z inną grupą naszych męczenników beatyfikowanych już wcześniej, w 1992 r. W ten sposób obchodzimy wspólne wspomnienie liturgiczne wszystkich naszych męczenników w dniu 25 października.

b) Jubileusz setnej rocznicy śmierci św. Benedykta Menni. Odbędzie się wiele wydarzeń, niektóre z nich organizowane były wspólnie z Siostrami Szpitalnymi od Najświętszego Serca Jezusa. Temat przewodni brzmiał *Św. Benedykt Menni, serce bez granic*. Otwarcie jubileuszu odbyło się w Dinan (Francja) 24 kwietnia 2014 r., a zamknięcie w Ciempozuelos (Hiszpania) 24

kwietnia 2015 r. Uczestniczyliśmy w obu wydarzeniach wraz z wieloma innymi braćmi, siostrami i współpracownikami obu instytutów. Była to okazja do przypomnienia prorockiego świadectwa szpitalnego naszego Świętego Brata, który w bardzo trudnych czasach odpowiedział z odwagą i całkowitym oddaniem na wezwanie Pana, zgodnie z przykładem i duchem św. Jana Bożego.

c) Epidemia wirusa Ebola. Od połowy czerwca 2014 r. informacje o pojawieniu się wirusa Ebola i przypadkach zachorowań w niektórych krajach Afryki Zachodniej były coraz bardziej niepokojące, tym bardziej, że dotyczyły także naszych dzieł w Liberii i Sierra Leone. Wszyscy wiedzą, co działo się później. Epidemia zabrała nam 18 osób: 4 braci (br. Patrick Nshamdze, br. Miguel Pajares, br. George Combey ze wspólnoty z Monrowii i br. Manuel García Viejo ze wspólnoty z Lunsar), siostrę Chantal Pascaline, misjonarkę Niepokalanego Poczęcia pracującą w naszym Szpitalu w Monrowii oraz 13 współpracowników - pięcioro z Monrowii i ośmioro z Lunsar.

Epidemia wirusa Ebola dokonała ogromnych spustoszeń w krajach, które dotknęła. Zmarły tysiące osób, pozostało wiele rozbitych rodzin, sierot i trudne do oszacowania szkody społeczne. Poziom ubóstwa bardzo wzrósł w tych krajach i tak już przecież bardzo biednych. Dotarcie pomocy międzynarodowej było bardzo utrudnione i trafiała tam ona za późno, przez co wiele osób zmarło z powodu braku podstawowej opieki. Aby uniknąć zakażenia, musieliśmy zamknąć nasze szpitale, choć to z kolei poskutkowało innymi trudnościami. Ostatecznie udało się opanować epidemię dopiero w 2015 r. Chciałbym tu zwrócić uwagę na pełen szczerości odzew całego Zakonu na wezwania do pomocy braciom i dzieciom, a także na wsparcie, jakie otrzymaliśmy od instytucji niezwiązanych z Zakonem, od Kościoła i od społeczeństwa. Pragnę raz jeszcze podziękować wszystkim za wsparcie i solidarną pomoc, stanowiące wyraz szpitalnictwa św. Jana Bożego.

Pragnę podkreślić wagę świadectwa braci, którzy postanowili zostać na miejscu, ryzykując własnym życiem. Spośród nich niektórzy zapłacili najwyższą cenę, wykonując wiernie swoją posługę pomimo tak ciężkich okoliczności. Im wszystkim składamy należny hołd. Jak już mówiłem, w danym momencie byli dla Zakonu, Kościoła i świata prawdziwymi *prorokami i samarytanami szpitalnictwa*, mówili nam o wielkości powołania do życia konsekrowanego i wcielali te słowa w życie do samego końca.

Dziękuję im wszystkim i całej Rodzinie św. Jana Bożego, która zapisała wówczas nową, pełną "chwały", kartę w historii Zakonu. Na owoce nie trzeba było długo czekać, i na pewno będzie ich jeszcze więcej.

d) Europejska Nagroda Obywatelska 2014. Została przyznana Zakonowi i kilku innym instytucjom przez Parlament Europejski na prośbę hiszpańskiego europosła Gabriela Mato, który uzasadnił ją następująco: „Niektóre z wartości najpełniej reprezentujących Unię Europejską, takich jak poszanowanie godności ludzkiej, wolności, równości czy praw człowieka, są wiernie realizowane w działalności Zakonu Szpitalnego św. Jana Bożego, opartej na humanizmie, solidarności i wsparciu okazywanemu najbardziej potrzebującym, dlatego zgłosiłem mój wniosek i jestem bardzo zadowolony, że Zakon został laureatem Europejskiej Nagrody Obywatelskiej 2014”²³. 25 lutego 2015 r. byliśmy obecni w siedzibie Parlamentu Europejskiego, gdzie odbyła się oficjalna ceremonia wręczenia nagrody. Wcześniej miało miejsce spotkanie w Madrycie, w którym wzięli udział Prowincjałowie z całej Hiszpanii.

e) Nagroda Księżnej Asturii w kategorii Zgody Między Narodami 2015. Są to bardzo ważne nagrody przyznawane co roku w Hiszpanii. Cieszą się rozgłosem w kraju i za granicą oraz dużym zainteresowaniem mediów; otrzymało je wiele osób i instytucji znanych na całym świecie. Uzasadnienie jury brzmiało następująco: „postanawiamy przyznać Nagrodę Księżnej Asturii w kategorii Zgody Między Narodami Zakonowi Szpitalnemu św. Jana Bożego, jako wyraz uznania za przykładową działalność w dziedzinie opieki społecznej prowadzoną na przestrzeni pięciu wieków. Obecny w ponad pięćdziesięciu krajach Zakon skupia się w owych trudnych chwilach, w jakich żyje dzisiejszy świat, na tak delikatnych kwestiach, jak epidemia wirusa Ebola, kryzysy związane z migracjami ludności oraz, w ogólnym wymiarze, na ochronie najbardziej potrzebujących i tych, którym grozi wykluczenie społeczne”²⁴. Sądzę, że to bardzo ładna definicja naszej misji. Jak już mówiłem, bardziej niż napełniać nas pełnej skromności dumą, powinna zobowiązywać nas ona do odpowiedzialności i zaangażowania, ponieważ, krótko mówiąc: „robimy to, co powinniśmy robić” - taka jest i taka powinna być nasza jedyna zasługa.

²³ Źródło: <http://www.elperiodicodecanarias.es/san-juan-de-dios-obtiene-el-premio-ciudadano-europeo-2014-del-parlamento-europeo/>.

²⁴ List przewodniczącego Fundacji Księżnej Asturii do Przełożonego Generalnego Zakonu Szpitalnego św. Jana Bożego, z załączonym uzasadnieniem jury, z dnia 2 września 2015 r., Archiwum Kurii Generalnej, Rzym.

Ceremonia wręczenia nagrody przez króla Hiszpanii Filipa VI miała miejsce w Oviedo (Asturia) 23 października 2015 r. Mieliśmy okazję, by spędzić tych kilka dni z towarzyszącymi nam braćmi i współpracownikami oraz z Rodziną Szpitalną św. Jana Bożego z ośrodka w Gijon (Asturia). Stanowiło to sposobność do szerzenia charyzmatu i misji Zakonu. Towarzyszyła nam w tych dniach żywa pamięć o tym, co się wydarzyło i co przeżyliśmy w Zakonie podczas epidemii wirusa Ebola kilka miesięcy wcześniej oraz o jej konsekwencjach, które w tamtej chwili były wciąż bardzo odczuwalne.

- f) Inne.** Spośród wielu wydarzeń ostatniego sześćdziesięciolecia pragnę wymienić następujące: Rok Powołań do Szpitalnictwa w 2015 r., który rozpoczęliśmy 20 stycznia wiadomością wideo skierowaną do całego Zakonu; Rok Życia Konsekrowanego, także obchodzony w 2015 r.; 25-lecie kanonizacji św. Ryszarda Pampuri w 2015 r., Nadzwyczajny Jubileusz Miłosierdzia w 2016 r.; Światowy Kongres Bioetyki w 2017 r.; 150. rocznica przybycia św. Benedykta Menni do Hiszpanii oraz różne rocznice w prowincjach i wspólnotach, w których w kilku przypadkach miałem okazję uczestniczyć. Chciałbym również zauważyć, że byłem obecny na prawie wszystkich Spotkaniach Przełożonych Generalnych, które odbywają się dwa razy w roku w Rzymie. Porusza się na nich różne wspólne, aktualne tematy związane z życiem konsekrowanym.

VII. SZPITAL ŚW. JANA KALIBITY NA WYSPIE TYBERYJSKIEJ

Mimo iż została sporządzona odrębna relacja poświęcona temu szpitalowi, chciałbym omówić pokrótce kilka kwestii. Choć dokument końcowy ostatniej Kapituły Generalnej o tym nie wspomina, temat ten został na niej poruszony i ogólne wnioski były takie, iż Kuria Generalna powinna znaleźć sposób, by zrezygnować z zarządzania tym szpitalem i oddać go pod opiekę jakiejś prowincji. Taka była nasza idea i ja również tak to widzę z powodów, jakie zostały podane podczas poprzedniej Kapituły. Uważam, że nie ma sensu, aby w obecnej sytuacji, ten jeden tylko szpital podlegał pod Kurię Generalną.

Jednakże sytuacja tego dzieła nie pozwoliła na wykonanie takiego kroku. Sytuacja finansowa szpitala na początku sześćdziesięciolecia była krytyczna i w celu uratowania go musieliśmy wystąpić o zgodę na postępowanie układowe. Uzyskaliśmy ją od rzymskiego sądu w 2014 r., a w 2016 r. ten sam sąd dokonał jego homologacji i zatwierdzenia. Postępowanie układowe trwa pięć lat, w kwietniu tego roku minę dopiero trzy. Podczas trwania tego procesu Kuria Generalna nie może prawnie oddzielić się od szpitala, choć mogłaby to uczynić na poziomie zarządzania. Na dzień dzisiejszy pokryliśmy wszystkie

przewidziane zobowiązania. Miejmy nadzieję, że będzie to możliwe także w kolejnych latach.

Trudności z realizacją planu finansowego wynikają z rozmaitych przyczyn związanych z definitywnymi cięciami administracyjnymi oraz z problemami z zarządzaniem wewnętrznym. Z tego powodu dwukrotnie zmieniliśmy dyrektora generalnego z nadzieją, że pomoże to poprawić sytuację.

Dziękuję Prowincji Rzymskiej za jej gotowość do pomocy oraz za przystąpienie do umowy, dzięki której zdobyliśmy pożyczkę w wysokości ponad trzydziestu dziewięciu milionów euro, co stanowiło kwotę niezbędną do zatwierdzenia postępowania układowego oraz do pokrycia istotnej części należności za pierwszy rok tego procesu. Bez tej pożyczki nie byłoby to w ogóle możliwe. Dziękuję również br. Giampietro Luzzato oraz br. Pascalowi Ahodegnon za cały ich trud i oddanie jako przedstawicieli prawnych i wiceprzewodniczących operacyjnych Rady Administracyjnej (br. Giampietro w pierwszej, zaś br. Pascala w drugiej połowie sześćdziesiątych). Sprawa ta nie jest zakończona i na dzień dzisiejszy, gdy to piszę w czerwcu 2018 r., w dalszym ciągu istnieją poważne wyzwania i zagrożenia, nad którymi trzeba się zastanowić i ustalić, jak stawić im czoła i jak je rozwiązać w przyszłości.

VIII. PATRZĄC W PRZYSZŁOŚĆ Z NADZIEJĄ I ODWAGĄ: WYZWANIA

Zarówno w niniejszej relacji, jak i w przemówieniu otwierającym, kilkakrotnie wspominałem o „przyszłości”. Pragnę do niej nawiązać raz jeszcze, przede wszystkim jako do jednego z ogromnych wyzwań, jakie moim zdaniem czeka nasz Zakon; z tego też względu jest to temat przewodni tej Kapituły. Uważam, że raczej niż tylko zachęcać, tak jak staraliśmy się to robić w trakcie kończącego się właśnie sześćdziesiątych, trzeba zacząć postrzegać jako konieczność, w dodatku, jeśli mogę być szczery, nagłą, by w stanowczy sposób stawić czoła przyszłości Zakonu i uruchomić niezbędne procesy rozeznawania. Z tego względu uważam tę Kapitułę za niezwykle ważną; tak jak pisałem w liście zwołującym, „nie może to być kolejna kapituła, jedna z wielu. Mam nadzieję i bardzo tego pragnę, by w jej trakcie zostały powzięte decyzje i ustalone wytyczne, które poprowadzą Zakon w ciągu najbliższych lat. Potrzebne będą przede wszystkim kryteria i dyrektywy, które pokierują życiem naszego Zakonu i posłużą nowemu Zarządowi Generalnemu jako fundament, dzięki któremu będzie można wcielać decyzje Kapituły”²⁵. Poruszenie tematu przyszłości to inny sposób mówienia o odnowie i o zmianie, w sposób integralny obejmujący wszystkie sfery życia naszego Zakonu.

²⁵ Br. Jesús Etayo, *List zwołujący LXIX Kapitułę Generalną*, Rzym 2018 r.

Umocniłiśmy naszą działalność apostołską i stanowimy dużą rodzinę, której charyzmat i misja, tj. szpitalnictwo, są bardzo aktualne. Jednakże w tych konkretnych czasach, w jakich żyje nasz świat, Kościół i sam Zakon, ciągle stoją przed nami istotne wyzwania, z którymi musimy sobie poradzić. Jednym z nich, moim zdaniem kluczowym, jest w dalszym ciągu odnowa życia konsekrowanego braci i przeżywanie naszego powołania z radością i entuzjazmem, z przekonaniem, umiając odpowiednio umiejscowić naszą misję i obecność. Jest nas coraz mniej, szczególnie tam, gdzie mamy najwięcej dzieł, co zmusza nas do zastanowienia się nad przyszłością życia duchowego, braterskiego i apostołskiego braci i wspólnot. Nie jest to kwestia samej statystyki – którą przedstawi nam później Sekretarz Generalny – choć ją też należy mieć na uwadze, ponieważ liczba braci zmniejsza się z każdym rokiem, a średnia wieku jest coraz wyższa. Sądzę, że powinniśmy postrzegać Zakon jako Rodzinę, jako duży ruch janowego szpitalnictwa, w którym jako bracia zajmujemy mniejszą liczebnie pozycję i w którym musimy odkryć nasze prawdziwe miejsce. Nie możemy zajmować całej przestrzeni. Musimy być kreatywni w szukaniu nowych rozwiązań, zostawiając więcej miejsca innym członkom naszej Rodziny. Gdzie widzi nas, braci Duch Święty dzisiaj? W jakim stylu życia? Na czym polega dzisiaj nasza prawdziwa misja? Kapituła Generalna jest okazją, jaką daje nam Pan, by rozeznąć i podjąć właściwe decyzje, takie, które pozwolą nam lepiej odpowiedzieć na oczekiwania Ducha Świętego.

Złożoność dzieł, trudności w zarządzaniu, problemy z utrzymaniem i brak odpowiedniego przygotowania w zakresie zarządzania sprawiają, że w dużej mierze żyjemy przytłoczeni i zgnębieni odpowiedzialnością, z jaką się to wszystko wiąże, i że nie możemy przeżywać z pogodną radością naszego powołania i życia braterskiego we wspólnotach, złożonych zwykle z bardzo niewielu braci. Ponadto, ze względu na przyjmowane przez nas funkcje i odpowiedzialności, coraz rzadziej widzimy braci u boku chorych i potrzebujących. Uważam, że to oznaka dużej słabości, z którą powinniśmy się zmierzyć, jeśli nie chcemy, żeby nagle było za późno, ponieważ to wszystko często ostatecznie powoduje w braciach zmęczenie, zniechęcenie i utratę właściwego spojrzenia na życie konsekrowane.

W związku z powyższym, struktury kanoniczne Zakonu, prowincji, wspólnot i ośrodków również wymagają głębokiego przemyślenia. Sądzę, że nasze struktury niejednokrotnie nie odpowiadają współczesnym potrzebom i oczekiwaniom. W wielu z nich wszystko „jakoś” się toczy, ale nie ma żadnego planu prowincjalnego; czasem wszystkie wysiłki skupione są na funkcjonowaniu dzieł, a jednocześnie zakrywamy oczy, by nie widzieć, jak obumiera nasze życie zakonne. Nie możemy sobie pozwolić na to, by ta

sytuacja nadal trwała; nie możemy też dłużej improwizować. Co się stanie, gdy w jakiejś prowincji bracia nie będą mogli zająć się dziełami ze względu na swoją niską liczebność? Jest to coś wcale nie tak odległego dla niektórych z nich. Dlatego też jest ważne, by rozważyć nowe formy prawne, które mogłyby pozwolić funkcjonować dziełom i prowincjom w najbliższej przyszłości. Dobrze by było, gdyby niniejsza Kapituła opracowała precyzyjne wytyczne, tak, aby nowy Zarząd mógł je sprawnie wprowadzać. Jestem przekonany, co do tego, że kolejnych sześć lat bez podjęcia tych reform sprawi, że sytuacja Zakonu stanie się bardzo skomplikowana, oczywiście w niektórych miejscach bardziej niż w innych.

Mamy dużo dzieł i możliwości, jednak nadeszła chwila, by je zrewidować i odnowić, by wlać nowe wino w nowe bukłaki, żeby się nie zepsuło i mogło nadal napełniać naszą misję życiem, żeby Zakon mógł nadal wiernie odpowiadać na oczekiwania Kościoła, zgodnie z duchowością naszego Założyciela. Będzie to możliwe tylko wtedy, gdy przyjmiemy postawę pełną pokory, szczodrości i gotowości, by przemieniać i odnawiać nasze życie. Kapituła jest szansą, jaką daje nam Pan, aby postawić pod to fundamenty.

Wyzwania te są bez wątpienia ogromne, lecz musimy się z nimi zmierzyć pełni pokory, z odwagą, jaką daje nam Pan, pozwalającą przenosić góry, chodzić po wodzie, nieść krzyż i pokonywać wszelkie trudności, nawet śmierć, tak jak to uczynili nasi bracia podczas epidemii wirusa Ebola. Musimy to robić pełni nadziei, ponieważ Pan towarzyszy nam w naszej drodze, ponieważ projekt rozpoczęty przez św. Jana Bożego jest tak naprawdę Jego, On nas tylko prosi, byśmy się obudzili, byśmy skruszyli nasze skorupy, które sprawiają, że nie widzimy nic, co wykracza poza nas samych, byśmy Mu zaufali i zrobili krok naprzód, jak to uczyniło tylu innych braci na przestrzeni historii Zakonu. Jestem przekonany, że jesteśmy w stanie to zrobić, i że jest to właściwy moment.

IX. PODZIĘKOWANIA

Chciałbym krótko wyrazić moją wdzięczność przede wszystkim całemu Zakonowi i całej Rodzinie Szpitalnej św. Jana Bożego za nieustające modlitwy, zaufanie, szacunek, gościnność, które zawsze otrzymywałem i które pomagały mi, abym mógł dać z siebie jak najwięcej w służbie naszemu umiłowanemu Zakonowi.

Szczególne podziękowania kieruję do Braci Radnych Generalnych: brata Rudolfa Knoppa, brata Giampietro Luzzato, brata Benigno Ramos i brata Pascala Ahodegnona oraz Delegatów Generalnych z Ameryki Łacińskiej oraz Azji i Pacyfiku, brata Jairo E. Urueta i brata Josepha Smith. Z nim współdzieliłem misję animacji i zarządzania, w nich zawsze miałem wsparcie i

z nimi prowadziłem współpracę opartą na dialogu, braterstwie i maksymalnej lojalności.

Również w sposób szczególny dziękuję bratu Andrés Sène, Sekretarzowi i Prokuratorowi Generalnemu; bratu Elia Tripaldi, Postulatorowi Generalnemu; bratu Moisés Martín, Dyrektorowi Biura Misji i Współpracy Międzynarodowej; bratu José María Bermejo, odpowiedzialnemu za Generalną Komisję ds. Bioetyki; dr Xavier Pomés, Generalnemu Delegatowi Dzieł dla Regionu Ameryki Łacińskiej i całemu personelowi Kurii Generalnej. Otrzymałem od nich bardzo dużo wsparcia i pomocy, i ze wszystkimi pracowałem w wielką przyjemnością współdzieląc misję Zarządu Generalnego i Kurii Generalnej.

Pragnę podziękować również Przełożonym Wspólnot: Nocetty, bratu Innocenzo Fornaciari; Wyspy Tyberyjskiej bratu Ángel López i Apteki Watykańskiej bratu Rafael Cenizo w pierwszych latach, a w późniejszych bratu Binish Mulackal oraz wszystkim braciom trzech wspólnot za ich hojność i poświęcenie w każdej z nich.

Dziękuję wszystkim prowincjom i prowincjom za ich dyspozycyjność i bliskość okazywaną w różnych sytuacjach ogólnych potrzeb prowincji lub Zakonu, i za ich wspaniałomyślność we wszystkich aspektach związanych z Kurią Generalną i Zakonem, corocznymi kampaniami na rzecz różnych projektów lub w innych przypadkach, gdy prosiliśmy o współpracę.

Serdeczne podziękowania dla wszystkich osób, braci i współpracowników, którzy byli członkami różnych komisji i grup roboczych, które zostały powołane przez Kurię Generalną. Wszystkim bardzo dziękuję i przepraszam jeśli kogoś nie wymieniłem.

X. ZAKOŃCZENIE

Pragnę zakończyć tę relację tak, jak ją zacząłem – dziękując Bogu i wam wszystkim za daną mi sposobność, by służyć Zakonowi jako Przełożony Generalny. Jest to dla mnie wielki zaszczyt. Starłem się oddać wszystko, czym jestem i co posiadam – duszę, umysł i serce – w celu realizacji, w duchu służby, tej misji, będąc świadom ogromnej odpowiedzialności, jaką ona oznacza. Muszę powiedzieć, że odczuwałem tę odpowiedzialność w wielu chwilach. Teraz, na koniec, czuję spokój i pogodę ducha w związku ze wszystkim, co udało mi się zrobić i co bez wątpienia było możliwe dzięki pomocy Definitorium Generalnego i tylu innych osób, z których część wymieniłem już wcześniej.

Było to dla mnie szczęście bardzo intensywnych pod wieloma względami lat, lecz jestem zadowolony. W trudnych chwilach, których także nie zabrakło, czułem bliskość Boga, Maryi, św. Jana Bożego i was wszystkich. Miałem okazję lepiej poznać Zakon, braci, wielu współpracowników i wolontariuszy i mogłem z bliska zobaczyć tyle przykładów szpitalnictwa, braterstwa i misyjnej wytrwałości. Nie ominęło mnie również cierpienie, szczególnie, kiedy problemy dotyczyły osób, a zwłaszcza konkretnych braci.

Mam świadomość własnych ograniczeń i tego, że nie dotarłem do wszystkiego i wszystkich oraz, że z pewnością wiele razy się pomyliłem. Proszę o wybaczenie i szczególnie przepraszam te osoby, tych braci i współpracowników, których mogły dotknąć moje błędy. Razem z przeprosinami mogę tylko dodać, iż wszystko, co robiłem, czyniłem szukając tego, co najlepsze.

Nie chciałbym zakończyć, nie wspominając tych wszystkich braci, którzy w ciągu minionego stulecia odeszli do Domu Pana. Było ich niemało, wśród nich kilku młodych. Pamiętam również o współpracownikach i wolontariuszach, którzy zmarli w ciągu tych lat. Niewątpliwie będą naszymi najlepszymi orędownikami w niebie, wraz ze św. Janem Bożym i naszymi pozostałymi świętymi i błogostawionymi, prosząc Boga razem z nami o pomyślny przebieg naszej Kapituły.

Niech Duch Święty i św. Jan Boży towarzyszą nam podczas tej Kapituły Generalnej, tak aby nasze rozważania i rozeznawanie pozwoliły nam pozostawać w przyszłości wiernymi naszemu charyzmatowi i naszej misji, zgodnie z tym, o co prosi nas Kościół.

6. Przesłanie współpracowników

Drodzy Bracia Kapitulni Zakonu Szpitalnego św. Jana Bożego!

Obecni tu współpracownicy, pragną wyrazić swoją wdzięczność za możliwość udziału w tej Kapitulce; czujemy się zaszczytzeni i dumni, że zostaliśmy wybrani, aby wypełnić z entuzjazmem, zaangażowaniem i współodpowiedzialnością, nasze zadanie wspólnego kształtowania przyszłości szpitalnictwa.

Dziękujemy również Komitetowi Organizacyjnemu za przyjęcie i towarzyszenie nam w tych dniach.

Zdajemy sobie sprawę z niepewności, obaw i trudności obecnej chwili, dlatego naszym pragnieniem jest służyć misji Zakonu naszymi umiejętnościami i wiedzą, dowodząc, że współdzielimy charyzmat szpitalnictwa w naszych sercach. Chcemy

nadal wzrastać w tym charyzmacie, aby być żywym świadectwem wszystkich wartości Zakonu.

W obliczu odnowy struktur, konieczne jest zapewnienie ciągłości stylu i duchowości św. Jana Bożego w dziełach apostołskich.

Liczymy na wasze zaufanie i chcemy współpracować, z poszanowaniem różnych funkcji, w zarządzaniu dziełami i innymi inicjatywami, będącymi wyrazem społecznego zaangażowania Zakonu, w celu dawania odpowiedzi na nowe wyzwania i nowe formy ubóstwa.

Z tego powodu konieczne jest, coraz szersze i bardziej dynamiczne, głoszenie przesłania Szpitalnictwa, będącego żywym źródłem tożsamości Rodziny Szpitalniczej i jej świadectwa.

Prosimy Kurię Generalną o znalezienie takich kryteriów, które pozwolą na większy i bardziej owocny udział współpracowników w następnych Kapitułach Generalnych.

Z naszej strony zachęcamy do szukania sposobów na pokonanie wewnętrznych barier instytucjonalnych, aby móc bardziej zjednoczeni i silniejsi, zmierzyć się z wyzwaniem, które stawia przed nami przyszłość.

W tym kontekście chcemy podzielić się z wami następującym przesłaniem: "Bóg powierza najtrudniejsze bitwy swoim najlepszym żołnierzom"; nie lękajmy się!

Jesteśmy pewni, że „św. Jan Boży z pewnością jest szczęśliwy, widząc z nieba swoich konsekrowanych synów i ich współpracowników, pracujących razem i współdzielących to samo pragnienie, by cierpienie tego, który musi udźwignąć ciężar, często ponad własne siły, najpierw gościć w duszy, zanim przyjmie się go do własnego domu" (Duszpasterstwo w stylu św. Jana Bożego, Rzym 2012).

Pracujmy razem na rzecz przyszłości Szpitalnictwa!

Bardzo dziękujemy i wszystkich bratersko pozdrawiamy.

7. Przemówienie Przełożonego Generalnego do Ojca Świętego

W piątek 1 lutego, uczestnicy 69 Kapituły Generalnej Zakonu Szpitalnego św. Jana Bożego spotkali się Papieżem Franciszkiem. Audiencja rozpoczęła się powitaniem wygłoszonym przez Przełożonego Generalnego:

Czcigodny Ojczy Święty!

Zakon i cała Rodzina Szpitalna św. Jana Bożego są bardzo wdzięczni za to, że możemy spotkać się tutaj z Ojcem Świętym, podczas tego ostatniego etapu

naszej LXIX Kapituły Generalnej, odbywającej się w Rzymie, w dniach od 14 stycznia do 5 lutego, pod hasłem *Kształtując przyszłość Szpitalnictwa*.

W imieniu moich braci i wszystkich członków naszej Rodziny, dziękuję z całego serca za świadectwo wiary i służbę Waszej Świątobliwości, które napominają nas i zachęcają do nieustannej odnowy i kontynuowania naszego życia, jako szpitalnicy, w służbie na rzecz chorych, ubogich i potrzebujących - jak Ojciec Święty podkreśla w swojej Adhortacji apostołskiej *Evangelii Gaudium* - w służbie najuboższym mieszkańcom ziemi (por. EG 209). Troska Waszej Świątobliwości o najuboższych i zbyt często odrzucanych, lekceważonych przez nasze społeczeństwo dzieci Bożych i naszych braci, jest prorockim zaleceniem dla nas, bonifratrów, w misji, którą powierzył nam Bóg poprzez Kościół i którą jesteśmy wezwani do współdzielenia.

Osoby, które są tu dzisiaj obecne, są członkami naszej Kapituły Generalnej. Są to bracia kapitulni, inni bracia należący do naszych wspólnot w Rzymie i niektórzy współpracownicy, którzy pomagają nam w tych dniach. Podczas Kapituły, w duchu rozeznawania, poprosiliśmy Boga, aby oświecił nas, abyśmy lepiej odpowiedzieli na wyzwania, które dzisiaj przed nami stoją, zawsze pozostając wierni Ewangelii, Kościołowi i naszemu Założycielowi, w różnych miejscach gdzie obecny jest nasz Instytut.

Szczęśliwe twarze, które tu dzisiaj widać, należą do osób z różnych krajów i kultur, pokazują heterogeniczność Zakonu i Kościoła. Jesteśmy przedstawicielem wielu innych osób: braci i świeckich, współpracowników i wolontariuszy, darczyńców i przyjaciół, którzy tworzą razem Rodzinę św. Jana Bożego - wszyscy w służbie szpitalnictwa na wzór ewangelicznej ikony Dobrego Samarytanina. Szpitalnictwa jakim żyli: św. Jan Boży, św. Jan Grande, św. Benedykt Menni, św. Ryszard Pampuri, 95 błogosławionych męczenników hiszpańskich i kolumbijskich oraz błogosławieni José Olallo Valdés i Eustachy Kugler. Wszyscy oni są dla nas przykładem i świadkami charyzmatycznej wierności i całkowitej służby Bogu i cierpiącym.

Praktykowanie szpitalnictwa i życie nim, jest naszą formą bycia i istnienia w Kościele, dla Kościoła i dla świata. W czasach nacechowanych globalizacją i migracją, właściwą odpowiedzią społeczną, ludzką, etyczną i religijną dla naszego świata jest SZPITALNICTWO, które w naszym Zakonie reprezentowane jest poprzez owoc granatu. Z tego powodu pragniemy podarować Waszej Świątobliwości drzewo granatu, które bardzo byśmy chcieli, aby posadzone było w ogrodach Watykanu.

Codziennie spotykamy się z wieloma osobami samotnymi, ubogimi, chorymi, bezrobotnymi, odrzuconymi, zdesperowanymi lub wyzyskiwanymi. W taki czy inny sposób, chociaż o różnych cechach i formach, są to ci sami ludzie, którzy spotkali się ze św. Janem Bożym w Grenadzie, prawie 500 lat temu. Zainspirowany i podtrzymywany miłosierdną miłością Pana, postanowił odciąć się od wszystkiego i oddać swe życie na służbę najbardziej potrzebującym,

aby okazać im współczującą i nieskończoną miłość Boga do najstańszych. Nawet dziś, nadal odczuwamy to samo wezwanie Ducha Świętego i to jest nasz sposób życia i głoszenia radości Ewangelii.

Ojcze Święty, ponawiam moje podziękowania. W imieniu nas wszystkich i naszej Rodziny Szpitalnej, zapewniam Waszą Świętobliwość o naszym wsparciu, naszej wierności i naszych modlitwach, za Ojca Świętego i za Kościół, a jednocześnie dziękujemy za misję, jaką Wasza Świętobliwość prowadzi w Kościele i za świadectwo, które daje wszystkim wiernym i całemu światu.

Na zakończenie naszej wizyty, która poprzedza Światowy Dzień Życia Konsekrowanego, z głęboką wdzięcznością, proszę Waszą Świętobliwość o błogostawieństwo dla chorych, ubogich i potrzebujących ludzi, którzy zostali nam powierzeni w wielu częściach świata, dla braci i współpracowników naszego umiłowanego Zakonu i dla nas wszystkich, którzy są tu dzisiaj obecni.

8. Przemówienie Papieża na audiencji dla uczestników Kapituły

Dzisiaj (1 lutego 2019) o godz. 11.15 w Sali Klementyńskiej Pałacu Apostolskiego w Watykanie, Ojciec Święty Franciszek przyjął na audiencji uczestników 69 Kapituły Generalnej Zakonu Szpitalnego św. Jana Bożego (Bonifratrów), obradującej w Rzymie, pod hasłem „Kształtując przyszłość szpitalnictwa”, od 14 stycznia do 6 lutego 2019 roku.

Przemówienie Ojca Świętego

Drodzy Bracia!

Witam was z radością, w trakcie trwającej waszej 69 Kapituły Generalnej Zakonu Szpitalnego św. Jana Bożego. Dziękuję wam za to, kim jesteście i co robicie, wyrażając na różne sposoby wasz charyzmat. Dziękuję Przełożonemu Generalnemu za słowa, którymi otworzył nasze spotkanie. Chciałbym was zachęcić, abyście zwrócili waszą uwagę na trzy tematy: *Rozeznanie, bliskość - szpitalnictwo i współdzielenie misji.*

Rozeznanie. Jest to fundamentalna postawa w życiu Kościoła i w życiu konsekrowanym. Z wdzięcznością należy pamiętać o przeszłości (do czego zachęca nas także dzisiejsze Słowo Boże), przeżywać teraźniejszość z entuzjazmem, a jednocześnie przyjmować przyszłość z nadzieją. Są to również trzy cele wyznaczone na Rok Życia Konsekrowanego, których jednak nie można byłoby osiągnąć bez odpowiedniego rozeznania. Patrząc na przeszłość, rozeznanie prowadzi do oczyszczenia naszej historii i naszego

charyzmatu, aby oddzielić ziarno od plew, by skupić naszą uwagę na tym, co ważne. Patrząc w przeszłość, wracamy także do spotkania z pierwszą miłością. Patrząc na teraźniejszość, rozeznanie skłania nas do przeżywania z pasją obecnej chwili, która musi charakteryzować życie konsekrowane, oddala od rutyny i przeciętności oraz przekształca pasję do Chrystusa we współczucie, które jest reakcją na smutki i potrzeby ludzkości. Patrząc w przyszłość, rozeznanie pozwoli wam nadal czynić owocnym charyzmat szpitalnictwa i opieki nad potrzebującymi, stawiając czoła nowym wyzwaniom, które się pojawiają. Rozeznawanie zakorzenione jest w wymiarze historycznym.

Mam nadzieję, że ta Kapituła pozostanie w sercu i w pamięci waszego Zakonu, jako doświadczenie dialogu i rozeznania, słuchania Ducha oraz braci i współpracowników, bez ulegania pokusie autoreferencyjności, która doprowadziłaby was do zamknięcia się w sobie. Proszę was, nie czyńcie z Zakonu Szpitalnego zamkniętej armii, zamkniętego rezerwatu. Rozmawiajcie, dyskutujcie i planujcie razem, wracając do swoich korzeni, planujcie teraźniejszości i przyszłości swojego życia i misji, zawsze słuchając głosu chorych i tych, którzy was potrzebują, podobnie jak to czynił św. Jan Boży - człowiek zafascynowany Bogiem i pełen współczucia dla chorych i ubogich.

Druga postawa: *bliskość-szpitalnictwo*. Pasja i współczucie są siłami Ducha Świętego, które nadadzą sens waszej misji szpitalnej, która ożywia waszą duchowość i nadaje jakość waszemu życiu braterskiemu we wspólnotcie. W osobie konsekrowanej, i w każdym ochrzczonej, nie może być prawdziwego współczucia dla innych, jeśli brakuje miłości do Jezusa. Miłość do Chrystusa prowadzi nas do proroczego współczucia. Niech cierpiący człowiek będzie waszą drogą do Boga. W ten sposób, czując się rodziną, możecie każdą chwilę waszego życia poświęcić służbie światu - zranionemu i choremu.

Pośród tak wielu znaków śmierci, pomyślcie o ewangelicznej postaci Samarytanina (Łk 10,15-37). Nie posiada zbyt wiele środków, nie należy do żadnego ośrodka władzy, który go wspiera, ma tylko swój węzełek, ale za to ma uważne spojrzenie i oto, w głębi duszy, jego serce poruszyło się z powodu niedoli bliźniego. Konieczność wyciągnięcia ręki do tego, który go potrzebuje, skłania go do zmiany swoich planów i wstrzymania swojej podróży. Troska o życie drugiej osoby wydobywa wszystko, co najlepsze z jego człowieczeństwa, i sprawia, że opatruje on rany tego na wpół umarłego człowieka zalewając je z czułością oliwą i winem.

W tym geście czystego altruizmu i wielkiego człowieczeństwa kryje się tajemnica waszej tożsamości, jako szpitalników. Nie pozwólcie rozpraszać się innym rzeczom, bowiem w geście Samarytanina, wlewając oliwę i wino w rany tego, który wpadł w ręce bandytów, odkryjecie znak waszej własnej tożsamości. Znak, który poprowadzi was do zachowania żywej w czasie, miłosiernej obecności Jezusa, który utożsamia się z ubogimi, chorymi i potrzebującymi, oddając się im na służbę. W ten sposób możecie wypełnić

waszą misję głoszenia i urzeczywistniania Królestwa wśród ubogich i chorych. Poprzez wasze świadectwo i dzieła apostołskie, zapewnicie opiekę chorym i potrzebującym, a zwłaszcza najuboższym (patrz Konstytucje, artykuł 5) prowadząc duszpasterstwo zdrowia.

Samarytanin *zaopiekował się rannym*. Wyrażenie "zaopiekować się" ma wymiar ludzki i duchowy. Jezus chce, abyśmy dotknęli ludzkiej nędzy, abyśmy dotykali Jego ciała w ciele cierpiących fizycznie lub duchowo. Dotknąć, by pozwolić się dotknąć. To by nam pomogło! Wtedy wasze życie stanie się ikoną miłosierdzia Bożego, utożsamiając się w końcu z Chrystusem, miłosiernym i współczującym, który przeszedł przez świat dobrze czyniąc i uzdrawiając wszystkich (por. Dz 10,38), lecząc wszystkie choroby i wszelkie słabości (por. Mt 4.23).

W tym kontekście proszę was o spokojne rozeznanie waszych struktur. Wasze dzieła muszą być "gospodami" w służbie życia (podobnymi do tej, z przypowieści o Samarytaninie), miejscami, w których szczególnie dobrze czują się chorzy i ubodzy. I dobrze będzie, jeżeli często zadawać będziecie sobie pytanie, jak zachować pamięć o tych strukturach, które zrodziły się jako wyraz waszego charyzmatu, aby zawsze pozostały one w służbie pomocy ofiarom różnic społecznych. Proszę was, abyście tworzyli sieci "Samarytańskie" dla najstańszych, ze szczególnym uwzględnieniem ubogich, i aby wasze domy były zawsze otwartymi i przyjaznymi wspólnotami, aby globalizować miłosierną solidarność.

Trzecie słowo: *współdzielona misja*. Jest to pilna sprawa, nie tylko dlatego, że obecnie mamy spadek powołań, ale dlatego, że charyzmaty są darami dla całego Kościoła i świata. Poza liczbą i wiekiem, Duch zawsze wzbudza odnowioną płodność, która przechodzi przez odpowiednie rozeznanie i wspólną formację, tak aby bracia i świeccy mieli wspólne misyjne serce, które raduje się z doświadczania zbawienia Chrystusa i je współdzieli jako pocieszenie i współczucie, podejmując ryzyko pobrudzenia się ulicznym błotem (por. *Evangelii gaudium*, 45).

Zachęcam was, abyście dbali o waszą formację, nie zaniebując także formacji świeckich, rozwijając charyzmat, duchowość i misję chrześcijańskiego szpitalnictwa, tak, aby wszyscy również mieli właściwe poczucie przynależności, a w waszych dziełach, oby nigdy nie zabrakło ducha, który ożywił życie św. Jana Bożego.

Drodzy bracia, zanieście współczucie i miłosierdzie Jezusa do chorych i najbardziej potrzebujących. Wyjdźcie poza siebie, swoje ograniczenia, problemy i trudności, aby dołączyć do innych w karawanie solidarności. Niech wasi młodzi mają wizję, a starsi niech śnić nie przestają (por. Jł 3,1). Niech wam towarzyszy moje błogostawieństwo, i proszę, nie zapomnijcie modlić się też za mnie.

9. Przemówienie zamykające

Brat Jesús Etayo
Przełożony Generalny
5 luty 2019

1. Wprowadzenie

Drodzy Bracia i Współpracownicy Rodziny Szpitalnej św. Jana Bożego

Dobiega końca nasza LXIX Kapituła Generalna odbywająca się pod hasłem "Kształtując przyszłość Szpitalnictwa". Przez ponad trzy tygodnie obradowaliśmy w Rzymie, w Villa Aurelia obok Domu Generalnego oo. Sercanów, którzy udostępniłi nam swój Kościół, w którym każdego dnia sprawowaliśmy Eucharystię, podczas której Pan ożywił nasze życie duchowe i ukierunkowywał nasze dni pracy.

Kształtowanie szpitalnictwa patrząc w przyszłość oznacza dla nas odnawianie naszego powołania każdego dnia, przyjmując wezwanie Pana i powierzając nam misję szpitalnictwa, służąc ubogim, chorym i potrzebującym. Mamy dobre fundamenty w naszym charyzmacie i naszej misji, ale musimy budować i odbudowywać w każdym momencie, formy i sposoby reagowania na wyzwania i potrzeby, które się pojawiają, aby Dom, to znaczy nasz Zakon i nasza Rodzina, zawsze był gotowy. Formy i sposoby z przeszłości lub te obecne, niewłaściwie skonstruowane, do niczego nie służą i nie są odpowiedzią, której się dzisiaj od nas oczekuje.

Pod względem ilości wykonanej pracy była to bardzo intensywna Kapituła, podczas której, pod przewodnictwem Ducha Świętego, staraliśmy się rozpoznać wolę Pana. Mam nadzieję, że wyniki naszego spotkania kapitulnego przyniosą wiele dobrych owoców na przyszłość i otworzą przestrzeń światła i nadziei dla Kościoła i dla wszystkich członków naszego Zakonu i naszej Rodziny św. Jana Bożego.

Raz jeszcze chciałbym podziękować wszystkim za zaufanie, jakim mnie obdarzyliście, wybierając ponownie na Przełożonego Generalnego. Przyjmuję to i odczytuję jako wolę Pana, który wzywa mnie do kontynuowania tej służby dla Kościoła i Zakonu. Jest to ogromna odpowiedzialność, którą przyjmuję z wiarą i nadzieją. Uznaję moje ubóstwo oraz moje ograniczenia i dlatego pokładam całą ufność w Panu, wiedząc, że Ten, kto powołał mnie do tej służby, będzie mi towarzyszył i

wspierał mnie, tak jak to czynił do tej pory. Ufam również i powierzam tę sześćdziesięcioletnią kadencję opiece Naszej Matki, Maryi Dziewicy, Patronki Zakonu i proszę także o opiekę św. Jana Bożego, naszego Założyciela i wszystkich naszych świętych i błogosławionych braci.

Oczywiście sam nic nie zrobię. Daliście mi Radę Generalną, z którą będziemy blisko współpracować, aby odpowiedzieć na to, o co nas prosicie, i oczywiście potrzebujemy pomocy, wsparcia i modlitwy wszystkich Braci i Współpracowników, całej Rodziny Zakonu, ponieważ tylko w komunii i współodpowiedzialności będzie można realizować naszą misję animacji i zarządzania Zakonem.

2. Wierni Chrystusowi na podobieństwo św. Jana Bożego

Podstawą naszej tożsamości jest Jezus Chrystus i Ewangelia. To za Nim podążamy i Jemu odpowiadamy, chcąc konsekrować nasze życie w szpitalnictwie, tak jak to uczynił św. Jan Boży, stanowiący dla nas wszystkich źródło inspiracji.

Każdego dnia Bóg wzywa nas na nowo, byśmy za Nim poszli, byśmy byli światłem i solą świata, byśmy byli prorokami ewangelicznego szpitalnictwa. Dlatego codziennie musimy spotykać się z Panem w modlitwie i Eucharystii, która ożywia nasze życie duchowe i wzmacnia nasze braterstwo. Bez tego codziennego doświadczenia, grozi nam zawalenie się naszego domu, naszego życia, błądzenie po niewłaściwych ścieżkach. Spotkania z braćmi, współpracownikami, a szczególnie z chorymi i potrzebującymi, to również uprzywilejowana przestrzeń kontaktu z Chrystusem, jeśli tylko jesteśmy uważni i staramy się przeżywać nasze życie w duchu wiary i rozeznawania.

Święty Jan Boży stanowi dla nas przykład. Znajdujemy w nim doskonały wzór do naśladowania ze względu na znaczenie, jakie miało w jego i naszym życiu doświadczenie Bożej obecności. Otrzymał on charyzmat i misję szpitalnictwa. "Zdaj się na Jezusa Chrystusa... Bóg przed i ponad wszystkimi rzeczami świata" (Drugi list do Księżnej Sessy 7). "Miłuj Pana naszego Jezusa Chrystusa ponad wszystko na świecie, gdyż On miłuje Cię o wiele bardziej, niż Ty zdołałbyś Go pokochać." (List do Ludwika Baptysty 15). Jan doświadczył w swoim życiu pełnej miłosierdzia Bożej miłości do tego stopnia, że sam zaczął miłować i odczuwać nieskończone miłosierdzie wobec osób ubogich, chorych, słabych i cierpiących, jakie napotykał na swojej drodze, utożsamiając się z Chrystusem ubogim i słabym, stając się równie ubogim i żyjąc ubogo jak oni, przeżywając jedną

z najpiękniejszych stronicy Ewangelii – przypowieść o dobrym Samarytaninie. “Bądź zawsze miłosierny: gdzie nie ma miłosierdzia, nie ma Boga, chociaż jest On na każdym miejscu”. (List do Ludwika Baptysty 15)

Drodzy bracia, podobnie jak św. Jan Boży, my także uczestniczymy w tym doświadczeniu i nasze życie odnajduje sens i znaczenie w codziennym dziękowaniu Bogu za powołanie i konsekrację w charyzmacie szpitalnictwa. Doświadczenie pełnej miłosierdzia Bożej miłości do każdego z nas jest dla nas życiodajnym źródłem i my także powinniśmy uczynić z naszego życia drogę wzrastania i osobistego nawracania się, byśmy mogli bardziej utożsamiać się z Chrystusem ubogim i słabym. Znaki, jakie pomogą nam rozpoznać owo wzrastanie, to między innymi życie w ubóstwie i ascezie oraz całkowite oddanie wszystkiego, co posiadamy i czym jesteśmy, osobom ubogim, chorym i potrzebującym naszych czasów, do których posyła nas Pan, byśmy zanosili im Jego miłość, miłosierdzie, życie i nowinę zbawienia.

Zwracam się z wezwaniem do całej Rodziny Szpitalnej, do braci, współpracowników i wolontariuszy, by głęboko przeżywali powołanie do ewangelicznego szpitalnictwa w stylu św. Jana Bożego. Jest wiele potrzeb, wiele osób – naszych braci i sióstr – cierpiących z różnych powodów. Niewątpliwie nie uda nam się dotrzeć do wszystkich, jest to żmudna misja. Zakorzeni w Bogu i pełni radości z powodu miłości, jaką nas darzy, wyjdźmy poza nas samych, by praktykować szpitalnictwo każdego dnia, dając z siebie wszystko, co najlepsze. Czyńmy to, otwierając nasze wspólnoty, nasze domy i nasz Zakon dla wszystkich, którzy pragną czynić dobro wobec osób ubogich i chorych, dla innych instytucji Kościoła i społeczeństwa, podążając za słowami naszego Założyciela: “W rzeczywistości bowiem zmierzamy do jednego i tego samego celu, chociaż każdy postępuje drogą, którą Bóg mu wytyczył”. (Drugi list do Guttiere Lasso, 11)

3. Przesłanie Papieża Franciszka do Zakonu Szpitalnego św. Jana Bożego

Pierwszego lutego wszyscy doświadczyliśmy czegoś niezapomnianego, kiedy zostaliśmy przyjęci na prywatnej audiencji przez papieża Franciszka. To był niesamowity poranek, ponieważ mieliśmy okazję spotkać go osobiście, być z nim, słuchać. Podziękowaliśmy mu za to, że znalazł dla nas czas i przyjął w Watykanie, pomimo wielu obowiązków i trosk, których jak wiemy mu nie brakuje.

Najważniejszą rzeczą było przestanie, które nam przekazał. Przygotował je właśnie dla nas. Jest to głębokie i pełne światła przestanie, które wszyscy musimy wziąć pod uwagę w życiu Zakonu i naszej Rodziny Szpitalnej. Wraz z kierunkami działań, które zatwierdziliśmy na Kapitulie, chcę wam powiedzieć, że dla naszego Zarządu Generalnego przestanie Ojca Świętego będzie częścią naszego programu na nadchodzące lata.

Nie chcę go w całości powtarzać, ponieważ wszyscy je słyszeli. Chcę tylko przypomnieć kilka słów. Ojciec Święty poruszył trzy zagadnienia: rozeznanie, bliskość - szpitalnictwo i współdzielenie misji.

Oдноśnie rozeznania chcieliśmy, aby ta postawa była obecna podczas naszej Kapituły. Papież zachęca nas, aby to była stała postawa w życiu naszego Zakonu i każdego z jego członków: Mam nadzieję, że ta Kapituła pozostanie w sercu i w pamięci waszego Zakonu, jako doświadczenie dialogu i rozeznania, słuchania Ducha oraz braci i współpracowników, bez ulegania pokusie autoreferencyjności, która doprowadziłaby was do zamknięcia się w sobie. Proszę was, nie czyńcie z Zakonu Szpitalnego zamkniętej armii, zamkniętego rezerwatu. Rozmawiajcie, dyskutujcie i planujcie razem, wracając do swoich korzeni, planujcie teraźniejszość i przyszłość swojego życia i misji, zawsze słuchając głosu chorych i tych, którzy was potrzebują, podobnie jak to czynił św. Jan Boży - człowiek zafascynowany Bogiem i pełen współczucia dla chorych i ubogich.

Oдноśnie szpitalnictwa zachęcał nas, abyśmy pamiętali o postaci dobrego Samarytanina (por. Łk 10, 25-37). Konieczność wyciągnięcia ręki do tego, który jest w potrzebie, skłania go do zmiany swoich planów i zmiany planów swojej podróży – jest to znak naszej tożsamości. Znak, który pozwoli nam zachować żywą w czasie, miłosierną obecność Jezusa, który utożsamia się z ubogimi, chorymi i potrzebującymi, oddając się im na służbę. W ten sposób możecie wypełnić waszą misję głoszenia i urzeczywistniania Królestwa wśród ubogich i chorych. Poprzez wasze świadectwo i dzieła apostołskie, zapewnicie opiekę chorym i potrzebującym, a zwłaszcza najuboższym (patrz Konstytucje, artykuł 5) prowadząc duszpasterstwo zdrowia.

Zachęcał nas również do dokonania właściwego rozeznania odnośnie struktur: W tym kontekście proszę was o spokojne rozeznanie waszych struktur. Wasze dzieła muszą być "gospodami" w służbie życia (podobnymi do tej, z przypowieści o Samarytaninie), miejscami, w których szczególnie dobrze czują się chorzy i ubodzy. Proszę was, abyście tworzyli sieci

"samarytańskie" dla najstańszych, ze szczególnym uwzględnieniem ubogich, i aby wasze domy były zawsze otwartymi i przyjaznymi wspólnotami, aby globalizować miłosierdną solidarność.

Przedstawił nam jako ważną sprawę kwestię wspólnej misji: Jest to pilna sprawa, nie tylko dlatego, że obecnie mamy spadek powołań, ale dlatego, że charyzmaty są darami dla całego Kościoła i świata. Pomimo liczby i wieku, Duch zawsze wzbudza odnowioną płodność, która przechodzi przez odpowiednie rozeznanie i wspólną formację, tak aby bracia i świeccy mieli wspólne misyjne serce, które raduje się z doświadczania zbawienia Chrystusa i je współdzieli, jako pocieszenie i współczucie, podejmując ryzyko pobrudzenia się ulicznym błotem (por. Ewangelii gaudium, 45). Zachęcam was, abyście dbali o waszą formację, nie zaniedbując także formacji świeckich, rozwijając charyzmat, duchowość i misję chrześcijańskiego szpitalnictwa, tak, aby wszyscy mieli również odpowiednie poczucie przynależności, a w waszych dziełach, oby nigdy nie zabrakło ducha, który ożywił życie św. Jana Bożego. Drodzy bracia, zanieście współczucie i miłosierdzie Jezusa do chorych i najbardziej potrzebujących. Wyjdźcie poza siebie, swoje ograniczenia, problemy i trudności, aby dołączyć do innych w karawanie solidarności. Niech wasi młodzi mają wizję, a starsi niech śnić nie przestają (por. J1 3,1).

To wszystko są kluczowe kwestie, które omawialiśmy na naszej Kapitule i które zostały podkreślone przez papieża Franciszka. Naszym obowiązkiem jest teraz podążanie w tym kierunku, aby nasz charyzmat i misja mogły zostać odnowione, odrodzone i aby ofiarować więcej światła Kościołowi i światu.

4. Podstawowe kierunki działania Zarządu Generalnego na najbliższe lata

Jak już mówiłem, kierunki działania zatwierdzone przez Kapitułę oraz przesłanie Papieża Franciszka będą stanowić fundament, na którym oprze swoje działania Zarząd Generalny w ciągu najbliższych lat. Sądzę, że oba elementy uzupełniają się i bez wątpienia Papież Franciszek pomaga nam rozeznać, wyjaśnić i spojrzeć z odwagą na niektóre kwestie, których nasza Kapituła nie miała możliwości poruszyć. W związku z powyższym pragnę wskazać kilka kierunków działania, które uważam za fundamentalne i na które Zarząd Generalny będzie zwracał szczególną uwagę w ciągu najbliższego sześciolecia:

a) Animowanie życia braci i wspólnot

Uważam, że jest to rzecz zasadnicza i została bardzo silnie podkreślona przez Kapitułę. Życ z radością ewangeliczną i z pasją, troszcząc się o nasze życie duchowe i braterskie, jest stałym wyzwaniem i w tym momencie powiedziałbym koniecznością. Nasza konsekracja wymaga, abyśmy oddali wszystko na służbę Królestwu, będąc świadkami i dając światło otaczającym nas ludziom, zwłaszcza naszym współpracownikom i wolontariuszom, chorym i potrzebującym. Oprócz autoreferencyjności musimy pokonać także inne postawy, takie jak zniechęcenie i indywidualizm. Na poziomie wspólnotowym musimy na nowo odkryć wielki dar braterstwa, który jest jednocześnie istotną częścią naszego życia i naszej misji. Wszystko musimy umieć łączyć, ale minimum nie możemy akceptować. Z drugiej strony zachęcam was do bycia kreatywnymi, do szukania nowych sposobów przeżywania braterstwa, do nieizolowania się i do otwierania naszych wspólnot także na świeckich, którzy chcą dzielić z nami braterstwo. Na poziomie apostołskim wszyscy bracia, zarówno młodzi jak i starsi, są powołani do tego, aby przeżywać doświadczenie dobrego Samarytanina, zgodnie z ich możliwościami i obowiązkami, każdy w miejscu, w którym przyszło mu żyć, nie zapominając o tym, że bycie przy chorych jest czymś, co musimy doceniać i starać się robić.

W tym sensie duszpasterstwo powołań i formacja początkowa będą dwoma priorytetowymi aspektami, które będziemy musieli kontynuować, nie zapominając, że duszpasterstwo powołań musi być osią przecinającą wszystkie sfery życia Zakonu. Nie ma sensu ustalania nazwiska osoby odpowiedzialnej, a nawet zespołu, jeśli nasze wspólnoty lub świadectwo każdego z nas, a nawet tożsamość naszych dzieł apostołskich, nie odzwierciedlają tego, czego się od nas oczekuje. Co więcej, w duszpasterstwie powołań musimy również pamiętać o współpracownikach, nie tylko po to, aby pomagali nam w naszych zespołach duszpasterstwa powołaniowego, ale także by promować powołanie do szpitalnictwa wśród współpracowników.

Niewątpliwie, formacja permanentna jest niezbędnym elementem do umocnienia wszystkiego, co odnosi się do naszego życia konsekrowanego. Zostało to również podkreślone podczas Kapituły. Formacja permanentna oznacza promowanie wszystkiego tego, co pomaga nam się odnawiać i żyć naszą tożsamością każdego dnia, we wszystkich jej aspektach. W tym celu, byłoby wskazane, aby w każdej prowincji w trakcie tego sześciolecia (jeśli to możliwe w pierwszej jego części) zrealizować plan duchowej odnowy życia braci, który pomoże nam wzrastać w naszym życiu

konsekrowanym, w życiu wspólnotowym i w misji szpitalnictwa w służbie chorym i potrzebującym.

b) Rodzina Szpitalna św. Jana Bożego

Uważam, że zrobiliśmy pewne postępy w ostatnich latach, ale musimy nadal się rozwijać. Papież również zachęca nas do tego w swoim przesłaniu, jak również mówią o tym inne dokumenty Kościoła, zwłaszcza te publikowane przez Kongregację ds. Instytutów Życia Konsekrowanego i Stowarzyszeń Życia Apostolskiego, m.in. Tożsamość i Misja Brata Zakonnego w Kościele (38). Musimy nadal promować Szkoły Szpitalnictwa we wszystkich prowincjach, aby wzmacniać w naszych współpracownikach filozofię i tożsamość naszego Zakonu. Ale musimy również zrobić krok naprzód, dzieląc się z nimi nie tylko misją i działalnością apostolską, ale także charyzmatem i duchowością. Tylko w ten sposób możemy zagwarantować charyzmatyczną tożsamość naszych dzieł i zarządzanie nimi w duchu charyzmatu.

Wraz z tym, musimy nadal czynić postępy w dzieleniu się ze współpracownikami obowiązkami w zarządzaniu i kierowaniu naszymi dziełami oraz, w miarę możliwości, naszymi prowincjami, regionami i Zakonem, a także umożliwiać im udział w podejmowaniu decyzji na różnych spotkaniach i kapitułach.

c) Przywództwo w różnych obszarach działalności Zakonu

Jest to kolejny ważny temat, na którym chcielibyśmy się skupić w najbliższych latach. Omówiliśmy go pokrótce w postanowieniach odnośnie przełożonych miejscowych, sądzę jednakże, że powinniśmy mieć go na uwadze we wszystkich obszarach. Z doświadczenia wiem, że nie jest obecnie łatwo wziąć na siebie odpowiedzialność za którykolwiek z obszarów naszego życia. Jest jednak również bardzo widoczne, że przełożeni, odpowiedzialni za formację i inne osoby pełniące ważne funkcje, powinny dbać o swoją własną formację oraz rozwój osobisty i duchowy, ponieważ niezależnie od poziomu, na jakim działają, są wezwane do prowadzenia danej wspólnoty, dając swoim życiem świadectwo i przykład, zyskując autorytet moralny, dbając o braterstwo i życie pozostałych braci we wszystkich jego aspektach, tak jak to stanowią nasze konstytucje, szczególnie zaś punkt 38, który opisuje przełożonego jako brata, realizującego służbę zarządzania. W oparciu o szpitalnictwo, rozeznawanie i dialog, przełożony powinien pomagać w ożywianiu

wspólnotowego braterstwa i w przeżywaniu przez wszystkich misji apostołskiej w sposób pogodny, z uwzględnieniem opieki nad najstarszymi braćmi, w szczególności tymi, którzy są chorzy i w podeszłym wieku. Powinien być obecny i uważać, by nie opuszczać za często wspólnoty, by żyć skromnie, jak przystoi bratu zakonnemu, a tym bardziej przełożonemu.

W czasach, w których żyjemy, bez przełożonych zdolnych do przywództwa, umiających iść naprzód i zawsze towarzyszyć pozostałym braciom, będzie nam ciężko rozwijać nasz Zakon. Dlatego jest tak ważne i potrzebne, by zarządy prowincjalne im pomagały, formowały ich i towarzyszyły im.

Ta potrzeba przywództwa dotyczy również dzieł oraz braci i współpracowników podejmujących się odpowiedzialności zarządzania nimi.

Zdaję sobie sprawę, że wszyscy mamy nasze własne zakresy odpowiedzialności, każdy brat i współpracownik swoją. Jestem jednak przekonany, że bez liderów-przewodników, którzy pomogą pokierować życiem oraz misją Zakonu i naszej Rodziny Szpitalnej, będzie bardzo ciężko zmierzyć się z czekającymi na nas wyzwaniami.

d) Rzeźnienie odnośnie struktur Zakonu

Rozmawialiśmy o tym podczas Kapituły, zachęcał nas do tego także Papież Franciszek. Będzie to w związku z tym jeden z kierunków działania, który Zarząd Generalny powinien rozwinąć w najbliższych latach. Każda prowincja, która jeszcze tego nie uczyniła, jest wezwana do przeprowadzenia rzeźnienia odnośnie swojej przyszłości w optyce swojej własnej rzeczywistości. Od tej pory nie jest to już tylko propozycja, lecz wymóg, który wszyscy jesteśmy zobowiązani wypełnić.

Powinniśmy uczynić to na poziomie dzieł, biorąc pod uwagę przyszłość wielu z nich i usiłując stworzyć nowe struktury, nowe formy prawne, a w pewnych przypadkach rozważyć możliwość połączenia niektórych z nich. Powinniśmy być także otwarci na realizowanie projektów i łączenie sił z innymi instytucjami życia konsekrowanego oraz innymi podmiotami Kościoła.

Powinniśmy to oczywiście czynić również na poziomie prowincji. Niektóre z nich już podjęły kroki w stronę połączenia się z innymi prowincjami i, pomimo trudności, zrealizują to w ustalonym czasie. Niemniej powinniśmy

pójść jeszcze dalej, wychodząc od procesu rozeznawania, który każda prowincja musi podjąć, i w którym zaleca się skorzystanie z pomocy doświadczonej w tej materii osoby z zewnątrz. Zarząd Generalny będzie tę drogę wspierał w oparciu o proces, jaki mamy nadzieję rozpocznie każda prowincja, i będziemy do Waszej dyspozycji, by w miarę naszych możliwości pomagać Wam w tym, z czym się do nas zwrócicie. Przed następnymi kapitułami prowincjalnymi każda prowincja powinna zakończyć swój proces rozeznawania i przedstawić jego wynik Kurii Generalnej.

5. Styl zarządzania

Dopiero rozpoczynamy sześćdziesiąte i nowe Definitorium Generalne potrzebuje trochę czasu, by się zorganizować i ustalić różne kwestie. Mogę jednak już powiedzieć, że chcemy, by dzięki dialogowi, współodpowiedzialności, kolegialności i synodalności nasz styl zarządzania w ciągu najbliższych lat, charakteryzował się jednością między członkami Zarządu Generalnego oraz między Zarządem i przełożonymi prowincjalnymi, a także całym Zakonem.

Owszem, każdy z nas ma swoją misję, lecz wszyscy powinniśmy patrzeć na Zakon z szerszej perspektywy, dostrzegając jego uniwersalny charakter, mając na uwadze różnorodność, zdrową autonomię oraz rzeczywistość kulturową i regionalną prowincji oraz dzieł Zakonu. Wszyscy jesteśmy odpowiedzialni za to, by nasz Zakon i nasza Rodzina wiernie odpowiadały na wezwanie Ducha Świętego teraz i w przyszłości.

Chcemy to osiągnąć również dzięki kolegialności z przełożonymi prowincjalnymi, z którymi będziemy odbywać spotkania w celu zapoznania się z różnymi interesującymi dla Zakonu tematami. Dzięki tym spotkaniom będziemy mogli na bieżąco oceniać podejmowane działania.

Pragniemy także działać w duchu synodalności, aby cały Zakon mógł kroczyć zjednoczony i w komunii, dlatego będziemy nalegać na pracę w ramach regionów, jako przestrzeni pośrednich, które pomogą zarządzać Zakonem i pozwolą jego życiu pójść naprzód w każdym z nich, zgodnie z ich rzeczywistością kulturową i potrzebami. Oczywiście wszystko to powinno mieć miejsce w ramach odpowiedniej koordynacji z Zarządem Generalnym Zakonu. Komisje Regionalne będą zatem pełnić ważną rolę w życiu i przyszłości Zakonu.

6. Podziękowania

Przede wszystkim chciałbym podziękować Panu Bogu za Jego obecność i towarzyszenie nam podczas tej Kapituły, w trakcie której rozeznaliśmy kierunki i wytyczne, o które On nas prosi odnośnie przyszłość naszego Zakonu i naszej Rodziny Szpitalnej.

Dziękuję całemu Zakonowi i całej naszej Rodzinie, która przed i podczas Kapituły modliła się nieustannie o dobry jej wynik.

Dziękuję wszystkim braciom kapitulnym, a także wszystkim współpracownikom, którzy przez tydzień towarzyszyli nam w Kapitulce. Ich wkład był bardzo znaczący i po raz kolejny w swoim końcowym przestaniu, wyrazili oni swoją gotowość i bezwarunkowe wsparcie, a także poprosili nas o zapewnienie trwałości stylu i duchowości św. Jana Bożego w dziełach apostołskich ... Wyrazili swoją nadzieję mówiąc: Liczymy na wasze zaufanie i chcemy współpracować, z poszanowaniem różnych funkcji, w zarządzaniu dziełami i innymi inicjatywami. Dziękuję im bardzo i mam nadzieję, że dla nich również było to niezapomniane doświadczenie braterstwa i szpitalnictwa.

Wielkie podziękowania składam Braciom, którzy byli członkami poprzedniej Rady Generalnej i Kurii Generalnej, za ich godną uznania służbę. Szczególnie braciom Rudolfowi Knoppowi, Giampietro Luzzato i Benigno Ramos, za wspaniałe pełnioną służbę dla Zakonu jako członkowie Rady Generalnej. Życzę wam wszystkiego najlepszego na nowym etapie, który rozpoczyna się w waszym życiu, abyście nadal służyli Panu w Zakonie, gdziekolwiek będziecie. Dla mnie byliście przede wszystkim braćmi, u których znajdowałem wsparcie, zrozumienie i szpitalnictwo.

Dziękuję wszystkim braciom, którzy tworzą nową Radę Generalną za przyjęcie tej funkcji i związanej z nią odpowiedzialności. Naszym pierwszym wyzwaniem będzie życie w komunii i służenie Zakonowi z odwagą, poprzez oddanie wszystkiego, co mamy i czym jesteśmy, aby animować i zarządzać Zakonem.

Chciałbym podziękować członkom Komisji przygotowawczej i całemu zespołowi Kurii Generalnej, którzy pod kierownictwem br. Andrés Sène przygotowali Kapitułę. Wykonaliście świetną robotę i myślę, że wszyscy to docenili.

Dziękuję braciom, którzy brali udział w różnych komisjach Kapituły: komisji centralnej, komisji redakcyjnej, komisji odpowiedzialnej za organizację

odpoczynku i czasu wolnego uczestników Kapituły, komisji liturgicznej, kapłanom, którzy przewodniczyli Eucharystii, a także ekipie medycznej, która troszczyła się o nasze zdrowie. Dziękuję moderatorom i sekretarzom grup. Wszyscy dołożyliście wszelkich starań, aby wszystko dobrze przebiegło.

Ogromne podziękowania dla brata Gian Carlo Lopic za służbę, którą pełnił jako Sekretarz Kapituły i pani Silvii Farinie, która pomagała mu w sporządzaniu protokołów. Dziękuję również komisji, która nadzorowała i zajmowała się dokumentacją Kapituły Generalnej. Wielkie podziękowania dla braci skrutatorów, Briana O'Donnella i Parfait Tchaou.

Moje specjalne podziękowania kieruję do o. Davida Glendaya, który pomógł nam jako moderator Kapituły i braciom, którzy go wspierali, przyczyniając się za sprawą swojego spokoju, mądrości i dobrego szkockiego humoru, do sprawnego przebiegu Kapituły. Dziękuję także o. Johnowi Dardis, który poprowadził rekolekcje pierwszego dnia Kapituły i o. Juanowi Carlosowi Martos, który poprowadził rozeznanie przed wyborami na naszej Kapitulę.

Serdeczne podziękowania dla zespołu Kurii Generalnej, który był stale z nami do naszej dyspozycji, starając się, aby wszystko dobrze poszło: pani Silvii Farinie, panu Klausowi Mutschlechner i panu Augusto Fabbroni, a także panu Pietro Cacciarelli. Dziękuję również panu Antoine'owi Soubrier, który wykonał wspaniałą pracę zarówno w Komitecie redakcyjnym, jak i w mediach, przekazując informacje na temat Kapituły. Bardzo wszystkim dziękuję, za ogrom wykonanej pracy, a przede wszystkim za nieustanną o nas troskę.

Dziękuję całemu zespołowi tłumaczy, zespołowi pani Kathlenn Elslander, s. Marii Ahn i pani Wheran Kee za tłumaczenie na język koreański i panu Jerome Nguyen Duc Manh za tłumaczenie na język wietnamski. Wasza współpraca była niezbędna, aby ta Kapituła mogła się odbyć. Dziękuję za waszą pracę, czasami skomplikowaną i wymagającą. Dziękuję także panu Maximiliano Pocek i całemu zespołowi technicznemu, za dobrze wykonaną pracę. Wszystko działało bezproblemowo. Dziękuję wam bardzo!

Ogromne podziękowania również dla pracowników Villa Aurelia, w której odbywała się nasza Kapituła. Myślę, że wszystkim było tu bardzo wygodnie i że wszystko działało sprawnie. Dziękuję za waszą gościnność, dziękuję

również oo. Sercanom, którzy codziennie pozwalali nam sprawować Eucharystię w swoim Kościele.

7. Zakończenie

Kapituła, którą właśnie kończymy, była czasem obfitującym w doświadczenia uniwersalności, braterstwa i szpitalnictwa. W duchu rozeznawania staraliśmy się na niej słuchać Ducha Świętego, by nas obdarzył swym światłem odnośnie dróg, jakie musimy przemierzyć, by dochować wierności naszemu charyzmatowi i misji. Sądzę, że powinniśmy być zadowoleni, ponieważ Bóg był pośród nas i udało nam się zyskać fundamentalną jasność w kwestii kierowania życiem naszego instytutu teraz i w przyszłości.

To prawda, że stoimy przed licznymi wyzwaniami, jednak jest czymś równie pewnym, że łaska i dar, jaki Pan Bóg codziennie w nas odnawia, dadzą nam siłę, by się z nimi zmierzyć. To jest kluczowe, byśmy nie zamykali się w sobie ani w naszych ograniczeniach, lecz przeżywali z entuzjazmem i oddaniem nasze powołanie, służąc Chrystusowemu Kościołowi w ramach naszego charyzmatu i misji.

Nasze serce musi być zawsze otwarte i skore do służby i poświęcenia ubogim i chorym, by uczynić z naszych wspólnot i domów, jak to ujął Papież Franciszek, gospody służące życiu. Miejmy odwagę potrzebną do tego, by tak czynić.

Teraz wrócimy wszyscy do naszych krajów. Nadchodzi moment wprowadzenia w życie to wszystko, co przeżyliśmy i postanowiliśmy. W tym celu niezbędne będzie utrzymanie żywej postawy rozeznawania, by Duch Święty w dalszym ciągu oświecał naszą drogę, tak abyśmy podejmowali najlepsze decyzje, zawsze zgodne z Ewangelią.

Proszę Was o modlitwę za wszystkich braci, którzy współtworzą Definitorium Generalne, o to, by Pan nas wspierał, oświecał i obdarzał darem rozeznania i odwagi do prowadzenia Zakonu i Rodziny Szpitalnej tam, gdzie Bóg zechce.

Przekażcie wszystkim braciom i całej Rodzinie św. Jana Bożego nasze pozdrowienia i opowiedzcie im o doświadczeniach przeżytych na tej Kapitule. Zachęćcie ich wszystkich do przeżywania, z nadzieją i odwagą, tego nowego etapu w życiu naszego zgromadzenia i poprowadźcie ich z

braterską miłością i szpitalnictwem na nowe drogi, na które posyła nas Pan.

Życzę Wam wszystkim szczęśliwej podróży i niech Bóg, Matka Boża, Patronka naszego Zakonu, św. Jan Boży, św. Rafał, nasz brat, oraz wszyscy nasi święci i błogostawieni towarzyszą i błogostawiają, w trakcie tego rozpoczętego sześćciolecia, Wam i wszystkim braciom oraz pozostałym członkom naszej ukochanej Rodziny Szpitalnej. Dziękuję.

10. Prezentacja programu sześćciolecia

1. WPROWADZENIE

5 lutego zakończyliśmy LXIX Kapitułę Generalną naszego Zakonu i od tego czasu, w oparciu o postanowienia i kierunki działań zatwierdzone przez Kapitułę Generalną, pracowaliśmy nad przygotowaniem programu Zarządu Generalnego na nowe sześćciolecie.

Chcieliśmy rozpocząć ten nowy etap od wizyty wszystkich członków Definitorium Generalnego w Grenadzie, aby powierzyć naszemu Założycielowi, św. Janowi Bożemu, ten nowy okres, który zaczynamy oraz poprosić o jego błogostawieństwo, opiekę i towarzyszenie. Były to trzy bardzo intensywne dni, które pozwoliły nam ponownie powrócić do źródeł i korzeni, gdzie rozpoczęło się życie naszego Zakonu, a jednocześnie mogliśmy podziękować za nasze powołanie oraz odnowić nasze oddanie Panu w służbie Zakonowi, podejmując nową misję animacji i zarządzania naszym Instytutem, która została nam powierzona.

Z Grenady wróciliśmy do Rzymu, gdzie dni od 18 do 22 marca, poświęciliśmy na spotkanie Definitorium Generalnego, aby rozpocząć planowanie i podział różnych obowiązków w nowym sześćcioleciu. Jeden dzień poświęciliśmy także na spotkanie z członkami poprzedniego Zarządu Generalnego, aby wspólnie rozważyć kilka ważnych aspektów, które należy wziąć pod uwagę w trakcie aktualnej kadencji.

Dokument „Kierunki działania” zatwierdzony przez Kapitułę Generalną jest dokumentem, który będzie ukierunkowywał i przewodził życiu Rodziny Szpitalnej św. Jana Bożego w ciągu najbliższych kilku lat i musi stanowić podstawę planu działania Zarządu Generalnego, prowincji i wszystkich struktur Instytutu. Jest to dokument, który uwzględni główne wyzwania, którym Zakon musi stawić czoła w nowym sześćcioleciu oraz wskazuje priorytety i niektóre propozycje, które pomogą nam realizować naszą misję.

Na jego podstawie opracowaliśmy program sześćdziesiątka, który teraz prezentujemy. Ponadto Zarząd Generalny szerzej opracuje wytyczne, w odniesieniu do działań i konkretnych zadań do podjęcia w nadchodzących latach, zwłaszcza tych, które odnoszą się do Kurii Generalnej. Są też zalecenia, które bardziej bezpośrednio dotyczą prowincji i Zarząd Generalny musi zapewnić, aby zostały wprowadzone w życie w każdej prowincji Zakonu.

Oprócz dokumentu „Kierunki działania”, będziemy mieć także na uwadze, w zarządzaniu Zakonem i w planowaniu sześćdziesiątka, przesłanie Papieża Franciszka²⁶, które skierował on do uczestników Kapituły na audiencji 1 lutego. Jest to krótkie, ale bardzo głębokie przesłanie, skierowane bezpośrednio do naszego Zakonu, które naszym zdaniem bardzo nam pomoże. Zachęcam wszystkie prowincje i wspólnoty do organizowania spotkań w celu przestudiowania go i dokonania refleksji, także ze współpracownikami, aby mogli wyciągać wnioski i podjąć praktyczne i konkretne działania na rzecz życia naszego Instytutu we wszystkich miejscach, w których jesteśmy obecni.

Na Kapitulie Generalnej zostały zmienione i zatwierdzone niektóre artykuły Statutów Generalnych Zakonu. Dotyczą one głównie nowych norm finansowych i majątkowych, które Stolica Apostolska wydała i które musimy wziąć pod uwagę w programie do zrealizowania w obecnym sześćdziesiątka.

Chciałbym podziękować całemu Zakonowi za zaufanie jakim mnie obdarzył wybierając ponownie na Przełożonego Generalnego. Wiem, że istnieje wiele wyzwań i trudności w czasach, w których żyjemy, ale przyjmuję ten wybór z takim samym entuzjazmem, nadzieją i duchem służby Kościołowi i Zakonowi, jak sześć lat temu, kiedy zostałem wybrany po raz pierwszy. Jestem świadomy, że tylko z pomocą Boga i całej Rodziny Szpitalnej św. Jana Bożego oraz nowego Zarządu Generalnego, będziemy w stanie wypełniać powierzoną nam misję. W szczególny sposób dziękuję za zaangażowanie braciom, którzy są członkami Zarządu Generalnego, dzieląc ze mną odpowiedzialność za animację i zarządzanie Zakonem.

2. POTRZEBNE ROZEZNANIE, ABY SŁUCHAĆ DUCHA PANA

Rozeznanie duchowe jest główną postawą życia każdego chrześcijanina. W ostatnim czasie Kościół zachęca nas do poświęcenia mu więcej uwagi i czasu w naszym życiu. Nie tylko jest niezbędne w życiu osobistym osób wierzących i konsekrowanych, ale także wspólnot i instytucji na wszystkich poziomach.

²⁶ Papież Franciszek. *Przesłanie Ojca Świętego do Kapituły Generalnej Zakonu Szpitalnego św. Jana Bożego 1.02.2019*. Odnoszę się do tego przesłania w różnych fragmentach tego Listu.

W *Przestaniu do Kapituły Generalnej* Papież Franciszek przypomniał nam o tym ponownie, kierując do nas ważne słowa, które stanowią dla nas wyzwanie. Rozeznanie jest fundamentalną postawą, która musi być podstawą wszystkiego, czym jesteśmy i czym żyjemy. Ma to związek z życiem duchowym i powołaniowym oraz z naszą konsekracją, aby żyć z pasją oraz przewyciężyć rutynę i przeciętność. Ma to związek z życiem braterskim i wspólnotowym, które ożywia się dialogiem, słuchaniem braci i wspólnym słuchaniem Ducha. Ma to związek z misją apostołską, ponieważ ważne jest, aby zachować żywą pamięć o szpitalnictwie, gdy stajemy wobec nowych wyzwań, słuchając braci, współpracowników oraz chorych, ubogich i potrzebujących.

Rozeznanie pomoże nam nie popaść w autoreferencyjność, nie być zamkniętym rezerwatem, nie skupiać się wyłącznie na własnych problemach i ograniczeniach, pomoże wyjść do naszych bliźnich z postawą Dobrego Samarytanina, jako prorocy współczucia i szpitalnictwa.

Ważne jest, aby wszyscy, którzy należą do naszej Rodziny św. Jana Bożego, wzrastali w *habitus rozeznawania*, by zawsze słuchać Pana i aby nasze programy, nasze decyzje, na poziomie osobistym, wspólnotowym i instytucjonalnym, zawsze były podejmowane i realizowane w oparciu o kryteria i postawy ewangeliczne i charyzmatyczne.

W nadchodzących latach formacja i praktyka rozeznawania powinny być częścią wszystkich programów formacji permanentnej. Nie wystarczą tylko dobre chęci, trzeba poznawać i formować się w doktrynalnym i metodologicznym sensie rozeznania, które doprowadzi nas do włączenia go do codziennej praktyki naszego życia. Również na poziomie prowincji i dzieł apostołskich, w których podejmowanych jest nieustannie wiele decyzji. Należy wziąć pod uwagę aspekty techniczne i zawodowe, ale będzie to niewystarczające, bez odpowiedniego rozeznania w świetle Ewangelii i charyzmatu.

Wszyscy musimy przejść drogę rozeznania. Zachęcam zatem, aby wspólnie to realizować i wzajemnie umacniać, aby nie zabrakło głosu Ducha w naszym Zakonie i abyśmy byli wierni, podążając i praktykując to, o co prosi nas Pan w obecnym czasie.

3. WYCHODZIĆ DO INNYCH, BY Z PASJĄ SZERZYĆ SZPITALNICTWO

To hasło przewodnie wybrane zostało przez Definitorium Generalne na nowe sześćdziesiąte, najbliższe kapituły prowincjalne, generalne wizytacje kanoniczne i wszystkie inne spotkania, jakie odbędą się w najbliższych latach.

Wychodzić. To nieustające wezwanie, jakie Papież Franciszek kieruje do instytutów życia konsekrowanego (por. *Evangelii Gaudium*, 27). Zachęcał nas również do tego w swoim przesłaniu skierowanym do uczestników Kapituły podczas udzielonej im audiencji: „*Wychodźcie poza Was samych, poza Wasze ograniczenia, problemy i trudności, by dołączyć do innych, tworząc karawanę solidarności*”.

Wychodzić, by wspierać dynamikę *spotkania*, spotkania z Bogiem, z braćmi, współpracownikami, osobami chorymi i znajdującymi się w trudnej sytuacji, pokonując skłonność do stylu życia skupiającego się zbyt na nas samych, naszych domach, tym, co nasze, niosącego ze sobą ryzyko izolacji i utraty naszej tożsamości.

Z pasją, entuzjastycznie. Wychodzić z entuzjazmem, z pasją wynikającą z miłości do Chrystusa, która przemienia się we współczucie wobec osób potrzebujących, którym wychodzimy na spotkanie. Pasja i współczucie to energia Ducha Świętego, nadająca naszej misji sens. Życie bez pasji prowadzi do jego utraty, niesie ze sobą ryzyko przemiany w życie nudne, bez horyzontu, bez nadziei, pełne rutyny i przeciętności. Mamy wychodzić poza nas samych dzięki sile miłości, jaką przekazuje nam Pan, by dawać z siebie to, co mamy najlepszego, w służbie innym, tym najbardziej potrzebującym. Jest to w dzisiejszych czasach szczególnie wyzwanie dla całej naszej Rodziny.

Aby szerzyć szpitalnictwo. Zawsze powinno być dla naszego Zakonu i tworzących je osób podstawowym priorytetem, by utrzymywać żywy i aktualny charyzmat otrzymany od św. Jana Bożego. Cierpienie, ból, ubóstwo to rzeczywistość rasy ludzkiej. *Jesteśmy powołani do troski o najbardziej kruchych mieszkańców Ziemi* (por. *Evangelii Gaudium* 209) – to misja Kościoła, która jasno definiuje naszą własną misję.

Kruchość ma konkretne oblicza. Gotowość, by naznaczyło nas cierpienie innych, stanowi część naszej tożsamości, na wzór Dobrego Samarytanina. Trwanie przy osobach chorych i potrzebujących pomoże nam być świadkami i symbolami głębi Bożego miłosierdzia, prorokami współczucia (szpitalnictwa), zgodnie ze słowami Papieża Franciszka skierowanymi do braci kapitulnych.

Liczne są potrzeby, z jakimi się stykamy w dzisiejszym świecie i liczne wezwania do szpitalnictwa. Nasza odpowiedź także wymaga rozeznawania, tak, aby wszystkie nasze dzieła służyły życiu i utrzymywały zawsze żywą pamięć o charyzmacie, były otwarte na inne osoby i instytucje, by tworzyły sieć solidarności.

4. RODZINA SZPITALNA ŚW. JANA BOŻEGO

Kapituła Generalna potwierdziła wizję Zakonu jako Rodziny Szpitalnej św. Jana Bożego, zgodnie z tym, do czego Kościół zachęcał w ostatnich latach i co wyraża między innymi w dokumencie *Tożsamość i misja brata zakonnego w Kościele* (CIVCSVA 2015, 38). W swoim przesłaniu do Kapituły, Papież Franciszek mówił nam o wspólnej misji, jako o jednym z fundamentów, o który musimy się troszczyć.

Powiedział, że jest to pilna sprawa, nie tylko dlatego, że obecnie mamy spadek powołań, ale dlatego, że nasz charyzmat jest darem dla całego Kościoła i świata. Duch zawsze wzbudza odnowioną płodność, która przechodzi przez odpowiednie rozeznanie i wspólną formację, tak aby bracia i siostry mieli wspólne misyjne serce (por. *Evangelii Gaudium*, 45). Zachęcał nas, abyśmy dbali o formację braci, nie zaniedbując także formacji świeckich, rozwijając charyzmat, duchowość i misję ewangelicznego szpitalnictwa.

Kapituła Generalna zachęca nas także do dalszego zwiększania uczestnictwa i powierzania obowiązków współpracownikom w dziełach apostoelskich, prowincjach, regionach i ogólnie w Zakonie. W poprzednich latach podjęto wiele kroków, ale konieczne jest zintensyfikowanie starań, zwłaszcza w tych częściach Zakonu, w których nie zrobiono jeszcze wystarczająco dużo. W tym celu niezbędne jest zaufanie do naszych współpracowników, a także odpowiednie wsparcie i dobra formacja.

Szkoła Szpitalnictwa jest dobrym narzędziem do formowania i oferowania projektu szpitalnictwa Zakonu współpracownikom, aby mogli czuć się aktywnymi członkami naszej Rodziny i mogli angażować się i przyjąć powierzone im obowiązki, zgodnie z tym, co powiedzieli współpracownicy uczestniczący w Kapitule Generalnej w swoim końcowym przesłaniu: „*Chcemy nadal wzrastać w charyzmacie, aby być żywymi świadkami wartości Zakonu*”²⁷. Zachęcam cały Instytut, braci i współpracowników, do podjęcia dalszych kroków w tym zakresie, do tego, by troszczyć się o formację wszystkich i do zachowania żywej naszej tożsamości, aby Rodzina św. Jana Bożego umacniała się w szpitalnictwie służąc zranionemu i choremu światu.

5. KWESTIE PROGRAMOWE

Do programu włączyliśmy najistotniejsze dla całego Zakonu wydarzenia i spotkania, zaplanowane na nowe sześćciolecie. Niewątpliwie będą też inne, o których będziemy w miarę potrzeby informować.

²⁷ LXIX Kapituła Generalna Zakonu Szpitalnego św. Jana Bożego. Przemówienie końcowe współpracowników do Kapituły.

Ustalane zostały również daty tych spotkań i wydarzeń. Wstępne założenie jest takie, że są to daty ostateczne, możliwe jednak, że w pewnych sytuacjach, z ważnych powodów, niektóre z nich mogą ulec zmianie. W takim wypadku zawiadomimy o tym z wyprzedzeniem.

Wizytacje kanoniczne odbędą się zgodnie z tą samą dynamiką, co w minionym sześcioleciu. Jedyną zmianą będzie zobowiązanie wizytatorów do regularnego nadzorowania, w każdej prowincji, postępów w zakresie wdrażania zaleceń ustalonych podczas wizytacji. Każdy wizytator będzie w kontakcie z odpowiednim przełożonym prowincji, by móc przygotować i koordynować kalendarz oraz szczegóły wizytacji.

Aby wzmocnić współodpowiedzialność, kolegalność i synodalność w zakresie animacji i zarządzania Zakonem, zaplanowaliśmy coroczne spotkania prowincjałów.

W nowym sześcioleciu przewidziano dwa kursy przygotowujące do profesji wieczystej. Została też wzięta pod uwagę możliwość – gdyby zebrała się większa grupa braci niemogących wziąć w nich udziału – zorganizowania dla nich w Grenadzie krótszych spotkań, trwających od około tygodnia do dziesięciu dni. Tak czy inaczej, zwracam się z prośbą do przełożonych prowincji, by czuwali nad tym, aby w latach, w których nie ma przewidzianych kursów przygotowujących do profesji wieczystej, bracia mający do nich przystąpić dysponowali odpowiednim czasem i przygotowaniem na poziomie prowincjalnym, międzyprovincialnym lub regionalnym.

W związku z tym, że na Kapitule Generalnej zostało wyrażone życzenie, by zintensyfikować animację regionalną, niektórzy radni generalni będą spędzać większą część czasu w swoim własnym regionie, aby móc wspierać i z bliska towarzyszyć prowincjom składającym się na dany region. Oznacza to, że będą spędzać mniej czasu w Rzymie. Aby to umożliwić, zaplanowaliśmy cztery Definitoria Generalne, w których uczestniczyć będą wszyscy członkowie. Będą one trwały cały tydzień, co pozwoli nam poświęcić więcej czasu refleksji, ocenie i innym ważnym kwestiom. Skłoniło nas to również do tego, by nie powoływać Rozszerzonego Definitorium Generalnego, tak jak w poprzednich sześcioleciach. Mamy jednak zamiar wykorzystać niektóre z zaplanowanych definitoriów do zaproszenia poszczególnych braci lub współpracowników, by móc skorzystać z ich pomocy w refleksji i analizie niektórych zagadnień. Nie będzie zatem stałego Rozszerzonego Definitorium Generalnego, ale jak najbardziej będą sesje Definitorium spełniające jego funkcje.

Podczas Kapituły Generalnej dokonano pewnych zmian w niektórych artykułach Statutów Generalnych oraz zatwierdzono kilka nowych. W dokumencie przedstawione są wszystkie zmiany. Chciałbym wspomnieć o dwóch nowo zatwierdzonych artykułach (będą to artykuły 158 i 159). Dołączenie tych dwóch nowych artykułów było konieczne do wdrożenia nowych przepisów dotyczących kwestii finansowych i majątkowych, które niedawno wydała Kongregacja ds. Instytutów Życia Konsekrowanego i Stowarzyszeń Życia Apostolskiego²⁸.

Korzystam z okazji, aby powiedzieć, że z Kurii Generalnej zostanie wysłany do wszystkich prowincji tekst Konstytucji i Statutów Generalnych z dokonаныmi zmianami i nową numeracją wynikającą z tych zmian. Proszę wszystkie prowincje, używające tego samego języka, aby umówiły się, w jaki sposób, po otrzymaniu tekstów, przygotują nowe wydanie, które będzie tekstem oficjalnym. W ten sposób unikniemy zapomnienia o nowo zatwierdzonych artykułach i innych wynikających z tego powodu trudnościach.

6. ZAKOŃCZENIE

Na zakończenie tego listu prezentującego nowe sześćciolecie, pragnę podkreślić, że nie chciałem powtarzać konkretnych tematów dotyczących animacji i zarządzania w nadchodzącym sześćcioleciu, które znajdziecie w moim przemówieniu zamykającym Kapitułę Generalną, szczególnie w punktach czwartym i piątym: *Podstawowe kierunki działania Zarządu Generalnego na najbliższe lata* i *Styl zarządzania*. W punktach tych znajdziecie wiele bardzo ważnych aspektów do wzięcia pod uwagę, które uzupełniają ten list.

Zaczynamy nowe sześćciolecie, pełne wyzwań i jest to nowa możliwość ożywienia projektu szpitalnictwa, który rozpoczął św. Jana Boży. Zachęcam całą naszą Rodzinę Szpitalną do stawienia mu czoła z rozeznaniem i nieustannym wsłuchiowaniem się w głos Ducha Świętego, jak również z aktywnym uczestnictwem i zaangażowaniem wszystkich w ten nowy etap życia naszego Zakonu.

Powierzam to sześćciolecie w ręce Pana, naszego Boga Ojca, za wstawiennictwem Najświętszej Maryi Panny, naszej Patronki, św. Rafała - naszego brata, św. Jana Bożego - naszego Założyciela i wszystkich naszych świętych i błogostawionych braci, którzy poprzedzili nas na drodze szpitalnictwa. Niech pomagają nam żyć z miłością do Boga i współczuciem

²⁸ CISVSVA. *Ekonomia w służbie charyzmatu i misji*. Watykan 2018.

dla chorych, ubogich i potrzebujących, podobnie jak to czynił nasz Założyciel św. Jan Boży.

Zjednoczeni zawsze w Panu i w św. Janie Bożym

Rzym, 25 marca 2019

Uroczystość Zwiastowania Pańskiego

Br. Jesús Etayo

Przełożony Generalny

11. Kierunki działania na sześćciolecie

1. Życie wspólnotowe: teraźniejszość i przyszłość

Nasze społeczeństwo, a zwłaszcza młodzież, stara się szukać braterstwa i komunii, aby żyć swoją wiarą i ją wyrażać. Poszukuje alternatywnych miejsc pokoju, dialogu, braterstwa, w których doświadczą się miłosierdzia, wolności, poczucia przynależności, woli wybaczenia. Miejsc naznaczonych obecnością Chrystusa, który daje życie.

Kapituła Generalna jednogłośnie stwierdza, że rewitalizacja naszych wspólnot, które winny być znakiem braterstwa w naszym świecie, jest rzeczą priorytetową. Jesteśmy wezwani, by dostosowywać z pasją i wiernością wszystkie wymiary naszego życia, naśladując Chrystusa Miłosiernego, w służbie naszym podopiecznym.

1.1. Życie duchowe braci i wspólnot

1.1.1. Przełożony prowincjalny i jego rada, rozwijając pojęcie *wspólnoty prowincjalnej*, starają się:

a. wzmacniać i ożywiać współdzielenie oraz życie braterskie i duchowe wśród braci;

b. zachęcać braci do refleksji nad osobistym życiem modlitwą, proponując podczas spotkań, towarzyszenie oraz właściwe wsparcie duchowe.

Przełożony prowincjalny, świadomy roli lidera, jakiej wymaga funkcja przełożonego wspólnoty, będzie kładł nacisk na potrzebę towarzyszenia oraz opracowania planu formacji dla przełożonych wspólnot, aby mogli oni pełnić swoją rolę zwłaszcza w zakresie towarzyszenia duchowego.

1.2. Skład wspólnot

1.2.1. Kapituła Generalna uważa za właściwe, aby skład wspólnot ustalany był biorąc pod uwagę liczbę braci, międzykulturowość oraz możliwość prowadzenia alternatywnych form życia wspólnotowego:

a. W miarę możliwości, do utworzenia lub utrzymania wspólnoty potrzeba nie mniej niż trzech współbraci. Pozostajemy otwarci na alternatywne formy życia wspólnotowego, w myśl artykułów 26 i 28 *Statutów Generalnych*.

b. Działania prowincji, na szczeblu regionalnym, powinny ułatwiać wymianę wspólnotową, kulturową i językową, a także odpowiadać na przyszłe potrzeby szpitalnictwa w Zakonie.

1.3. Misja wspólnoty

1.3.1. Wspieranie obecności i bezpośredniego zaangażowania się braci pośród osób, którym służymy jest elementem kształtowania przyszłości szpitalnictwa. Dlatego przełożeni miejscowi wraz ze współbraćmi wspólnot i w porozumieniu z definitorium prowincjalnym:

a. zweryfikują, czy każdy brat ma możliwość spełniania szpitalnictwa w danym dziele lub poza nim, zgodnie z własnymi umiejętnościami i potrzebami;

b. dołożą starań, aby każda wspólnota stała się miejscem umożliwiającym rozwój, gdzie przeżywa się zapał misyjny i gdzie każdy może dawać osobiste świadectwo szpitalnego powołania zakonnego;

c. będą zachęcać do otwarcia swej wspólnoty na współpracowników, a także na środowisko zewnętrzne, zwłaszcza na Kościoły lokalne;

d. zadbają o odpowiednią formację wspólnot, tak, aby były gotowe na przyjęcie ewentualnych kandydatów.

2. Duszpasterstwo powołań, formacja początkowa i stała

Kapituła Generalna uważa, że duszpasterstwo powołań, formacja początkowa i stała należą dziś do najważniejszych tematów w naszym Zakonie. Jego odnowa, podobnie jak w przypadku każdego innego instytutu zakonnego, zależy głównie od formacji członków, jak to przypomina Dekret *Perfectae Caritatis*, 18.

W stosunku do każdego z wyżej wymienionych tematów opracowano serię propozycji, aby kontynuować ich aktualizację i przywrócić im dominujące i strategiczne miejsce w życiu Zakonu i współbraci.

2.1. Promowanie powołań

2.1.1. Przekonani, że powołanie brata szpitalnego jest dzisiaj bardziej niż kiedykolwiek potrzebne Kościołowi i światu ze względu na świadectwo szpitalnictwa pośród najstarszych, Zarząd generalny będzie zachęcać regiony i prowincje do:

a. opracowania planu promocji powołań na poziomie regionów i prowincji oraz włączenie go do priorytetów na sześćciolecie.

b. promowania wszelkich możliwości angażowania w charyzmat szpitalnictwa w ramach Zakonu, nie tylko w formie życia konsekrowanego.

c. wprowadzania nowoczesnych narzędzi komunikacji odnośnie powołania braci szpitalnych i całej Rodziny św. Jana Bożego oraz rozwijania współpracy z Kościołem lokalnym, innymi instytucjami życia konsekrowanego, ruchami młodzieżowymi, szkołami...

2.2. Formacja początkowa i stała

2.2.1. Definitorium prowincjalne winno uważać formację współbraci za priorytet i wyznaczając braci zdolnych do objęcia funkcji formatorów, zapewniać im także odpowiednią i ciągłą formację. W związku z powyższym należy:

a. Zaktualizować «Projekt formacji braci św. Jana Bożego», wydany w 2000 r. (przez Kurię Generalną) stosownie do aktualnych znaków czasu oraz opracować plan formacji formatorów na poziomie regionów.

b. Tworzyć regionalne sieci formatorów i umożliwiać wymianę między ośrodkami formacji.

c. Zachęcać prowincje i formatorów do podjęcia nowej drogi w zakresie formacji dostosowanej do nowych sytuacji na świecie i nowego kształtu Zakonu.

d. Zachęcać każdego współbrata, aby czuł się współodpowiedzialny za formację młodszych braci i nowych kandydatów.

2.2.2. Formacja stała musi obejmować odnowione zaangażowanie osobiste i wspólnotowe. Winna wspierać rozeznanie duchowe oraz dobry stan fizyczny i psychiczny braci. W tym celu należy:

a) Opracować prowincjalny program formacji stałej dostosowany do aktualnych potrzeb naszego życia konsekrowanego.

b) Każdy brat, razem ze swoim przełożonym, jest odpowiedzialny za swoją formację stałą, zarówno duchową, jak i zawodową. Wewnętrzna gotowość do codziennego wzrastania ma zasadnicze znaczenie w naszym życiu konsekrowanym.

c) Definitorium prowincjalne winno zadbać, aby programy formacji początkowej i stałej były odpowiednio zaplanowane i wypełniane, korzystając z pomocy ekspertów w tej dziedzinie.

d) Kwestia zapobiegania nadużyciom winna stanowić przedmiot szczególnej formacji i być regularnie omawiana podczas spotkań z braćmi po to, by pobudzać ich do osobistej refleksji i odpowiednich postaw.

e) Zintensyfikować spotkania formacji stałej na szczeblu prowincjalnym i regionalnym, jak również pracę w sieci między prowincjami i wspólnotami oraz z innymi instytucjami zakonnymi, uwzględniając zarówno formację zakonną, jak i formację ludzką.

3. Przyszłość struktur Prowincji i Kurii Generalnej

Nie możemy ograniczać się jedynie do utrzymywania przy życiu naszych dzieł, ale powinniśmy pracować nad tym, by były one coraz bardziej wierne charyzmatowi. Musimy dokonać rozeznania, które pomoże nam znaleźć nowe odpowiedzi oraz nowe, skuteczne i odpowiedzialne formy, aby nasze struktury mogły odważnie wyrażać żywotność naszego charyzmatu i naszej misji, kształtując w ten sposób przyszłość szpitalnictwa.

3.1. Zachęcać do łączenia lub jednoczenia prowincji.

3.1.1. Zarząd generalny i regiony będą zachęcać i wspierać wszystkie prowincje w procesie rozeznania odnośnie ich przyszłości, proponując im odpowiednią metodologię postępowania.

3.2. Organizacja Zakonu z myślą o przyszłości szpitalnictwa

Na poziomie Kurii Generalnej

3.2.1. Zarząd generalny będzie koordynować i towarzyszyć w zarządzaniu poszczególnymi regionami, aby zgodnie z zakresem odpowiedzialności pomagać prowincjom, które podejmą odnośne decyzje o utworzeniu podmiotów prawnych.

3.2.2. Komisja Finansowa zrewiduje system wpłat składek prowincji na poczet Kurii Generalnej oraz opracuje plan charyzmatyczny, dyrektorium ekonomiczne i regulamin administracyjny, stosownie do art. 158 Statutów Generalnych.

3.2.3. W zakresie komunikacji, Kuria Generalna wzmocni swój wizerunek międzynarodowy; w tym celu zastanowi się nad harmonizacją narzędzi, którymi dysponuje (wspólna szata graficzna, portal internetowy, sieci społecznościowe, itd.), aby skuteczniej upowszechniać informacje o charyzmacie Zakonu szpitalnego.

3.2.4. Kuria Generalna Zakonu będzie używać 3 języki robocze zgodnie z decyzją Kapituły Generalnej z 2006 r. Są to: włoski, hiszpański i angielski.

Na poziomie regionalnym

3.2.5. Rozwijać koncepcję regionów i wyposażać je w odpowiednie struktury, aby umożliwić współdziałanie i wsparcie dla prowincji.

3.2.6. Zastanowić się nad nowym modelem zarządzania i animowania struktur pod kątem naszej misji i naszego życia braterskiego w regionie, biorąc pod uwagę możliwości prowincji założycielskich i sytuację misji w regionie.

4. Rodzina św. Jana Bożego

Spółeczeństwo rozwija się w przyspieszonym tempie w każdej dziedzinie. Takie zmiany stawiają pewne wyzwania, z którymi Kościół, a szczególnie Zakon Szpitalny musi się zmierzyć myśląc o swojej misji w nowy sposób, mając na uwadze liczbę współbraci oraz fakt, że liczba dzieł wciąż rośnie, podobnie jak też liczba współpracowników, którzy uczestniczą w naszej misji.

Charyzmat, który otrzymaliśmy, objawiając się w sposób niezwykle kreatywny, zaowocował szeregiem dzieł odpowiadających potrzebom miejsca i czasu. Nowa wizja Zakonu jako „Rodziny” staje się coraz to ważniejsza, a my przyjmujemy tę siłę, jako dar Ducha naszych czasów, dającego nam możliwości współdzielenia naszego charyzmatu, duchowości i misji.

4.1. Rozwijać Rodzinę Szpitalną św. Jana Bożego

4.1.1. Pracować nad koncepcją „Rodziny Szpitalnej” i/lub „Ruchu św. Jana Bożego” pozostawiając każdemu regionowi swobodę rozwoju własnych idei i propozycji.

4.1.2. Dostosować programy, kursy i szkolenia do różnych stopni uczestnictwa współpracowników w charyzmacie i wybrać miejsca (np. szkoły szpitalnictwa) gdzie współbracia i współpracownicy będą mogli dzielić praktyczne doświadczenia szpitalnicze.

5. Świadectwo szpitalnictwa

Aby nasze życie i nasze dzieła były świadectwem szpitalnictwa dla kobiet i mężczyzn współczesnego świata, konieczna jest ich nieustanna odnowa, by mogły one odpowiadać, zawsze we właściwy sposób, naszemu charyzmatowi i nowym potrzebom.

Stąd też wynika konieczność, by być gotowym na zmiany i podejmowanie nowych zobowiązań, które wzmocnią społeczne oblicze Zakonu. Wezwanie do refleksji nad naszym sposobem wyrażania, nad relacjami i przekazywaniem ewangelicznych wartości szpitalnictwa.

5.1. Promować i wzmacniać tożsamość chrześcijańską i charyzmatyczną naszych dzieł

5.1.1. Z poszanowaniem prawa poszukiwać nowych środków propagowania tożsamości chrześcijańskiej i umacniać współpracę z Kościołem lokalnym oraz innymi instytucjami zakonnymi. Wzmacniać tożsamość dzięki komunikacji zewnętrznej na poziomie każdego regionu.

5.1.2. Kadry kierownicze, we współpracy z przełożonym prowincjalnym i/lub miejscowym, będą wyznaczać i towarzyszyć współpracownikom i współbraciom, którzy będą referentami szpitalnictwa, by formować ich w zakresie przekazywania wartości i stylu św. Jana Bożego.

5.1.3. Określić spójne modele opieki, biorąc pod uwagę elementy, które sprawiają, że nasze ośrodki są rozpoznawalne jako dzieła św. Jana Bożego.

5.1.4. Promować tożsamość Zakonu w dziełach, wzmacniając ich wymiar społeczny poprzez zwracanie większej uwagi na nowe potrzeby.

5.1.5. Zaktualizować i wdrożyć dokument o *zarządzaniu charyzmatycznym* (Rzym, 2012).

5.2. Nadać nową dynamikę szkołom szpitalnictwa w dziełach i prowincjach

5.2.1. Tworzyć w Zakonie szkoły szpitalnictwa na szczeblu regionalnym i/lub prowincjalnym, zorganizowane i skonsolidowane zgodnie z programami Zakonu, ze zwróceniem szczególnej uwagi na kształcenie kadr kierowniczych

wyższego i średniego szczebla. Zasadnicze znaczenie ma formowanie i towarzyszenie naszym współpracownikom i współpracownikom w ich misji szpitalnej. Z tych racji szkoły szpitalnictwa winny starać się przekazywać wartości Zakonu.

5.3. Etyka instytucjonalna

5.3.1. Opracować kodeks etyczny Zakonu oparty na naszej misji ewangelizowania świata ubóstwa, chorób i cierpienia, który będzie mógł być przewodnikiem dla prowincji, gdy dostosują go do miejscowej rzeczywistości. Kodeks powinien zawierać przede wszystkim zalecenia dotyczące szacunku dla Stworzenia²⁹.

5.3.2. Wzmocnić formację w zakresie bioetyki, etyki zarządzania ekonomiczno-społecznego, a także etyki badawczej w ramach kształcenia zawodowego i formacji permanentnej.

5.3.3. Dzieła Zakonu muszą być miejscem bezpiecznym dla wszystkich, zwłaszcza dla osób najuboższych. W tym celu zostanie mianowana komisja generalna, jak też podobne w każdej prowincji dla zbadania kwestii nadużyć i dostosowania procesów formacji, zapobiegania i kontroli w przypadku ich wystąpienia.

6. Przyszłość struktur naszych dzieł

Statuty Generalne Zakonu zachęcają do tworzenia struktur prawnych ułatwiających prowadzenie misji, byśmy mogli patrzeć w przyszłość z odpowiedzialnością. Ta refleksja musi również dotyczyć Kurii Generalnej, która powinna zastanowić się nad rodzajem struktury prawnej, niezbędnej do umożliwienia jej koordynacji i kompetentnego towarzyszenia różnym powstającym podmiotom prawnym.

²⁹ Wołanie ziemi i jej wpływ na najuboższych jest wyzwaniem dla społeczeństwa, Kościoła i naszego Zakonu. To wołanie wzywa nas do refleksji nad następującymi pytaniami:

- W jaki sposób Zakon może zaferować nowe formy szpitalnictwa, aby odpowiedzieć na wołanie cierpiącej ziemi i wszystkich jej mieszkańców?
- Jaka może być odpowiedź naszego szpitalnictwa wobec cierpiącej planety oraz naszych braci i siostr, którzy bardzo zubożeli w wyniku coraz poważniejszych kryzysów ekologicznych?
- Co oznacza Boże zaproszenie do słuchania zarówno krzyku ziemi jak i wołania ubogich dla naszego braterskiego życia i naszej misji?
- W jaki sposób możemy być w szpitalniczej, błogosławionej komunii z zadziwiającym pięknem ziemi i bronić ich, w imieniu wspólnoty stworzenia, w sferze społecznej, politycznej i kościelnej?

Por. Papież Franciszek, *Laudato Si*, nr 49.

Musimy również przewidzieć w przyszłości bardziej intensywną pracę w sieci. Kapituła Generalna chce zatem zachęcić dzieła do lokalnego promowania refleksji nad aktualizacją charyzmatu szpitalnictwa, współpracując z innymi organami (religijnymi i społecznymi) jak również kompetentnymi ekspertami. Dzieła muszą zwracać uwagę na nowe formy ubóstwa i być zachęcane do tworzenia nowych struktur, aby odpowiadać na specyficzne problemy.

6.1. Rola współbrata w strukturach

6.1.1. Rola współbrata będzie zgodna z treścią dokumentu "Tożsamość i misja brata zakonnego w Kościele", a także różnych dokumentów Zakonu. Będzie odpowiadać jego umiejętnościom osobistym i zawodowym.

6.1.2. Odpowiedzialność za struktury Zakonu powierzana będzie współbraciom lub kompetentnym współpracownikom, uformowanym zgodnie z charyzmatem św. Jana Bożego.

6.2. Nadawanie dziełom nowych osobowości prawnych

6.2.1. Jeżeli prowincje uznają to za konieczne, mogą podjąć proces rozeznania, aby odpowiadać na nowe wyzwania tworząc nowe struktury prawne. W tym procesie prowincje mogą liczyć na wsparcie Kurii Generalnej oraz prowincji, które przeprowadziły już takie działania.

6.2.2. W koordynacji z Kurią Generalną, zostanie powołana, na szczeblu regionalnym, odpowiednia struktura wspomagająca odpowiedzialne zarządzanie i koordynowanie działań prowincji w regionie, takich jak praca w sieci, dzielenie się dobrymi praktykami, itp.

6.3. Inicjatywy w obliczu nowych form ubóstwa

6.3.1. Zastanowić się nad utworzeniem struktury regionalnej, pozwalającej na szybkie reagowanie w nagłych sytuacjach, we współpracy z wolontariatem międzyprowincjonalnym (współbraćmi i współpracownikami) w koordynacji z Kurią Generalną i przy wsparciu prowincji, regionu i innych partnerów³⁰.

6.4. Międzynarodowa współpraca pomiędzy różnymi podmiotami Zakonu

³⁰ W odpowiedzi na apel papieża Franciszka o wyeliminowanie współczesnego niewolnictwa i pomoc ofiarom poprzez ukierunkowaną pomoc duszpasterską, aby mogli odzyskać swoją godność i kontynuować godne życie, Zakon zastanowi się, jakiej udzielić odpowiedzi na ten bardzo poważny problem w różnych krajach i regionach, w których jest obecny.

6.4.1. Wzmocnić struktury regionalne, aby wspierać Kurię Generalną w realizacji jej zadań i promować współpracę między prowincjami w obszarach wspólnego zainteresowania.

7. Misje, współpraca międzynarodowa i solidarność

Współpraca jest formą organizacji społecznej, która pozwala tym, którzy mają wspólne interesy, współdziałać dążąc do tego samego celu. Ten rodzaj solidarnej współpracy winien mieć charakter ewolucyjny, aby lepiej stawiać czoła wzrostowi nierówności i skutecznie działać na rzecz konsolidacji najbardziej wrażliwych systemów w zakresie praw człowieka. Ten sposób działania musi prowadzić nas do szpitalnictwa bez granic.

7.1. Animacja i formacja w zakresie misji i współpracy na rzecz rozwoju

7.1.1. Rozwijać działalność Biura Misji i Współpracy Międzynarodowej, istniejącego w Kurii Generalnej, powierzając mu odpowiedzialność za koordynację i nadzór nad działaniami prowadzonymi w ramach współpracy międzynarodowej Zakonu. Biuro może być kierowane zarówno przez brata jak i współpracownika posiadającego odpowiednie kompetencje w tym zakresie.

7.1.2. Biuro, którego główną misją jest nawiązywanie i umacnianie strategicznej współpracy partnerskiej między regionami Zakonu, wzmocni pracę zespołową w następujących dziedzinach:

- a. Finanse i administracja
- b. Projekty, pozyskiwanie środków i media
- c. Wolontariat, *Twinning* i formacja
- d. Międzynarodowa współpraca partnerska

7.1.3. Biuro Misji i Współpracy Międzynarodowej powinno rozważyć wprowadzenie procedury umożliwiającej uruchomienie odpowiednich planów działania prowincji, w celu szybkiego odpowiadania na sytuacje kryzysowe lub katastrofy, zarówno poprzez nasze dzieła, jak i poprzez organizacje kościelne lub społeczne, które gwarantują, że pomoc dotrze bezpośrednio na miejsce. W tym celu, należy zacieśnić sojusze z innymi instytucjami (praca w sieci), aby odpowiadać na prośby kierowane do nas przez inne organizacje.

7.2. Pozyskiwanie środków finansowych

7.2.1. Biuro Misji i Współpracy Międzynarodowej zaproponuje przejrzyste kryteria dotyczące pozyskiwania funduszy, z zastosowaniem zasad dobrych praktyk, aby zharmonizować i połączyć działania w tym zakresie na poziomie międzynarodowym, zapewniając możliwie jak najbardziej sprawiedliwą dystrybucję pomocy.

7.2.2. Zagwarantować całkowitą transparentność wykorzystywania darowizn, poprzez publikowanie corocznych sprawozdań przeznaczonych dla darczyńców.

7.2.3. Biuro Misji i Współpracy Międzynarodowej będzie zachęcać do zatrudnienia jednej lub kilku osób odpowiedzialnych za pozyskiwanie funduszy w tych prowincjach, które nie prowadzą takiej działalności i włączy je do międzynarodowej sieci.

7.2.4. Zarejestrować Zakon jako organizację dobroczynną i/lub no profit, aby móc zbierać fundusze także w tych prowincjach, w których taka działalność jeszcze nie istnieje, o ile jest to zgodne z miejscowymi przepisami prawa.

7.3. Wolontariat międzynarodowy

7.3.1. Towarzyszyć i animować tworzenie, tam gdzie to możliwe, biura współpracy, odpowiedzialnego za promocję i koordynację wolontariatu w prowincjach lub regionach. W ramach tej grupy zachęcać do wyznaczenia osoby odpowiedzialnej za promocję i koordynację wolontariatu, a także zapewniającej kontakt pomiędzy wolontariuszami oraz krajami beneficjentami.

7.3.2. Ocenić różne istniejące typy wolontariatu w optyce tworzenia strategii charyzmatycznych i struktur zgodnych z obowiązującymi przepisami. Ułatwiać wysyłanie/wymianę współpracowników-wolontariuszy, udostępniając to, co konieczne, aby taki wyjazd był dla nich możliwy.

7.3.3. Zagwarantować monitorowanie projektów wolontariatu międzynarodowego i systematycznie informować Biuro Misji i Współpracy Międzynarodowej przy Kurii Generalnej w celu oceny motywacji i zamierzeń.

8. Zarządzenie ekonomiczne i finansowe

Refleksja na temat naszych dzieł „winna być rozeznaniem, które w tym kontekście, patrzy na kierunek, cele, znaczenie oraz społeczne i eklezjalne implikacje wyborów ekonomicznych instytucji życia konsekrowanego. Rozeznanie, które zaczyna się od oceny możliwości ekonomicznych

wynikających z zasobów finansowych i ludzkich; które wykorzystuje umiejętność specjalistów do korzystania z narzędzi, które pozwalają na ostrożne zarządzanie i kontrolę, a nie improwizowanie; które działa zgodnie z prawem i oddaje się służbie integralnej ekologii” (Papież Franciszek, przesłanie do uczestników Sympozjum ekonomicznego, 25 listopada 2016 r.). W związku z tymi słowami, Kapituła Generalna ustanawia następujące kierunki działania:

8.1. Wprowadzenie odpowiednich procedur księgowych w celu zagwarantowania równowagi finansowej naszych dzieł

Zgodnie z bieżącymi wskazaniem Kościoła w sprawie finansów zakonów i ich dzieł, świadomości odpowiedzialności Kurii Generalnej i kurii prowincjalnych w tym zakresie, Kapituła Generalna wzywa do wprowadzenia systemu zarządzania finansowego opartego na następujących kryteriach:

8.1.1. Weryfikacja istnienia skutecznych systemów zarządzania ekonomicznego poprzez stworzenie mechanizmów kontroli wewnętrznej i audytu zewnętrznego w dziełach i na poziomie prowincjalnym. Chodzi o regularne przeprowadzanie audytu zewnętrznego, oprócz regularnych kontroli ze strony ekonoma prowincjalnego i jego zespołu.

8.1.2. Właściwy organ prowincji musi analizować i zatwierdzać wszystkie projekty, które wiążą się ze znacznymi nakładami finansowymi, zanim wystąpi się o zgodę rady prowincjalnej i/lub rady generalnej, zgodnie z tym co stanowią Statuty Generalne.

8.1.3. Każda prowincja wprowadzi w życie, uprzednio zatwierdzone przez komisję finansową zainteresowanej prowincji, mechanizmy kontroli corocznych sprawozdań finansowych, zachęcając dzieła do sporządzania także sprawozdań miesięcznych/trymestralnych. Ekonom prowincjalny wraz ze swoim zespołem szczegółowo zbada takie raporty pod kątem wiarygodności informacji, co pomoże w podejmowaniu decyzji odnośnie nowych projektów.

8.1.4. Oddzielić finanse wspólnot od finansów dzieł tam, gdzie tego jeszcze nie dokonano.

8.2. Kryteria do zastosowania w przypadku inwestycji finansowych

Inwestycje finansowe muszą być uprzednio poddane odpowiedniej ocenie. Inwestując należy mieć na uwadze następujące kryteria:

8.2.1. Należy brać pod uwagę odpowiednie kryteria etyczne zarówno na poziomie społecznym, jak i środowiskowym oraz eklezjalnym. Inwestycje powinny być poddawane ocenie ekspertów.

8.2.2. Inwestycja powinna być wykonalna i dostosowana do misji Zakonu; ponadto musi zostać dogłębnie przeanalizowana i odpowiadać ekonomicznym zasadom ostrożności.

8.2.3. Przed dokonaniem poważnych inwestycji finansowych, należy zasięgnąć rady ekonomy prowincjalnego oraz kompetentnego organu zgodnie z normami art. 165 Statutów Generalnych.

8.3. Kryteria finansowe i ekonomiczne, pozwalające tworzyć wizerunek zgodny z naszą misją

8.3.1. Musimy się ściśle trzymać reguł zarządzania zawartych w *Statutach Generalnych* (art. 50; 157-175), w dokumencie *Zarządzanie w duchu charyzmatu* oraz w aktualnych dokumentach Kościoła.

8.3.2. Administratorzy dzieł muszą czuć się odpowiedzialni za wierność misji św. Jana Bożego i za jej rozwój, dbać o przejrzystość finansową i odpowiedni przepływ, *ad intra* i *ad extra*, informacji dotyczących wykorzystania zarówno subwencji publicznych jak i środków własnych.

8.3.3. Publikować co roku raport z działalności, przedstawiający projekty i inne inicjatywy zrealizowane dzięki otrzymanemu wsparciu.

8.3.4. Skoncentrować się na programach i działaniach społecznych, podejmując niezbędne ryzyko ekonomiczne, które nie może być jednak jedynym kryterium w podejmowaniu decyzji.

8.3.5. Umacniać w dziełach kulturę zarządzania w duchu charyzmatu, a także współodpowiedzialności wszystkich za równowagę i stabilność działania oraz współdzielenie dóbr.

8.4. Kryteria istotne w zarządzaniu majątkiem w służbie misji

8.4.1. Konieczna jest stała weryfikacja celów naszej działalności, dostarczanie odpowiednich informacji oraz prezentacja potrzeb i konkretnych projektów, do realizacji których potrzebne są darowizny.

8.4.2. Poszanowanie woli darczyńców odnośnie przeznaczenia darowizn.

8.4.3. Dbać o majątek, aby wykorzystywać go jak najlepiej, wypełniając w ten sposób misję Zakonu.

8.4.4. Nie należy mylić majątku i wypracowanych środków dzieł z darowiznami, które są ściśle przeznaczone na zaspokojenie konkretnych potrzeb społecznych.

12. Aktualizacja Statutów Generalnych

Nowe zatwierdzone teksty ze zmianami zaznaczonymi pogrubioną czcionką

1c.

Instytut zatwierdził św. Pius V w 1572 roku, nadając mu regułę św. Augustyna; w 1586 roku Sykstus V uznał go za zakon w ścisłym znaczeniu. **Jest to instytut na prawie papieskim.**

55b.

Na szczególną uwagę w tym względzie **zasługuje relacja ze Stolicą Apostolską**, na szczęblu całego Zakonu i **z** Kościołami lokalnymi, gdzie znajdują się nasze domy. Dlatego wszyscy bracia, a przede wszystkim zaangażowani w posługę duszpastersko – religijną, powinni współpracować z Kościołem partykularnym oraz z parafią, na terenie której znajdują się nasze dzieła apostolskie, by byli w tych środowiskach animatorami i świadkami naszego charyzmatu.

90b.

Jeżeli miejscowe prawo cywilne, w obszarze własnej kompetencji, nie uznaje wyżej wspomnianej osobowości kanonicznej, należy podjąć kroki, aby podmioty kanoniczne mogły uzyskać osobowość prawną w świetle prawa cywilnego. **Przed** jej ustanowieniem, w każdym przypadku, wymagane jest **uzyskanie** zgody definitorium generalnego.

90d.

Ponadto, prowincje i podmioty z nimi zrównane, jeżeli uznają za stosowne, według uznania prowincjała, za zgodą jego rady oraz **po uprzednim uzyskaniu zgody definitorium generalnego**, mogą się ubiegać o cywilną

osobowość prawną w takiej formie, jaką uznają za najbardziej odpowiednią w danym kraju.

90g.

Dla promocji naszej misji użyteczne może być tworzenie fundacji, organizacji pozarządowych, stowarzyszeń lub innych podmiotów prawnych. **Przed ich utworzeniem należy uzyskać zgodę generała oraz jego rady.**

107.

d) aby brat kapłan mógł być wybrany na przełożonego prowincjalnego lub mianowany na przełożonego miejscowego, niezbędna jest **postulacja i dyspensacja** generała, za zgodą jego rady;

e) w definitorium generalnym i prowincjalnym nie może być więcej niż dwóch braci kapłanów.

108.

Przełożony generalny i prowincjalny oraz ich radni mogą być ponownie wybrani na kolejną kadencję, trwającą odpowiednio sześć i cztery lata, lecz nie mogą być wybrani bezpośrednio po raz trzeci.

Gdyby zaszła potrzeba zwołania kapituły generalnej po trzech latach, zgodnie z art. 84b Konstytucji, wygasa także mandat radnych generalnych.

Żaden urząd i żadna funkcja nie mogą być sprawowane bez ograniczeń czasowych. (Kan 624 § 2)

Przełożeni miejscowi mogą być ponownie mianowani, ale nie dłużej niż przez dwanaście lat w tej samej wspólnotce. Magistrowie ośrodków formacyjnych mogą **natomiast** sprawować swoją funkcję bez ograniczeń czasowych.

118a.

Kapituła generalna powinna się odbyć pod koniec **sześćciolecia** lub **trzylecia** od zakończenia poprzedniej kapituły, jednak dla słusznej przyczyny można ją rozpocząć na **sześć** miesięcy przed tą datą lub po jej upływie.

136b.

Na kapitule prowincjalnej w tajnym głosowaniu wybiera się prowincjała i nie więcej jak czterech radnych prowincjalnych, których nazwiska może zaproponować nowy prowincjał.

W niektórych prowincjach, z powodu ich obszaru, liczby wspólnot i dzieł apostolskich lub gdy istnieją wystarczające powody, przewodniczący kapituły może wyrazić zgodę na wybór maksymalnie sześciu radnych prowincjalnych.

141c, d.

Prowincjał, za zgodą swojej rady, mianuje ekonoma prowincjalnego, który powinien mieć przynajmniej jeden rok profesji.

Podobnie, prowincjał za zgodą swojej rady, mianuje sekretarza prowincjalnego.

145.

Prowincje winny mieć regulamin określający struktury organizacyjne, zadania i zakres odpowiedzialności każdego współbrata i współpracownika, sprawującego funkcje kierownicze. **Regulamin ten zostanie zatwierdzony przez prowincjała i jego radę i promulgowany po uzyskaniu zgody definitorium generalnego.**

157b.

Zarządzanie dobrami materialnymi Zakonu, prowincji, wspólnot i naszych dzieł apostolskich należy prowadzić z jak największą starannością, zgodnie z przepisami powszechnego prawa Kościoła, naszego własnego prawa oraz prawa cywilnego, ze świadomością, że dobra te są darem Boga, niezbędnym do naszego życia i naszej misji, a zarządzanie nimi powinno zawsze je chronić i strzec, wyrażając ubóstwo właściwe Zakonowi.

Wspólnota dóbr pomiędzy wspólnotami i/lub dziełami apostolskimi oraz prowincjami Zakonu, a także kurią generalną, wyraża się również poprzez

pokrywanie kosztów kurii generalnej i kurii prowincjalnych za pomocą współdzielonej składki finansowej, która została ustalona przez generała i jego radę dla kurii generalnej oraz przez prowincjała i jego radę dla kurii prowincjalnej (do wstawienia, jako odwołania: kan. 635 § 2, kan. 1263, § 2, Konst. 14).

158. (nowy artykuł)

Zakon na poziomie ogólnym, posiada plan charyzmatyczny i dyrektorium ekonomiczne (por. Ekonomia w służbie charyzmatu i misji, nr 58). **Oba te dokumenty są zatwierdzane przez kapitułę generalną. Ponadto posiada regulamin administracyjny** (zob. tamże, nr 62), **który jest promulgowany przez definitorium generalne. Te trzy dokumenty tworzą podstawę wszystkich norm zarządzania** (SG art. 162 i 185) **w prowincjach, delegaturach, wspólnotach i dzielach.**

Dodać nowy artykuł po art. 157 (dalsza numeracja zmieni się w konsekwencji).

159. (nowy)

Majątek stały składa się ze wszystkich dóbr ruchomych i nieruchomości, które prawowicie przydzielone, mają na celu zagwarantowanie bezpieczeństwa finansowego kurii generalnej, prowincji i domów. (por. Ekonomia w służbie charyzmatu i misji, nr. 38; 72)

Dobra do majątku kurii generalnej, będą przydzielane przez przełożonego generalnego za zgodą jego rady.

Majątek prowincji podobnie jak i prawnie erygowanego domu, będzie przydzielany przez przełożonego prowincjalnego za zgodą jego rady i za zgodą przełożonego generalnego. (por. Tamże, nr 72)

Przydzielenie poszczególnych dóbr do majątku stałego podlegać będzie ocenie na każdej kapitule generalnej i prowincjalnej. (por. Tamże, nr 72)

Nowy artykuł po art. 158 (dalsza numeracja zmieni się w konsekwencji).

185.

Prowincje, wiceprowincje i delegatury generalne dla pełniejszego dostosowania niniejszych Statutów Generalnych, muszą opracować i zatwierdzić **na swoich kapitułach** dyrektorium, które musi otrzymać zatwierdzenie definitorium generalnego.

Dodać we wszystkich językach słowa „**na swoich kapitułach**“.

13. Program sześćciolecia 2019-2025

Styczeń	17. - 23.	Kapituła Prowincji Austriackiej
	24. - 30.	Kapituła Prowincji Bawarskiej
	31. - 6.02.	Kapituła Prowincji Indyjskiej
Luty	7. - 13.	Kapituła Prowincji Wietnamskiej
	14. - 20.	Kapituła Prowincji Oceanii
	21. - 27.	Kapituła Prowincji Koreańskiej
	28. - 6.03.	Kapituła Prowincji Lombardzko-Weneckiej
Marzec	14. - 20.	Kapituła Prowincji Zachodniej Europy
	21. - 27.	Kapituła Prowincji Rzymskiej
	28. - 3.04.	Kapituła Prowincji Portugalskiej
Kwiecień	4. - 10.	Kapituła Prowincji Polskiej
	25. - 1.05.	Kapituła Prowincji Francuskiej
Maj	2. - 10.	Kapituła Prowincji Hiszpańskiej
	12.-22.	Kapituła Prowincji Ameryki Łacińskiej
	30. - 5.06.	Kapituła Prowincji Afrykańskiej św. Augustyna
Czerwiec	6. - 12.	Kapituła Prowincji Afrykańskiej św. Ryszarda Pampuri
	13. - 19.	Kapituła Prowincji Dobrego Pasterza
	20. - 27.	Kapituła Prowincji USA Kalifornia

2.- WIZYTACJE KANONICZNE ³¹

Rok 2019

³¹ Przełożony Generalny będzie obecny podczas zamknięcia tych wszystkich wizytacji kanonicznych, których nie będzie przeprowadzał osobiście. Wizytacje, które przeprowadzi on osobiście zostaną zamknięte na zakończenie wizytacji we wskazanych terminach.

Prowincja Koreańska (Chiny i Japonia) 14.10 - 16.11. Zamknięcie 18 - 23.11 Br. Vincent Kochamkunnell
Prowincja Francuska (Madagaskar) 28.10 - 1.12. Zamknięcie 2 - 5.12 Br. Joaquim Erra

Rok 2020

Prowincja Rzymska (Delegatura prowincjalna Filipin): 20.01 - 29.02 Zamknięcie 2 - 4.03 Br. José Augusto Gaspar Louro; Br. Vincent Kochamkunnell
Prowincja Zachodnia Europy (Malawi): 26.04 - 31.05. Zamknięcie 01 - 05.06 Br. Joseph Smith
Prowincja Polska (Nazaret): 26.04 - 14.06. Zamknięcie: 15 - 19.06 Br. Joaquim Erra
Prowincja Afrykańska św. Ryszarda Pampuri: 17.08 - 13.09. Zamknięcie 14 - 18.09 Br. Pascal Ahodegnon

Rok 2021

Prowincja Bawarska 19.04 - 05.06. Zamknięcie 07 - 11.06 Br. Joaquim Erra
Prowincja Dobrego Pasterza: 07.05 - 20.06. Zamknięcie 21 - 25.06 Br. Joseph Smith
Prowincja Lombardzko-Wenecka 2.05 - 14.06. Zamknięcie 15 - 19.06 Br. José Augusto Gaspar Louro
Prowincja Afrykańska św. Augustyna: 28.06 - 05.09. Zamknięcie 06 - 10.09 Br. Pascal Ahodegnon
Prowincja Stanów Zjednoczonych: 23.08 - 12.09. Zamknięcie 13 - 16.09 Br. Joseph Smith

Rok 2022

Wspólnota Wyspy Tyberyjskiej 24 - 28.10 Br. Jesús Etayo
Wspólnota Apteki Watykańskiej 14 - 18.11 Br. Jesús Etayo
Kuria Generalna, Wspólnota przy via Nocetta: 28.11 - 02.12 Br. Jesús Etayo

Rok 2023

Prowincja Hiszpańska: 16.01 - 26.03. Br. Jesús Etayo; Br. Joaquim Erra; Br. José Augusto Gaspar Louro
Prowincja Portugalska 24.04 - 28.05. Zamknięcie 29.05 - 02.06 Br. José Augusto Gaspar Louro
Prowincja Indyjska 01.05 - 11.06. Zamknięcie: 12 - 15.06 Br. Vincent Kochamkunnell
Prowincja Oceanii (Papua Nowa Gwinea): 01.11– 03.12. Zamknięcie 04 - 08.12 Br. Joseph Smith, Br. Vincent Kochamkunnell

Rok 2024

Prowincja Ameryki Łacińskiej: 22.01 - 21.04. Br. Jesús Etayo; Br. Dairon Meneses; Br. José Augusto Gaspar Louro
Prowincja Austriacka 19.02 - 05.05. Zamknięcie 06 - 10.05 Br. Joaquim Erra
Prowincja Wietnamska: 01.05 - 02.06. Zamknięcie: 03 - 07.06 Br. Vincent Kochamkunnell

3. FUNKCJE I BIURA

Sekretarz Generalny:	Br. André Sène
Prokurator Generalny:	Br. André Sène
Ekonom Generalny:	Br. Rudolf Knopp
Pełnomocnik prawny Kurii Generalnej:	Br. José Augusto Gaspar Louro

Postulater Generalny:

Br. Dario Vermi

Dyrektor Biura Misji

Współpracy Międzynarodowej i Solidarności: Br. Ángel López

Szpital na Wyspie Tybrzańskiej:

Br. Pascal Ahodegnon

Media i strona web

Kurii Generalnej:

Br. André Sène

4. OBSZARY GEOGRAFICZNE ANIMACJI

Region Europy

Prowincje Bawarska, Austriacka,
Polska, Francuska:

Br. Joaquim Erra

Prowincja Rzymska,
Lom.-Wenec., Portugalska:

Br. José Augusto Gaspar Louro

Hiszpania:

Br. Joaquim Erra, Br. José
Augusto Gaspar Louro

Zachodnia Europy:
Erra

Br. Joseph Smith, Br. Joaquim

Region Afryki:

Br. Pascal Ahodegnon, Br. André Sène

Region Ameryki Łacińskiej:

Br. Dairon Meneses, Br. José Augusto
Louro

Region Azji-Pacyfiku:

Br. Vincent Kochamkunnell, Br. Joseph
Smith.

Region Ameryki Północnej i
Australii:

Br. Joseph Smith

5.-OBSZARY ODPOWIEDZIALNOŚCI I ANIMACJI

Życie braci, Generalna Komisja Duszpasterstwa Powołań i Formacji: Br.
Dairon Meneses.

Animacja wspólnoty Kurii Generalnej: Br. Pascal Ahodegnon

Komisja Finansowa: Zarządzanie w duchu charyzmatu, Ekonomat, Dobra kultury i sztuki, Statystyka i administracja, Szkoły szpitalnictwa: Br. Rudolf Knopp, Br. José Augusto Gaspar Louro, Br. Joaquim Erra.

Generalna Komisja Bioetyki: Br. Joaquim Erra, Br. André Sène.

Generalna Komisja ds. Ochrony Osób Starszych: Br. José Augusto Gaspar Louro, Br. André Sène

Generalna Komisja ds. Duszpasterstwa Służby Zdrowia i Opieki Społecznej: Br. Benigno Ramos, Br. André Sène.

Biuro Misji, Współpracy Międzynarodowej i Solidarności: Br. Ángel López, Br. Vincent Kochamkunnell, Br. Pascal Ahodegnon.

6. SPOTKANIA WYŻSZYCH PRZEŁOŻONYCH

Rok 2019: 30 września - 5 października

Rok 2020: 5 – 11 października

Rok 2021: 25 – 30 października

Rok 2022: 03 – 08 października

Rok 2023: 23 - 28 października

Rok 2024: 7 - 12 października

7. KONFERENCJE REGIONALNE

Rok 2023

Europa: 26 czerwca - 01 lipca

Ameryka Płn., Oceania, Zach. Europy: 10 – 15 lipca

Azja:	11 - 17 września
Afryka:	06 – 12 listopada
Ameryka Łacińska:	27 listopada – 02 grudnia

8. KURS PRZYGOTOWUJĄCY DO PROFESJI WIECZYTEJ

2021: 06 września - 17 października

2023: 04 września - 08 października

9. LXX KAPITUŁA GENERALNA

2025: od 20 stycznia do 16 lutego

10. ZEBRANIA DEFINITORIUM GENERALNEGO

Rok 2019:

Marzec: 18 – 24

Czerwiec: 03 – 09

Październik: 07 – 11

Rok 2020:

Styczeń: 08 – 14

Kwiecień: 20 - 24

Lipiec: 13 – 18

Październik: 12 -16

Rok 2021:

Styczeń: 11 – 15

Kwiecień: 05 – 09

Lipiec: 05 - 10

Listopad: 02 – 06

Rok 2022:

Styczeń: 10 – 14

Kwiecień: 18 - 22

Lipiec: 04 – 09

Październik: 10 – 14

Rok 2023:

Styczeń: 09 – 13

Kwiecień: 17 – 21

Lipiec: 19 – 23

Październik: 16 - 20

Rok 2024:

Styczeń: 08 – 13

Kwiecień: 23 – 27

Lipiec: 08 – 12

Październik: 14 – 19

Rok 2025:

Styczeń: 14 – 16

14. Nowy zarząd generalny Zakonu

PRZEŁOŻONY GENERALNY
ZAKONU SZPITALNEGO ŚWIĘTEGO JANA BOŻEGO
Br. JESÚS ETAYO ARRONDO, sac.

Urodził się 26 maja 1958 r. w Faustinana – Pamplona (Hiszpania). Śluby czasowe złożył 29 września 1977 r., a 12 października 1983 r. złożył śluby wieczyste. Święcenia kapłańskie otrzymał 21 września 1985 r. Był Prowincjałem Prowincji Aragońskiej w latach 1995-2001; Pierwszym Radnym Prowincjalnym w latach 2004-2006. Został wybrany na Drugiego Radnego Generalnego w latach 2006-2012. Pierwszego listopada 2012 roku po raz pierwszy został wybrany na Przełożonego Generalnego. Podczas Kapituły Generalnej 2019, która odbyła się w Rzymie (Włochy), został ponownie wybrany na Przełożonego Generalnego.

Imieniny: 26 maja

RADNI GENERALNI

1° **Br. Joaquim ERRA MAS**

Urodził się 3 czerwca 1961 r. w Vich (Barcelona - Hiszpania). Śluby czasowe złożył 29 września 1984 r., a 23 września 1989 r. złożył śluby wieczyste. Był Prowincjałem Prowincji Aragońskiej w latach 2001 - 2007. 29 stycznia 2019, podczas Kapituły Generalnej w Rzymie (Włochy), został wybrany na Radnego Generalnego.

Imieniny: 26 lipca

2° Br. Pascal AHODEGNON

Urodził się 10 kwietnia 1971 r. w Savé (Zou – Benin). Śluby czasowe złożył 15 sierpnia 1997 r., a 25 maja 2003 r. złożył śluby wieczyste. Został wybrany na Czwartego Radnego Generalnego na lata 2012 - 2019 podczas Kapituły Generalnej w Fatimie (Portugalia). 29 stycznia 2019 podczas Kapituły Generalnej w Rzymie (Włochy), został ponownie wybrany na Radnego Generalnego.

Imieniny: 17 maja

3° Br. José Augusto GASPAR LOURO

Urodził się 10 lutego 1961 r. w Alcaravela (Sardoral – Portugalia). Śluby czasowe złożył 9 października 1983 r., a 8 grudnia 1988 r. złożył śluby wieczyste. Był Prowincjałem Prowincji Portugalskiej w latach 2007 - 2014. 29 stycznia 2019 podczas Kapituły Generalnej w Rzymie (Włochy), został wybrany na Radnego Generalnego.

Imieniny: 19 marca

4° Br. Joseph SMITH

Urodził się 5 września 1954 r. w Newcastle (Australia). Śluby czasowe złożył 31 września 1975 r., a 6 września 1981 r. złożył śluby wieczyste. Był Prowincjałem Prowincji Australijskiej w latach 1992 - 1998. W latach 2012 – 2019 był mianowany Delegatem Generalnym dla Regionu Azji i Pacyfiku oraz Ameryki Północnej. 29 stycznia 2019 podczas Kapituły Generalnej w Rzymie, (Włochy), został wybrany na Radnego Generalnego.

Imieniny: 19 marca

5° Br. Dairon Orley MENESES CARO, sac.

Urodził się 7 Maja 1972 r. w Sopetran (Antioquia - Colombia). Śluby czasowe złożył 8 grudnia 2006 r., a 8 grudnia 2011 r. złożył śluby wieczyste. Świecenia kapłańskie otrzymał 26 października 2014. 29 stycznia 2019 podczas Kapituły Generalnej w Rzymie (Włochy), został wybrany na Radnego Generalnego.

Imieniny: 7 maja

6° Br. Vincent KOCHAMKUNNEL

Urodził się 30 stycznia 1959 r. w Mattakkara (Indie). Śluby czasowe złożył 2 lutego 1978 r., a 25 sierpnia 1985 r. złożył śluby wieczyste. Został wybrany na Piątego Radnego Generalnego na lata 2000 - 2006 na Kapitułę Generalnej w Grenadzie (Hiszpania); na Trzeciego Radnego Generalnego na lata 2006 - 2012 na Kapitułę Generalnej w Rzymie (Włochy). 29 stycznia 2019 podczas Kapituły Generalnej w Rzymie (Włochy) został wybrany ponownie na Radnego Generalnego.

Imieniny: 27 wrzesień

INNE FUNKCJE

EKONOM GENERALNY

Br. Rudolf KNOPP

Urodził się w Kahl (Niemcy), 18 stycznia 1958. Śluby czasowe złożył 15 sierpnia 1981 r. a 12 października 1986 r. złożył śluby wieczyste. W latach 2001-2006 był Prowincjałem Prowincji Bawarskiej. Został wybrany na Pierwszego Radnego Generalnego na lata 2006-2012 i ponownie wybrany do pełnienia tej funkcji w roku 2012. 4 lutego 2019 r., minowany na Ekonoma Generalnego na sześćciolecie 2019-2025.

Imieniny: 27 lipca

PROKURATOR GENERALNY - SEKRETARZ GENERALNY

Br. André SÈNE, sac.

Urodził się w Péléo Sérère (Senegal) 15 sierpnia 1965 r. Śluby czasowe złożył 15 sierpnia 1993 r., a 7 sierpnia 1999 r. złożył śluby wieczyste. Święcenia kapłańskie otrzymał 3 lipca 2004 r. Został mianowany na Sekretarza Generalnego po Kapitulie Generalnej w Fatimie 2012 na sześćciolecie 2012-2019 i ponownie został wybrany do pełnienia tej samej funkcji po Kapitulie Generalnej 2019 na sześćciolecie 2019-2025.

Imieniny: 30 listopada

POSTULATOR GENERALY

Br. Dario VERMI, sac.

Urodził się w Rovato (Brescia - Włochy) 19 marca 1963 r. Śluby czasowe złożył 24 sierpnia 1986 r., a 4 września 1994 r. złożył śluby wieczyste. Święcenia kapłańskie otrzymał 5 kwietnia 1997 r. Wybrany na Przełożonego w Wenecji na Kapitulę Prowincjalnej 2014 i na Przełożonego w Brescii na Kapitulę Prowincjalnej 2018. 18 marca 2019 r., został mianowany Postulatorem Generalnym na sześćciolecie 2019-2025.

Imieniny: 19 grudnia

BIURO MISJI, WSPÓLPRACY MIĘDZYNARODOWEJ I SOLIDARNOŚCI

Br. Ángel LÓPEZ MARTÍN

Urodził się w Casa Tejada (Caceres – Hiszpania) 1 marca 1957 r. Śluby czasowe złożył 8 września 1977 r., a 19 listopada 1983 r. złożył śluby wieczyste. Przeor Wyspy Tybrzańskiej (Rzym) od 2013 r., po Kapitulie Generalnej 2019 został wybrany do dalszego pełnienia tej funkcji na sześćciolecie 2019-2025. 18 marca 2019 r., został mianowany Dyrektorem Biura Misji na sześćciolecie 2019-2025.

Imieniny: 2 października

